

A PÉCSI MAGYAR KIRÁLYI
KÖZÉPISKOLAI TANÁRKÉPZŐINTÉZETI
GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN

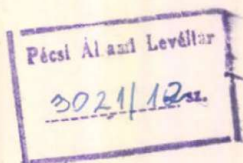
GYAKORLÓ REÁLISKOLA

1933—34. TANÉVI

ÉRTESÍTŐJE

KÖZZÉTESZI:

HORVÁTH VIKTOR DR.
IGAZGATÓ

1934

TAIZS JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA, PÉCSETT

NYKÖPINGS HÖRSÄLLS
FÖRSTÄMME
ÅR 1884

NYKÖPINGS HÖRSÄLLS

ÅR 1884

ERTEJÖ

NYKÖPINGS HÖRSÄLLS

1884

NYKÖPINGS HÖRSÄLLS

Széchenyi.

— Iskolánk névadójáról szeretettel tanítványaimnak. —

Utak, utcák és terek viselik nevét, iskolák, tudós egyesületek és intézmények az ő szellemét hirdetik. Holtteste felett pedig a halála óta eltelt 74 év alatt sokszor csaptak össze a szenvedélyek, politikai pártok vonultak fel egymás ellen, mint egykor görögök és trójaiak harcolva Patroklos tetemeért, hogy mindegyik magáénak vallhassa őt. Mindegyik a maga gyarló szemszögéből bírálva, tört pálcát felette, holott Széchenyi mindennemű konzervatív vagy liberális doktrína felett álló egyetemes magyar életet jelent. Élt 1791—1860-ig. Mint sas emelkedett fel a magyar parlagra a dermedt 18. század fordulóján, kiterjesztett szárnyaival befőlte az induló új századot, hogy egy pusztuló népet a nemzeti *Erény* útjára ragadjon. Széchenyi jelenti a magyar 19. századot. Történelmünk nehéz óráiban azóta mindig felkísért töprengő hamleti lelke a nemzet jobbjában. Tetemrehívó szelleme előtt vajjon arcpirulás nélkül állhatunk-e meg, ha a mostani magyar életet az ő ethikai és anyagi követelményeihez mérjük? Mit valósítunk meg az ő élet- és nemzetnevelő programjából? A magyar emberséget meghatározó erők, miket ő fogalmazott meg először: Vallás és Humánnum vajjon mennyire járják át a mai társadalom rétegeit? Hegel szerint a történelem kitűnő tanítómester ugyan, de tanítványai, sajnos, egy kissé figyelmetlenek. A mi nemzedékünk, mely oly súlyos viszonyok közt él, nem tanult Széchenyitől a tervszerű munka, a tisztult ideák és egyenes út emberétől. Nemzetnevelő programja még ma sincs végrehajtva. Széchenyi halála előtt úgy végrendelkezett, hogy naplóinak, a 19. század e legérdekesebb okmányainak néhány száz oldalát titkára, Tasner Antal égesse el, mert nem akarta, hogy a megdöbbentő lapok az utókor szeme elé kerüljenek. Tasner, a hű szolga, teljesítette gazdája ez öncsonkító parancsát. Mennyi értékes gondolat, kritika, öneszméltető vád és védelem pusztulhatott itt el, bizonyára a naplók legérdekesebb részei. Széchenyi lelkének legbelsőbb vallomásai a magyar életről. Röviddel halála után millió meg millió Tasner Antal jelent meg a magyar közéletben, kik ha tán nem oly kézzelfoghatóan pusztították Széchenyi szellemi hagyatékát, annál még bántóbbat tettek: teljes közönnyel mentek el Széchenyi géniusza mellett, szinte programja ellen éltek és cselekedtek, növelve a 67-es kiegyezés és milleniumi mámorhangulatban azt az árt, mely már életében kezdte elborítani művét. Pedig mindaz, ami naplóiból, leveleiből és írásaiból megmaradt, s nem utolsó sorban élete vonzó példája, hosszú nemzedékeken át lehetne a magyar élet útmutatója, nemzeti kátéja.

Azok számára, akik Széchenyit ma nem találják elég korszerű olvasmányának, idézzük egy-két igéjét. Emlékezzünk a szeretettől vezetett, de egész nemzeti erkölcsünket meztelenre vetkőztető kritikájára, s látni fogjuk, hogy korholó szavai, melyekkel a hiúságot, a fellobbanó szalmatűzet, önáltatást, irigységet, közrestséget és uralomvágyat illeti, olyan vétkeinkre mutatnak rá, melyek még ma is nyugtalanítják társadalmunk biztonságát. Minden szava szíven üt:

„Inkább kívánom, süllyedjen el vérünk rövid vonaglás után semiségbe, hogysen utóbb is, mint eddig s mint ma, egy magamagát emésztő, hiúságtól szétboncolt, féregrágta, magán segíteni és se halni, se élni nem tudó nyomorék vázként undorítsa el a közemberiség nagy családját.“

A délibáb kergető ábrándra, „ámításra, szemfényvesztésre“ adót kellene kivetni. „Mert nincs tagadás, hogy valahol több képzeleti tehetőség, *de egyszersmind több nyavalygó képzelet is létezzék, mint magát szünetnélküli álmokban hintázni szerető Hunniában.*“

Másik vétkünkről, a közismert *szalmatűzről*, ezt írja: „A magyarnak általján azt vetik szemére, hogy egyedül szalmatűzként lobban fel, cserfaként azonban sohasem ég. S nyúljunk kebleinkbe, nem így van-e? Bizony nem tagadhatjuk.“

További vétkeink a *közretség, irigység és viszály.*

„A közretség nem engedi, hogy a nagyobb rész oly tárgyak körül felvilágosítaná magát, amihez egy-két hónap, egy-két értekezés nem elég, hanem esztendei szorgalmas előmunkálás kell.“

„Mi magyarok tengünk hosszú századok óta, *egy magában irigykedő, agyarkodó, már-már pusztulásra fajult méhraj.*“

„A magyar magát senkinek alávetni nem engedi; mindenki vezér, úr akar lenni.“

És miután Széchenyi így sorra vette erkölcsi fogyatkozásainkat, felébredt benne a „tragikus életérzés“. Zaklatott idegpályáján végigfutott a nemzeti halál víziója. Nem a nemzet „nagyszerű halálának“ közeledtét látta, hol az „ember millióinak szemében gyászkönyv ül“, *hanem minden dísz, szánakozás és hálaérzet nélküli kitoröltetésünket a nagy természet virányibul.*

Széchenyi, mint minden történelmi ember, tragikus ember, aki, Spengler világszemléletével élve, tudja, hogy az egyén sorsát és a történelmet is, a „Veszélyek istene“ csinálja. Vétkeink felsorolásával önmaga ellen felidézte a történelem titokzatos erőit. Vállalta és szembenézett a sorssal, melyet maga hívott ki párviadalra. Gyűlölte az utópiákat, a valóságot kereste, kérdezte, mely naponként a testünkig ég, harca „a magyar pokollal“ volt, szomorú tényekkel, melyek elől nem lehet utópiák mögé bújni. Tudta, hogy a harc rettenetes, de még ennél is iszonyúbb a sorvasztó béke; a fogyatkozások és vétkek, tehát negatívumok felsorolása után aktív programként követeli, hogy tegyük és gyakoroljuk e bűnöknek épen az ellenkezőjét: a nemzeti *Erényt*. Mert mi tartja fenn az erős népeket a történelem színén? Történelmi erényeik.

Hogy mennyire az egyes ember belső, szubjektív megfordulásától, megtisztulásától várta ő sorsunk jobbrafordulását, jellegzetesen mutatja Széchenyinek egy 1828-ban kelt Andrassy György grófhoz írt levele. A hét évvel idősebb Széchenyi finom pszichológiával rajzolja meg a huszonnyolc éves Andrassy lelki portróját, majd az egyén éle-

tének reformjáról, lelki berendezésére vonatkozólag a következő alapelveket ajánlja: az erők koncentrációját, a lépésről-lépésre javítást, a közjóra való tekintetet és a kultúrvágyat. Az egyén ezen normák szerint reformálja életét. A megkapó ebben az, hogy ugyanezen eszmék szerint akarta az egész nemzetet is reformálni, hisz a nemzet élete a megnagyított egyén élete. „A kiművelt emberfő” száma a döntő a nemzet életében is. Ideálja a mélyebb műveltség, amellyel együtt jár a lélek és lelkiség nagyobb megbecsülése, bensőségebb érzések, mélyebb humanizmus és vallásos élet. Történelmi realizmusa az állandó veszélyek közt nőtt naggyá. Széchenyi a valóság embere. „Édes gyermeke”, a lánchíd, mint „apa” örködik a magyar folyók szabályozásán, a főváros csinosításán, a jobbágy felszabadításán, a magyar nyelv ügyén, az országutak járhatóságán, port, sarat, szennyet egy lendülettel akar letörölni a magyarság arcáról, szeme ezerfelé villan, „szívének és elméjének minden rúgója állandóan mozog, mint nyilvános fellépéseinél arcának izmai.” Széchenyi, ez a „józan” ember, ki gyűlölt minden önáltató ábrándképet, végül mégis csak egy utópiánál, egy szent ábrándnál köt ki: a megszállott lélek révületével követeli a jobbak, a lelki nemesek, a szigorúbb erkölcs uralmát. Így győzte le Széchenyi a nemzeti halál látomását.

És te, ifjú magyar, ki 1934-ben még mindig egy „magát szünet nélküli álmokban hintázni szerető Hunniában élsz”, te most fiatal homlokod tenyeredbe hajtva azon töprengsz, vajjon a viszonyok oly rosszak, vagy az emberek gyengék. Megható tudáskossággal talán új gazdasági rendszereken töröd a fejed, vagy agyafúrt technikai találmányon jár az eszed. Megnyugtatlak, nincs ma ember Európában, aki a megúnásig emlegetett gazdasági válságot intézményekkel meg tudná oldani. Ne fuss még mindig ködképek után, ne várj csodát, hanem nézd lelked mélyére, s tégy kíméletlen önvalomást! Ki vagy? Egy szegény, eladósodott földművesnép fia vagy, egy megrugdosott és porig alázott nemzet gyermeke, egy néhány vármegyére csonkított éhes ország munkás vagy munkanélküli atomja.

Egy kiváló történettudósunk¹, ki egy Széchenyi ihletével tartja kezét a trianoni Magyarország ütőerén, ennek gazdasági, kulturális, politikai, társadalmi életét vizsgálva, ugyancsak nem látja optimizmussal nemzeti életünket. Mi történt az 1918-as összeomlás óta? A felbomlás lét vagy nemlét hangulatában fellobbant a tűz, s visszatértünk újból nemzeti kultúránk igazi forrásaihoz, a történelmi önismerethez és a népi erőkhöz. A sok jóindulat ellenére sem tudott azonban egy keresztény demokratikus nemzeti egység kialakulni, szétrobbantották azt a belső nagy, társadalmi feszültségek, mint pl.: a földkérdés, felekezeti kérdés, kapitalizmus, a generációk problémája stb. Újból működött az egymás ellen „agyarkodó méhraj”. Az egy évtized alatt szervezkedett pártok, egyesületek eredmény nélkül széthullottak. Első és legsürgősebb teendőnk lenne tehát egyszer már valóban megteremteni azt az áhított Nemzeti Egységet, eloszlatni a belső feszültségeket, kialakítani az új magyar nacionalista típusát, s *nemzeti sorsunkat a nemzettest minden tagjában tudatosítani*. Ez utóbbi a legfontosabb. Mert mi a nemzeti sorsunk? Kis államok ellenséges gyűrűje vesz minket körül. E kis gyűrűn kívül egy még hatalmasabb öv húzó-

¹ Szekfű Gyula: Három nemzedék és ami utána következik. 1934.

dik: a barna, fekete és piros uniformisba szervezett fasiszta-kollektív nagy hatalmak, kiknek a végsőig felszított nacionalizmusuk óriásira növesztette életagyaraikat. Ez életagyarak előbb-utóbb belénk döfnek. A most berendezkedő új európai nagy hatalmak a kishatalmakat élethalálküzdelemre szólítják. A mi századunk nem ismer el semmiféle jogot, történelmi szankciókat. A világ a születés állapotában van, s a népfajok meginduló harcában „a kiváló fajokat nem lehet érzelmes érvekkel elriasztani a hatalomtól”. A gyengék, a betegek pusztulni fognak. Az erősebb vagy eltíporja, vagy felszívja a gyengébbet². Nemzeti sorsunk ez. Ebből következik, hogy a magyar élet, mint minden élet, *veszély s veszélyretermett lelket kíván*. Egy művelt magyar kortársunk³ felveti a kérdést, vajjon a sorsnak e várható kihívásának helyt tudunk-e állani? Nem valószínű, de mégis erőltetnünk kell a helytállást, még akkor is, ha ez reménytelen. Ne feledjük, hogy Marathonnál a reménytelenség győzött. Mégis, hogy állhat helyt a magyarság, hogy készülődjék? Németh László szerint csak úgy, hogy az egész nemzettest kiegyenesedik, s a magyarságnak „legjobb életnedveit kell magába szivattyúznia”. Forduljunk a hagyományokhoz, a történelemhez. Van magyar sors, és voltak e sors széljárásában lengő életek: ezeknek izgalmát és erejét kell átértesztenünk magunkon. Át kell építenünk társadalmunk hatalmi struktúráját, hogy a gerinc megint a test középvonalába jusson, s olyan vezérlő réteget kell uralomra juttatnunk, melynek tudomása van a testről és helyzetéről. A magyarság új életrelobbanását kívánjuk egy sorsához méltó magatartású „új nemes”-ségben. Ezekben a már itt-ott „lappangó jobbakban”, és a magyar nép aránylag érintetlen tömegeiben bízhatunk csak. Az utóbbi évek súlyos eseményeinek hatása alatt „cserélt lelkek”-ből új, rugékony szívekből toborzott lappangó új nemesség zárt sorait kellene egy mindenkit magával ragadó mozgalomban elindítani. Addig is, míg a sors kihív minket, a nemzetnek „formában” kell lennie, mint az atlétáknak⁴. Az önfegyelmzés állandó gyakorlatával kell fenntartani ezt a „formábanlét”-et. Az emberhez méltó élet: készenlét és helytállás.

Ha a „magyar sors széljárásában lengő életek” közül e lelki felkészülésre példát keresünk, csak Széchenyi vonzó példáját választhatjuk. Alakja mint lobogó tűz áll magyarságunk terében, s a ránkhulló szikrákon tüzet foghatunk. Tragikus nevelésre van szükségünk mindnyájunknak már a gyermekszobában és az iskolapadban is, önvesszőzésre és nem önáltatásra, tragikus sorsunk tudatára, Széchenyi tragikus világtávlatára, mely kétségbeejt és magasba lendíthet.

Ifjú magyar, ki fiatal homlokod tenyeredbe hajtva, tán megropansz, s révetegen nézel magad köré, barátom, a magyar tájak, a rengő búzatáblák, a most éró kenyer simogató szeretetével szólok hozzád: lenni, lenni első sorban embernek és emberiesnek, lenni jó európainak és magyarnak, lenni nagyrafeszülő alkotóakaratra és alázatos munkásnak. „Áldjon vagy verjen sors keze!” — ez a mi küldetésünk. Öködbe szorítani a kezét, a fejet egy kissé lehajtani, de a szívet föl, föl barátaim!

Wernitz István.

² V. ö.: O. Spengler: Jahre der Entscheidung. 1935.

³ Németh László: Tanu c. folyóirat. 1954. VII. sz.

⁴ O. Spengler i. m.

A munkáltató tanítás módszeréről.

Előadás az 1935. október 5-én megtartott módszeres értekezleten.

A mai magyar irodalomban a munkáltató tanításnak több elnevezésével találkozunk. Így pl. *cselekvő tanítás*, *cselekedtető tanítás*, vagy *öntevékenységen alapuló tanítás*. Ezek az elnevezések nem csupán a német „Arbeitsunterricht” jó vagy rossz fordításai, hanem némiképp kifejezik a pedagógusok *különböző* felfogását. A felfogások ismertetése helyett utalok Weszely professzor úr Bevezetés a nev. tud.-ba című munkájának „Munka-iskola” fejezetére. Históriai fejlődés alapján ismerteti a *különböző* felfogásokat és arra az eredményre jut, hogy ma „a munka-iskolát mindenki a maga felfogása szerint magyarázhatja”. Később szellemesen jegyzi meg: „s ha a munka-iskola eszméjében némelyek egyet is értenek, még nem következik, hogy egy véleményen vannak”.

Ezek a sorok nemcsak feljogosítanak, hanem kötelességemmé teszik, hogy körvonalazzam felfogásomat, mielőtt a munkáltató tanítást bemutató óráimat megtartanám.

Elsősorban közhelyként kell mondanom, hogy a munkáltató tanításnak *nem az a célja, hogy a tanulók dolgozzanak*. Dolgozniok mindenkor kellett, és ma is kell a tanulóknak. Legfeljebb arra törekedhetnénk, hogy a munkáltató tanítással könnyítsünk a tanulók *túlterheltségén*. Ez a fontos kérdés azonban még megoldatlan, és nem is kívánok rá kitérni.

Másodsorban a munkáltató tanításnak *nem az a célja szerintem, hogy a fizikai (testi) munka nevelő értékeit a nevelés szolgálatába állítsa*. Ezt célozzák a *különböző* kézimunkaórák, a szlőjd, vagy a több helyen bevezetett műhelymunkálatok. Az ilyen technikai (gyakorlati) munkát végeztető tanóráknak kétségkívül megvannak a *pedagógiai értékei*. A tanulókat megismertetik a *különböző* anyagok: fa, vas, papír, agyag, fonál stb. gyakorlati tulajdonságaival, használhatóságával. A tanuló megtanul szerszámokkal dolgozni: olyan praktikus ismereteket szerez, amelyekkel az élet követelte apró technikai munkákat el tudja végezni: kézügyességre, biztos szemmértékre tesz szert stb. Általában gyarapítja a tanuló ismereteit, *bővíti műveltségét*, legfeljebb hozzátesszük, hogy *technikai irányban*.

Neveli a tanuló *szociális érzékét*, mert értékelni tudja a fizikai munkát és ezen keresztül a munkást. Így közelebb hozza egymáshoz a testi és *szellemi* munkával foglalkozó embereket.

Hosszan foglalkozhatnánk a fizikai munka nevelő értékeivel, de most nem ez a célunk. Csak azt kívántuk érzékeltetni, hogy nem csodálkozunk rajta, ha sok kiváló pedagógus lelkesedéssel kívánja, hogy

minden fajú iskolában legyenek ilyen munkaórák. Pl. egyik fővárosi reáliskola ez évi Értesítőjében számol be arról az értékes és lelkes munkáról, amely az asztalos műhelymunka-órákon folyik. Maximális teljesítményként az önálló hegedűkészítést tűzték ki célul. Ebben az esetben azonban a munka úgy szerepel az iskola nevelő munkájában, mint egy pedagógiailag jól kiértékesíthető tantárgy.

A mi felfogásunkban azonban *a munka nem tantárgy, hanem módszer*. Mi sem hanyagoljuk el a technikai munka értékének gyümölcsöző felhasználását, de ennél többet tűzünk ki célul. A munkáltató tanításnak az a célja, hogy a tanuló összes energiáját, tehát fizikai, szellemi, érzelmi és erköcsi képességeit aktivitásba hozzuk. A hangsúly tehát nem a fizikai munkán, hanem általában a tanuló munkálkodásán, aktivitásán, tevékenykedésén van. Vagyis a tanuló ne csak passzív felvegye az ismereteket, hanem képességeinek fejlődését átélje, művelődését maga munkálja.

Ha ennek a felfogásnak eredetét keressük a pedagógia történetében, akkor valójában eljutunk azokhoz a klasszikusokhoz (Comenius, Rousseau Pestalozzi), akik legelőször ismerték fel a technikai munka nagy jelentőségét a nevelésben. Sőt az egyes tantárgyak módszertanában is megtaláljuk ezeket a fejlődési mozzanatokat. Pl. a *nyelvtanításban* ilyen első mozzanatnak tekinthetjük a minél több párbeszéd, társalgás, vagy önálló előadás sürgetését. Ezzel még csak a tanuló nyelvének és fülének fizikai munkáját vontuk bele a tanításba, de már bizonyos mértékig aktív lett a tanuló. Ha azonban a társalgást úgy irányítjuk, hogy a tanuló egy ismétlődő nyelvtani törvényszerűséget meglásson és azt vele megfogalmaztatjuk, vagy a párbeszédünk tárgyával a tanulóban kellemes érzéseket ébresztünk, vagy valamely jó cselekedet akarásának csiráját elültetjük, vagy gesztusokat, kifejező mozzanatokat váltunk ki, akkor a tanuló fizikai munkája csak egy tényező az összes energiák aktivitásában.

Ugyanilyen fejlődési motívumokat láthatunk pl. a *földrajz tanításának a segédeszközeiben*. Nem régen még csak a tankönyvek grafikus, legtöbbször idealizált rajzai és a térkép volt a földrajz segédeszköze. A grafikai rajzokat felváltották az eredeti felvételek, a térképolvasáson kívül behozták a térképraajzolást, sőt a domborművű térkép készítését (plasztilinből) is felhasználják a földrajz tanításánál. Ma már a kirándulásra vitt tanulók keresik a földrajzi alapfogalmakat. Színes és változatos grafikonokon gyűjtik a statisztikai adatokat. Levelezőlapgyűjtemény, mozgóképek, népeletből vett olvasmányok, költemények és zenedarabok ma már mind módszeres segédeszközök ahhoz, hogy a földrajztanulás minél jobban élményszerű legyen.

Nem vizsgálhatom egy előadás keretében az összes tantárgyak módszertani fejlődését, csak azt említem meg, hogy én *magam is végigjártam a fejlődés útját*. Alig tíz éve annak, hogy tanítványaimat a délutáni órákban összegyűjtöttem a fizikai előadásztal körül, hogy ők is megcsinálhassák azokat a kísérleteket, amelyeket rendes tanórákban láttak és magyaráztam. Azután berendezkedtem arra, hogy a tanulók rendszeresen és minél több kísérletet csinálhassanak. Vagyis megszerveztem a fizikai gyakorlatokat. Ezekben az órákon tehát már belevontam a tanításba a tanulók technikai munkálkodását. A következő lépés az volt, hogy a rendes tanórán nem én kísérleteztem, hanem annyi eszközt osztottam szét, hogy a közösen kitűzött

problémát a tanulók maguk oldják meg kísérletileg. Ezzel igyekeztem lehetővé tenni, hogy a tanuló maga végezze el a kísérlet technikai részét. Önálló szellemi munkával keresse meg a törvényszerűségeit. Ismerje meg a céltudatos munka nehézségeit és örömeit. Röviden, az összes képességeivel munkálkodjék ismereteinek megszerzésén. Természetes ilyen, a tanulók által végzett kísérletekkel nem dolgozhattam fel az egész anyagot, mert erre sem elegendő idő, sem elegendő és alkalmas felszerelés nincs. Ezért arra kellett törekednem, hogy azokon az órákon is, amikor magam kísérletezem, vagy egyáltalán nincs kísérlet, akkor is aktivitásra bírjam a tanulókat. Ha technikai munkával nem is tudom elfoglalni a tanulókat, arra törekszem, hogy legalább a kísérletezés vágyával, vagy a kísérlet átélészerű figyelésével kövessék a jelenséget. A törvényszerűségeket keressék, sőt meglássák. A példákat, a hasonló jelenségeket pedig a maguk tapasztalataiból hordják össze. Vagyis a munkáltató módszer szellemében dolgozzuk fel az anyagot akkor is, amikor a tanulók tényleges fizikai munkát nem is végeznek.

Ennek bemutatására két órát fogok tartani egymásután. Az egyik órán magam fogok kísérletezni, legfeljebb egy-egy tanuló lesz segítségemre. (Vágy felkeltés!) A másik órán a tanulók maguk kísérleteznek. Látni fogjuk, hogy *a munkáltató módszer nincs kötve a fizikai munkához és nem is speciális módszere a természettudományi tárgyaknak*. Nem is volna kívánatos, hogy nap-nap után 5 órán keresztül igénybe vegyünk a tanulók testi munkáját. Belefáradnának a tanulók, nem bírnák szemük, idegrendszerük.

Igen tanulságos olvasmányként tudok e helyt megemlíteni egy nem régiben kezembe került kis könyvecskét. Címe: „*Csucsai front*“. Ebben egy fiatal, lelkes tanár elmondja, hogy I. osztályával hogyan élték át magukat a latin és magyar nyelv diákokot untató anyagán. Nem egy szigorúan megfogalmazott módszer rendszeres alkalmazását látjuk, hanem mesterien mutatja meg, hogyan lehet a tananyagot a tanuló aktív életének középpontjába állítani. Pl. összegyűjti diákjait, és elmennek az állatkertbe „szófajokat“ keresni. Vagy egy heti szorgalmas munka jutalmául mesét mond az osztálynak. A mese pedig a „János vitéz“ lett, amelyet úgyis el kellett volna végezni. Tehát egyszerű kis fogással, mondjuk ravaszkodással elérte, hogy egy kötelező olvasmányt olyan önfeledtséggel, olyan eleven fantáziával, olyan vágygal vette, mint ahogy a gyerek a mesét venni szokta.

A munkáltató módszer nincs kötve a munkához, vagy a *párbeszédese előadási formához*. Vannak minden tárgyban olyan részek, ahol sokszor nehézkes a párbeszédese forma. Ehhez nem kell ragaszkodnunk. Pl. el tudom képzelni az olyan történelem órát, amelyen a tanár szónoki erővel váltja ki a tanulók tökéletes érzelmi és erkölcsi aktivitását. Az én életemben pl. a legaktivebb történelmi élményt egy diákkoromban hallott melodrámban kaptam.

A munkáltató tanítás módszerét nemcsak a fejlődés mozzanatai alapján magyarázhatjuk, hanem egyszerűen a mai kor, helyesebben *az élet kövételmeinek* tekinthetjük. Minden idők iskolájának feladata az volt, hogy az életnek neveljen. Ma pedig már a gyermek is tudja, vagy legalább is érzi, hogy megélni, boldogulni csak a minden erejével küzdeni tudó és minden körülmények között cselekvésre képes ember tud. *Ma bünt követ el az a pedagógus, aki az ifjúságban*

bármely kicsi, de nemes célra használható energiát elfojt. Ma nem elég helyes és bőséges ismereteket nyújtani, szépre, jóra és nemesre való hajlamot kifejleszteni, hanem testi, szellemi és erkölcsi értékekkel *élni tudó* ifjúságot kell nevelni.

Azt hiszem ennyi is elég a frázisból, hogy a munkáltató tanítás módszerének alapelvét megértjük. Nekünk, gyakorlati tanároknak, tehát nemcsak a módszer kedvéért, hanem hivatásbeli kötelességből keresnünk kell azokat az apró gyakorlati eljárásokat, fogásokat, amelyekkel óráról-órára valósággal belehangoljuk a tanulókat, hogy korukhoz és egyéniségükhöz mért képességeikkel élni tudjanak. Azaz, eleven, cselekvő, csillogószemű életet kell teremtenünk az iskolában.

Amilyen könnyű ezt elmondani, és amilyen szép ezt elképzelni, olyan nehéz megvalósítani. *A sok nehézség* közül csak két alapvető gondolatot szeretnék kidomborítani. Először is *vajjon bírja-e egyáltalán az ifjú és gyermek*, hogy naponta reggel 8 órától 1-ig óránkénti 10 perces szünetekkel ilyen intenzív aktivitást fejtsen ki? — Gondoljunk csak saját magunkra. Képzeld el, hogy nekünk egész tanévben napi 5 órát kellene tanítani, még pedig állandó felügyelet mellett. Pl. a főigazgató ott van a minősítési táblával a kezében. Ugyebár kemény feladat? Itt tehát sok mindenről lehetne beszélni. Vigasztalásul csak azt tudom felhozni, hogy a gyerek — köztudomás szerint — nem kicsinyített ember, tehát nem kell és lehet a saját mértékeinkkel mérni. Azonkívül tudjuk, hogy a gyermek, amikor a maga kedvére élhet, tehát korához mért kedvtelés szerint játszhatik, sportolhat, olvashat stb., akkor fáradhatatlan. Tehát óriási aktivitás van a gyerekekben. És mi ép ezt akarjuk felhasználni. *Ehhez azonban szükséges, hogy a tanulók korszerű testi és szellemi képességeivel, érdeklődési körével tisztában legyünk.* Itt nagyon segít bennünket a nevelői rátermettség, ösztön, intuíció, de nem elég. Nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy a gyermektanulmányi *kérdésekkel* foglalkozni szinte perdöntő abban, hogy megtaláljuk a helyes módszert. Ha talán nem is döntöttük el a fellevert kérdést, és mégis 5 órán keresztül tanítanunk kell, akkor legalább a tanulót ismerve, megértve és nehéz feladatát értékelve ítéljük meg minden életnyilvánulását.

Másodszor, ha azt akarjuk elérni, hogy a tanuló aktíve vegyen részt óráinkon, akkor olyan atmoszférát kell ott teremtenünk, hogy *a tanulóknak ne legyenek gátlásai.* Tudjuk, hogy az iskolai drukknak, a notesz egyik-másik tanulót kiforgatja természetes valójából. Sokszor tapasztaljuk, hogy a sportpályán, utcán, otthon, sőt tánciskolában legelenebb gyermek, vagy ifjú az órán félszeg, szegletes, tehetetlen. Pedig aktívnek lenni, energiánkkal élni, sőt fejleszteni, egyéniségünket adni csak akkor lehet, ha otthonosan érezzük magunkat. A tanuló csak akkor lesz otthonos és természetes előttünk és velünk szemben, ha bizalommal van hozzánk. Ezt a bizalmat meg kell nyernünk. Ezt ki kell érdemelnünk. A tanulónak éreznie kell, hogy az ő élete minket érdekel. Ha a tanuló iskolán kívül nem mer hozzánk jönni az ő életének apró, de nagyon fontos problémáival, kérdéseivel, akkor hogyan várhatjuk, hogy az órán össze fogja hordani az élettapasztalatait? Vagy mer-e akkor olyan kérdéseket feltenni az óra alatt, amelyekből esetleges tudatlansága tűnik ki? Pedig legtöbbször csak akkor oszlik el a tanuló egy-egy nehézsége, vagy akkor lesz a tárgyalt kérdés a tanuló

személyes ügye, ha az ő agyában megfogalmazott speciális kérdés kellő elintézését nyer.

A bizalom ilyen mértékű megnyerése, és e mellett a tömegtanításhoz elengedhetetlen *fegyelem biztosítása* a pedagógus egyik legnehezebb feladata. Ennek elérésére szükséges a munkáltató tanítás szellemében tanító tanár hivatás- és gyermekszeretete, határozott és következetes, de atyai szigorúsága. Ez azonban nem elegendő. Szükséges még az osztályban tanító kartársak együttműködése, sőt az intézet olyan szelleme, amelybe a tanuló gátlások nélkül tud beleilleszkedni. *Nem várhatjuk a tanuló természetes életének aktív fejlődését akkor, ha az iskolai élet az ő privát életén kívül áll.* Ilyenkor a tanuló kettős életet él. Egyikben keresi örömeit, a másikban érzi a terheit. Egyik a másikat megrontja. Az iskolán kívüli örömeit megzavarja iskolai gondja, az iskolai munkájától elvonja gondolatvilága. Az iskolának nem terheket kell a tanulóra rárónia, hanem életfeladatot kitűznie. Az iskolában aktivitásokat akarunk megindítani, amelyeket a tanuló hazavisz, a maga kedvtelésével fűszerez, és munkájának produktumait másnap megnyugvással elhozza az iskolába. Így elérjük, hogy az iskolában töltött idő a tanuló egységes életének szerves, sőt inspiráló része lesz.

Előadásom keretében nem tehetem meg, hogy az egyes tantárgyak részletkérdéseivel foglalkozzam. Igyekezni fogok az említett bemutató órákon minél több módszertani motivumot kidomborítani, hogy némileg apró részleteiben adjam elgondolásom gyakorlati megvalósítását. Csak arra szeretném felhívni a tanárjelölt urak figyelmét, hogy eleven életet csak úgy vihetünk bele az óráinkba, ha tanóráinkat képzeletben előre és utólag átéljük, és a legapróbb részletekig csiszoljuk. A tanulóknak mindenkor közvetlen, őszinte egyéniségünket adjuk, hogy legnagyobb nevelő értéként mi magunk legyünk a — ha talán gyarlósággal teli, de — emberséges aktiv-élet demonstrációi.

Az ezután következő órákon a rugalmasság alapjelenségeit tárgyaltam a III. A. osztályban. Egymásután következő két órában tanítottam az osztály egy-egy felét. Az első órában magam végeztem a kísérleteket és beszélgetés formájában, vagy rövid ismertető előadással dolgoztam fel az anyagot. A másik órában rövid előkészítés után tanulói kísérlet volt, amelynek eredményeiről írásban otthoni munkában számoltak be növendékeim.

Masszi Ferenc.

Nemzeti ideálok útján . . .

A március 15-i ünnepélyen elmondta Hegedűs Lajos dr. tanár.

1848 március tizenötödike az izzó és alkotó hazaszeretet örök szimbóluma történetünkben. A nemzeti öntudat, a nemzeti eszme ekkor érte el teljes és tudatos kibontakozását. Pedig sok száz év telt el azóta, amikor a *nacionalizmus* csirái legelőször mutatkoztak.

Keletről idetévedt, testvértelen nemzetünk, idegenektől körülvéve, kezdettől fogva érezte kifelé zárt egységét. A magyarság magasabb társadalmi osztályait azonos nemzeti érzelmek és egységes műveltség, az alacsonyabb rétegeket pedig *közös faji öntudat* kötötte össze. Az összetartozandóságnak ezt a hatalmasan átfogó eszméjét akarta a magyarság első történelmi demiurgosza, Szent István élővé tenni. Célja volt: a kaoszból rendet, az anyagból formát, a népből *nemzetet* teremteni. Utódai alatt a nemzeti gondolat fejlődő, élő valóság volt a mohácsi vészig. Ekkor azonban a sok és ádáz külső és belső harcok alatt a nemzeti eszme veszített lendületéből. Elősegítették ezt a Habsburgok is, mert a királyi Magyarország vékony földrajzi szegélyét csak az örökös tartományok védőgyepűjének akarták felhasználni a török ellen. S a lassankint amorf, nemzeti egységét elvesztett államroncs csak hullámtörő lett a keletről fenyegető újabb és újabb betörés ellen. S bár Zrinyi, a kor legnyugtalanítóbb lángelméje, felveti Áfiumában a nemzeti összefogás, valamint a mindentől különálló és független nemzetiség eszméjét, szava a pusztába kiáltónak elhaló hangja volt. A nemzeti gondolat csak akkor kezdett ismét fellángolni, amikor a török félhold végkép lebukott a világpolitika égboltjának uralkodó bolygói közül.

Ettől az időponttól kezdve erősen hangsúlyozzák a nacionalizmus fontosságát az írók is. A Zrinyi által megfestett nemzeti képbe Besse nyei már nyugati kultúr vonásokat visz; majd Dugonics Etelkájában ismét a Nyugattól elforduló, saját lábán álló, önmagával megelégedett, saját fajiságából táplakozó nemzetiséget rajzol meg.

A gondolat most már a kérdések előterében áll, s követelni kezdi a nacionalizmus legfőbb hordozójának: a magyar nyelvnek méltó jogait is. Decsy Sámuel, a nemes születésű tudós és orvos, az 1790-ben megjelent „Pannoniai Féniksz” c. munkájában a „hamvából feltámasztott magyar nyelvnek” már programot is ad nemzetépítő munkára. S a még ez évben kezdődő országgyűlés magáévá is teszi e gondolat fontosságát. Az új nemzedék eszményképe ezentúl nem az a korszak, amely a magyar államiságot idegen dominiumok szerkezetéhez akarta hozzátörni, hanem a Rákócziak generációja, amely utolsó csepp véreig küzdött a magyarság lebukása ellen az önálló nemzeti lét ormáról.

Ezt a nemzeti ideált egyesítette a korszerű átalakítás gondolatával a legnagyobb magyar: Széchenyi István gróf. Rámutatott a magyar Parlag szomorú állapotára és hibáira. Egész irodalmi és reformátori pályáján, mint az angol hajókötélbe font vörösfonal húzódik át az a gondolat, hogy a nemzet süllyedésének egyetlen tényezője a nemzet önmaga és nemzeti egységének hiánya. A próféta ébresztő igéire támadt azután fel az új *márciusi nemzedék*, mely sebesebb tempóban, merészebb lendülettel akart feltörni arra a csúcsra, ahol a nemzeti nagyság temploma tündökölt.

A márciusi ifjak nacionalizmusa tehát nem olyan jelenség a magyar történelemben, mint egy tengerből hirtelen felbukkanó pompás sziget. Míg a nemzeti gondolat ehhez a márciusi kirobbanáshoz eljutott, hosszú utat tett meg. Ezután megerősödve haladt ismét a maga néhez útján. A világháború után egy pillanatra megállt, mert lelketlen és tudatlan lázítók a *nemzetköziség*, az internacionalizmus hanyatlásba taszító útjára akarták terelni az országokat. A kohéziós erőket nélkülöző internacionalizmus azonban pillanatok alatt összeomlott, s utána ismét minden életképes állam a nacionalizmus biztos alapjára építette át új államát. Így tette ezt Törökország, Olaszország, Magyarország, Németország és legújabban ezt a történelmileg hitelesített utat választotta Ausztria is.

Az új nemzeti államokban új, ifjú erők mozgatják az állam gépezetét. De épen ezért, mert feladatuk ily fontos, egy új harmonikus ifjú-ideál fejlődött ki. A legéleterősebb ifjú-ideál most az olasz és német, valamint az angol. Az új olasz és német ifjú szellemileg és testileg kiművelt, nemzeti gondolattal átitatott ember. Gyermekkorától kezdve erős katonai szervezet tagja. Az olaszoknál hétéves korától kezdve balilla, majd avantgardista s giovanni fascista, mert tudatában van annak, hogy az egyének fegyelmezettsége adja meg az összesek erejét. Jelszavuk: „Hinni, engedelmeskedni, harcolni!”

Az angol ifjú ideálja is a szellemileg és testileg kiművelt ember, akiben leghatalmasabb erény az önfegyelmeztség. Az angol ifjúnál az önfegyelmezés, a self controll, csaknem olyan magas fokot ér el, mint a japánoknál. Első parancsa: controll thyself! Uralkodj önmagadon! Az állat nem képes magát ellenőrizni, a gentleman mindig!

Lényeges elem az angol ifjú nevelésében az atlétika. Az atléták új etikát alapítottak. Az atléta megtanult csapatversenyek által a kollektív szellemben való együttműködésért lelkesülni, megismeri az alárendelést, szubordinációt, értékeli ellenfeleit, tud egy ideálért lelkesülni, és azért teljes erővel küzdeni. Az angol birodalomnak erre az odaadásra, lelkesültségre van szüksége. Oxford és Cambridge atlétahősei a „kékek”: the blues, a válogatottak. Angol szempontból ezek vannak a legnagyobb pozíciókra szánva. Nem azért, mert néhány rekordot megdöntöttek, hanem mert jellemük tökéletesen formálódott ki. „Kékek” ugyanis csak a tanulmányaikban és a sportban egyformán legkiválóbbak lesznek.

Az új magyar nemzeti ifjú-ideál sem maradhat el az előbb vázolt ideálok mögött, sőt ezek fölé kell kerekednie. A szellemileg és testileg harmonikusan kifejlődött ifjú-ideálhoz a történelmi elsősülöttség jogán ragaszkodhatunk. Mert Széchenyi is azt mondta, hogy sem az a szobatudós, ki testével tehetetlen, sem az a gimnaszta, kinek szelleme kiműveletlen, nem tökéletes ember! Legyen benne ebben az új magyar

ideálban Zrinyi vallásossága; a márciusi ifjak égő hazaszeretete, aktivitása, kezdeményezési képessége, katonás fegyelmezettsége, kitartása; és legyen benne erős hit nemzetünk történeti elhivatottságában! Nemzetünk történelmi hivatottsága a Duna-medencéjére szól. Itt kell hegemoniát szereznünk!

A magyar erő az európai politika új egyensúly rendszerének ismét szilárd tengelye lett. És ha elindult ez az erő arra, a magyar eszme és magyar erő történetformáló kohójában sisteregnek a termékeny tüzek, a féluton eléje kell mennünk, s fel kell tárnunk előtte a magyar génusz útjelző világosságát s meg kell mutatnunk a dunai nádasok rejtekében azt az orákulumot, mely megfejtí az ősi Ister szent titkait. Ez az orákulum azt mondja: csaknem 13 millió magyar él a Duna medencéjében, 1—2 millióval kevesebb román, hetedfélmillió morva-cseh és öt millió szerb. A többi népelemről pedig még máig sem kopott le az ezeréves hungarizálódás lelki és erkölcsi zománca. Valójában tehát a magyar erő az, mely szellemi és erkölcsi arányainál fogva egyedül képes a dunai nemzeteket elvezetni az öncélúság igéretföldjére. Ez az orákulum azt mondja, hogy a magyar erő e föld sava, végzetének mágikus eleme, öncélúságának tiszta megtestesülése, s a *szláv és germán mohóságok* felezési pontján az az oszlop, mely az egyensúlyt megtartani egyedül képes.

S ha eddig meg is tanultuk, hogy egy nemzet élete hanyatlás és felemelkedés, a siker és vereség periodusaiból áll, hinnünk kell, hogy a bukásból emelkedés lehet, ha nemzeti elhivatottságunk gondolata él bennünk. Hitünk szökkenjen akaratra s akarataink meg fogja hozni a revíziót, és másfélezredes történetünk dicsőségesen fog tovább lendülni az Idő és Elhivatottság útján isteni célja felé!

Iskolánk multja.

A pécsi állami főreáliskola létesítésére a kezdeményező lépést a pécsi származású Haas Mihály prépost és iskolatanácsnok, később szatmári püspök tette meg. 1854. szeptember 3-án Budáról Obadich József pécsi kereskedő és iskolafelügyelőhöz intézett levelében ugyanis arra kéri őt, hogy a községi hatóságnál tegyen indítványt egy felállítandó reáliskola érdekében. „A jelszó legyen — úgymond — reáliskolát Pécsnek, ha gyermekei nem akarnak elmaradni. Magyarország nyitva áll most mindenkinek: Ausztriából, Csehországból, Morvaországból, és jaj neki, ha gyermekei nem fognak valami derekasat tanulni.” A levélnek megvolt a kellő hatása. A pécsi községtanács ugyanis 1855. április havában elhatározta egy, az elemi iskolával kapcsolatos, alreáliskola alapítását. Ehhez a helytartótanács 1857. júliusában hozzájárulván az intézet ugyanezen év október 1-én mint „Szab. kir. Pécsvárosi Alreáltanoda” meg is nyílt. Az intézet községi jellege mellett mégis szigorúan katolikus szellemű volt, amit az is tanúsít hogy első igazgatója a pécs-belvárosi plébános volt. Az akkori viszonyoknak megfelelően a tanítás 1859. október 23-ig német nyelven folyt. 1870. július 14-én befejezte a reáliskola életének első, községi alreáliskola korszakát, s az 1870/71. tanévvel mint 4 osztályú állami főreáliskola kezdte meg működését. Két év alatt négy osztályból teljessé, azaz hat osztályúvá fejlődött ki, míg az 1875/76. tanévben a reáliskolák új szervezetének megfelelőleg, amely az eddigi hat osztályt nyolc osztályúvá bővíti ki s behozza az érettségi vizsgálatot, megnyílt a VII., s a következő évben a VIII. osztály is.

Az intézet, mint a többi reáliskola is ez időben, nem kapott külön, céljainak megfelelő épületet, hanem ideiglenesen a városi elemi iskolában helyezkedett el. Az 1869/70. tanévben már a Hunyadi-utcai régi apácakolostorban nyert otthont, amely addig katonai fogdául szolgált. Az 1870/71. tanévben az osztályok megszorodása következtében a Hunyadi-utcától 12 időpercenyi távolságban levő Malom-utca egyik bérházában talált elhelyezést az osztályok egy része. Ezen a tarthatatlan állapotban 1871-ben a reáliskola törzsepületének tőszomszédságában levő izr. népiskola egyemeletes épületének megvételével s a két épület összekapcsolásával segítettek. Az 1882/83. tanévben pedig az ősi apácakolostorra emeletet építettek, s a régi épület ily módon kiegészítve szolgált az intézet céljaira az 1913/14. tanév végéig. Az 1914/15. tanévben az Irányi Dániel-téren épült 2 emeletes modernül felszerelt monumentális palota fogadta be ifjúságunkat azon hitben és reményben, hogy intézetünk oly sok hányattatás után örökös hajlékhoz jutott. Csalódtunk, mert rövid 8 év után, 1922-ben, a Pozsonyból menekült Erzsébet-egyetemnek kellett örökösnek vélt otthonunkat át-

engedniünk, és intézetünk a pécsi püspöki jogliceum épületében nyert ideiglenes elhelyezést.

Az intézet életrevalóságát és szükségyszerű rendeltetését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az 1869/70. tanévben a tanulók oly nagy számmal keresték fel az akkor még 3 osztályú alreáliskolát, hogy az első osztályt párhuzamosítani kellett. Az 1870/71. iskolai évben a négy osztályú reáliskolában 325, 1872/73-ban a hat osztályúban 523 volt a tanulók száma. Legnépesebb volt intézetünk az 1917/18. tanévben, amikor 12 osztályban 712 növendék látogatta az intézetet. Jelenlegi otthonunkban a tanulók és osztályok számát az iskolai épület befogadó képességéhez mérten csökkentenünk kellett.

Az intézet az 1870/71. tanévtől kezdve a pécsi m. kir. állami főreáliskola néven szerepelt, míg 1925. április 1-től a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi minisztérium engedélye alapján a pécsi állami gróf Széchenyi István reáliskola nevet vette fel.

Az intézet történelmében új korszak kezdetét jelenti az 1926/27. iskolai év. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi minisztérium ugyanis az 1926. évi november hó 24-én kelt 87.311/1926. V. ü. o. számú rendeletével iskolánkat a pécsi m. kir. Erzsébet tudományegyetem tanárképzőintézetének gyakorlóiskolájává tette. Mint ilyent a székesfehérvári tankerületi kir. főigazgatóság hatósága alól kivette, s közvetlenül a minisztériumnak rendelte alá. Ennélfogva iskolánk a min. rendelet megjelenésének időpontjától kezdve a „Pécsi m. kir. Középiskolai Tanárképzőintézeti gróf Széchenyi István Gyakorló Reáliskola” címet viseli.

Iskolánk a folyó 1933/34. iskolai évben fennállásának 77. évét töltötte be.

Az intézet eddigi igazgatói, tanárai és hitoktatói a következők:

Igazgatók: Dobszay Antal dr. (1857—60), Szauter Antal (1860—74), Vész Albert (1874—82), Dischka Győző (1882—1901), Gallovich János 1901—20), Horváth Viktor dr. (1920—).

Tanárok: Felsmann József (1857—62), Wessely Ferenc (1857—81), Fuchs Pál (1858—62 és 1875—76), Pfilf Máté (1858—59), Hagmann Lipót (1859—73), Trampich Károly (1859—66), Vész Albert (1865—74), Mocsáry Antal dr. (1866—67), Soóóóó Gyula (1866—70), Skoff Ferenc (1867—1904), Szecsődy József (1870—82), Tirczka Antal (1870—82), Dischka Győző (1870—82), Körmendy József (1870—75), Bokor Ferenc (1871—87), Kimák Győző (1871—72), Pflanzner Gábor (1871—75), Raisz Ferenc (1871—75), Ambrus Lajos (1871—74), Láng János (1872—77), Deésy Károly (1872—82), Bermüller Ferenc (1872—76), Péter János (1872—1904), Grimm Rezső (1873—80), Nagy Iván (1873—74), Gutmann Joachim (1873—75), Csizmazia Vilmos (1873—78), Földváry Ákos (1875—83), Darvai Mór dr. (1876—80), Kosztka György (1876—1902), Asztalos József (1876—77 és 1895—1915), Kálosi Lipót (1877), Vajda Viktor (1877—80), Cséfay Flórián (1878—80), Bodányi Károly (1879—84), Martelet Ágost (1880—87), Irinyi Sándor (1880—95), Gerecze Péter dr. (1881—94), Imrei János (1882—87), Requinnyi Géza (1882—1902), Maksay Zsigmond (1882—96), Hemmerich Károly (1882—1906), Szemák Antal dr. (1883—95), Kiss József (1884—1921), Gógh Gyula (1884—85), Hekinger István 1885—1904), Csemez József (1885—87), Lichtenegger Győző (1885—86), Mike Géza (1887—1918), Zsámár Lajos (1887—1905), Katona Lajos dr. (1887—89), Kálnai Adolf dr. (1888—93), Kálmán Miksa dr. (1889—1908), Kőrösi Henrik (1889—97), Szirtes Ignác (1889—95), Jablonszky Flóris (1892—3), Paulay Ödön (1893—1907), Duda János dr. (1893—95), Szende Gyula dr. (1893—95), Arnhold Nándor (1894—1921), Hirn Lajos (1895—1921), Gallovich János (1895—1901), Simon Béla (1895—1914), Vidor Salamon

(1897—99), Szegedy Rezső dr. (1897—1912), Révai Sándor dr. (1902—9), Schill Fülöp (1902—4), Lajos Ferenc (1902—), Szendrey Zsigmond (1903—4), Debreczeni Géza (1903—6), Róna Jenő (1904—), Lám Frigyes (1904—6), Orlovsky Frigyes (1905—6), Dobos Ferenc (1906—21), Gábor Áron (1906—8), Vende Ernő (1906—31), Horváth Viktor dr. (1906—20), Fail Jagello (1906—), Császár Gyula (1906—9), Dinics Ödön (1906—10), Teleky József (1907—11), Holló Alajos (1908—13), Petrich Béla dr. (1908—18), Benisch Artur dr. (1909—13), Potoczky Lajos dr. (1909—18), Heuberger Rezső (1910—19), Tolnai Artur (1911—23), Szőgyi László (1911—12), Vezér Mór (1911—25), Czitronyi Jenő (1913—), Almásy Károly (1913—), Kiss Gyula dr. (1913—14), Sebestyén Béla dr. (1914—30), Somogyi Géza (1914—20), Messik Béla dr. (1915—25), Hantos László (1916—19), Adorján Jenő (1916—17), Dobos László (1917—25), Csurgay Béla (1917—18), Hoynos Rezső dr. (1917—18), Hankó Márton (1918—26), Vargha Lajos (1918—20), Varga Gábor dr. (1918—), Terebess János (1918—27), Uj Gyula (1919—), Gábor Jenő (1920—), Bóka István (1921—), Szirtes Henrik (1921—22), Natz Ferenc (1921—), Szilárd Leó dr. (1921—), Gábrriel Pál dr. (1923. szept. hó), Máté Károly dr. (1924—28), Török Elemér (1925—), Simon Elemér (1925—30), Szomorú Árpád (1925. nov.), Paolo Calabro dr. (1925—27), Müller Lipót dr. (1926—27), Puhf Ferenc dr. (1927—), Vándor Gyula dr. (1928—), vitéz Mészáros Ede dr. (1930—), Masszi Ferenc (1930—), Márton Imre (1931—), Szabó Aladár (1931—32, 1933—) Szendi János (1931—33), Wernitz István (1931—), Ernesto Peternolli dr. (1931—), Fischer Ferenc (1932—), Hegedüs Lajos dr. (1932—), Simon György (1933—).

Hitoktatók: Róm. kat.: Mendlik Ágost (1857—65), Waldvogel Károly (1870—71), Dolmányos Dömötör (1871—79), Auerbach László (1879—90), Rathmann Román (1890—98), Komócsy István (1898—99 és 1902—24), Hanuy Ferenc dr. (1899—1901), Hradek Károly (1899—1900), Frey János (1900—1), Virág Ferenc (1901—2), Lajos Gyula (1909—10), Ákos Ferenc dr. (1918—19), Loschert Kázmér (1919—21), Iványi János dr. (1921—23), Vértesi Frigyes dr. (1924—26), Gálos László dr. (1926—31), Petrovich Ede (1931—).

Ref.: Pap Zsigmond (1892—94), Szabó Károly (1894—95), Máthé Elek (1895—96), Horváth Antal (1896—1901), P. Megyeres Béla (1901—2), Nyáry Pál (1902—21), Kiss Gyula (1921—22), Sallay István (1922—28), Dizseri Sándor (1928—).

Ág. ev.: Jeskó Lajos (1870—1907), ifj. Porkoláb Gyula (1907—14), Dubovay Géza (1914—17), Baldauf Gusztáv (1917—21), Karner F. Károly (1921—24), Geyer Zoltán (1924—).

Izr.: Ehrlich Ede (1871—74), Kohut Sándor dr. (1874—82), Grünwald Izsák (1882—86 és 1888—91) Klingenberg Jakab (1882—86 és 1889—1914), Strauszer Henrik (1882—86 és 1888—1906), Vessel Ábrahám (1882—86), Güns Áron dr. (1886—88), Hoch József (1888—89, 1906—1920, 1921—23 és 1924—25), Sasvári Béla (1888—89, 1902—03 és 1907—9), Weisz Gábor (1888—91), Perls Ármin dr. (1889—1914), Bodó Mór (1904—20), Kárpáti Sámuel (1909—23), Pfeiffer Izsák dr. (1920—22), Katz József (1920—21), Kohn Mór (1923—24), Wallenstein Zoltán dr. (1923—25), Schwartz Samu (1925—).

Iskolánk az 1933—34. tanévben.

Az iskolai év lefolyása. Tanulóink felvétele az 1933—34. tanévre jún. 26—27-én és folytatólagosan szept. 6—7-én történt. Szept. 9-én elrendeztük az osztályokat, és megismertettük a tanulókat az intézet fegyelmi szabályaival. A tanévet szept. 10-én ünnepélyes Veni Sancte-val nyitottuk meg. A rendes tanítás szept. 11-én kezdődött meg, és a törvényes szüneteken kívül zavartalanul folyt a tanév végéig. A VIII. osztály befejező összefoglalásait máj. 9., 11—12. és 14-én, az I—VII. osztályéit jún. 14—21-ig tartottuk meg. Magánvizsgálatok szept., dec., máj. és jún., érettségi vizsgálatok szept., dec. és jún. hónapokban voltak. A júniusi érettségi írásbeli része máj. 16—19-én, szóbeli része jún. 7—9-én folyt le. Az iskolai évet jún. 24-én Te Deummal zártuk be.

A tanulók létszáma. Növendékeink beiratkozása előtt azt gondoltuk, hogy az egyre súlyosabbá váló gazdasági viszonyok és az életbelépő magas tandíj éreztetni fogják hatásukat a tanulók létszámának kialakulásában. Ennek ellenére az intézet fennálló 13 osztályába 485 rendes tanuló iratkozott be az idén, és 15 magántanuló jelentkezett vizsgálatra, vagyis 18 rendes- és 6 magántanulóval több, mint tavaly. A tanulók létszáma tehát a tavalyihoz képest 24-gyel növekedett. Az I. osztályba az idén is több tanuló jelentkezett, mint amennyit el tudtunk helyezni.

Épület. Elhelyezésünkben és évek óta felpanaszolt viszonyainkban ez évben sem történt változás. Jól tudjuk, hogy az ország mostoha anyagi viszonyai nem engedik meg új, gyakorló középiskola céljainak megfelelő épület emelését. Ama reményünknek kívánunk kifejezést adni, hogy a nagyméltóságú minisztérium a közeljövőben valamiképpen módot fog találni régi óhajunk, hő vágyunk teljesítésére. Mert így, ahogy az épület ma áll, a legszerényebb pedagógiai és higiénikus követelményeknek is alig felel meg. Zajos, forgalmas helyen áll, s így nyugodt oktatási munkára kevésbé alkalmas. A helyiségek általában kisméretűek, sötétek, az ódon vastag falazat miatt rosszul szellőztethetők, a padlózat avult. Egyetlen rajzterme déli fekvésű, szertárai igen kicsinyek, osztályhelyiségei is, egy-kettő kivételével, alig haladják meg egy normális lakószoba méreteit. Nincs olyan helyisége, amely az összes tanulókat befogadhatná, tornaterme is jóformán csak a tornaszerek elraktározására szolgál. A helyiségek hiánya miatt három osztályunkat az idén is az épületen kívül kellett elhelyeznünk. Pécs szab. kir. város továbbra is rendelkezésünkre bocsátotta a Majorossy Imre-u. 13. szám alatt a város tulajdonát tevő épületben a szűkeség négy helyiséget.

A tanári testület személyi ügyei. Ószinte örömet váltott ki testületünk minden tagjából a július elején megérkezett hír: Fail Jagello

kartársunkat a Kormányzó úr Ófőméltósága középiskolai igazgatói címmel tüntette ki. A magyar pedagógiának egy szerény, csendes munkását érte ezzel a kormányzói kegy, aki tanítványai és a szülők előtt is egyaránt osztatlan szeretetnek és megbecsülésnek örvend. Fail Jagello a lelkiismeretes, kötelességtudó alapos tanárnak mintaképe, aki mindenben teljesen méltó a ránézve váratlan kitüntetésre. Ugyanakkor vitéz Mészáros Ede dr. és Masszi Ferenc rendes tanárt gyakorló-reáliskolai tanárrá, Vándor Gyula dr. helyettes tanárt pedig rendes tanárrá nevezte ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter. Az ő előléptetésüket is örömmel fogadtuk, és kívánjuk nekik, neveljék új pozíciójukban is az eddigi lankadatlan buzgalommal és szeretettel a reájuk bízott ifjúságot. Szilárd Leó dr. r. tanár és Uj Gyula r. testnevelési tanár a VII. fiz. osztálynak megfelelő 7. fizetési fokozatba lépett elő.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium az intézetünkhöz beosztott Szendi János óraadó helyettes tanárt és a budapesti VI. kerületi áll. Kemény Zsigmond reáliskolánál működő Szabó Aladár óraadó helyettes tanárt a tanév folyamán saját kérelmére kölcsönösen át-helyezte. Amily sajnálattal vettünk búcsút az immár harmadik éve nálunk működő távozó kartárstól, ép oly szeretettel fogadtuk intézetünkhöz visszatérő új munkatársunkat.

Horváth Viktor dr. igazgató elnökölt a kaposvári egyesületi leánygimnázium érettségi vizsgálatain.

Vitéz Mészáros Ede dr. és Puhr Ferenc dr. intézeti tanár mint állami ösztöndíjas hallgató résztvett az 1933 júl. 3—22-ig Budapesten rendezett német nyelvi és irodalmi továbbképző tanfolyamon.

Hivatalos látogatások. Weszely Ödön dr. úr, a pécsi tanárképző-intézet elnöke résztvett a dec. hónapban tartott pótló és javító, valamint a júniusi rendes érettségi vizsgálatokon mint az érettségi vizsgálatok állandó elnöke.

Birkás Géza dr., Hodinka Antal dr., Holub József dr., Kastner Jenő dr., Klemm Antal dr., Prinz Gyula dr., Tolnai Vilmos dr. és Vargha Damján dr. egyetemi tanár urak az iskolai év folyamán több ízben meglátogatták intézetünket.

Auer István vallás- és közoktatásügyi minisztériumi számvevőségi főtanácsos úr 1933 aug. 19—21-én megvizsgálta az intézet pénz- és vagyonkezelését, megtekintette az iskola felszereléseit és az épület valamennyi helyiségét.

Bohn Ferenc dr. testnevelésügyi szakfelügyelő úr ápr. 27-én kereste fel iskolánkat.

Hanuy Ferenc dr. prelátus-kanonok úr, a budapesti Pázmány Péter tud. egyetem ny. r. tanára, a Pécs székesegyházi és káptalani uradalmak kormányzója, mint püspöki biztos elnökölt a kath. tanulók hittani vizsgálatain.

Wallenstein Zoltán dr. úr, az izr. hitközség főrabbija, igen gyakran megjelent az izr. hittani órákon, ellenőrizte a tanulók előmenetelét, irányította a vallásoktatást és elnökölt az évvégi hittani vizsgálatokon.

Gyakorlati tanárképzés. A tanárjelöltek gyakorlati képzése a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak 1933. évi 17.104. IV. számú rendeletével kiadott legújabb Szabályzat és Utasítás szerint történt. Az előírt theoretikumokat Weszely Ödön dr., a tanárképző-intézet elnöke, az egyetem pedagógia tanára tartotta heti 2 órában.

Hogy a latin szakos tanárjelöltek a latin nyelvből is iskolánkban végezhessek tanítási gyakorlatukat, az I. évfolyamra önként jelentkezett V. oszt. tanulók heti 4, a VII—VIII. osztályosok a III. évfolyamban heti 3 órában tanultak latin nyelvet. A tanév folyamán 17 szakvizsgálatot tett tanárjelölt volt intézetünkhöz beosztva, tehát néggyel több, mint a mult iskolai évben. A jelöltek az első 2 hétben napi legalább 3 órában főképp szaktárgyaik tanítási óráin hospitáltak. A kéthetes általános tájékozódás után megkapták végleges beosztásukat, s ettől fogva rendszeresen csak vezetőtanáraik óráit látogatták. Vezetőtanáraiktól bőséges útmutatásban részesültek szaktárgyaik módszeres feldolgozására, velük előzetesen és utólag alaposan megbeszélték a látogatott tanítási órák anyagát és menetét. A tanításra a jelölt vezetőtanárának támogatásával elkészített részletes írásbeli óratervekkel készült. A hospitálás harmadik hónapjától kezdve a félév végéig a jelöltek szaktárgyaik mindegyikéből előzetesen elkészített és jóváhagyott óraterv szerint vezetőtanáraik felügyelete alatt hetenkint 1—1 órában tanítottak. A második félévben vezetőtanáraik jelenlétében 3—3 héten keresztül folytatólagosan tanították mindkét szaktárgyukat azokban az osztályokban, amelyekben rendszeresen hospitáltak és gyakorlati tanítást végeztek. Minden jelölt tanítása utolsó hetében egy előre megállapított tanítási órán próbatanítást tartott. Ezekben a próbatanításokon a vezetőtanáron kívül jelen volt az intézet igazgatója, néhány tanára és a tanárképzőintézet elnökének megbízottja. Néhány jelölt az igazgató beosztása alapján egyik szaktárgyából az egész tanári kar és valamennyi gyakorló tanárjelölt jelenlétében bemutató tanítást végzett. A próba- és bemutató tanítások célja az volt, hogy a jelöltek bemutassák, mennyire sikerült elsajátítaniuk az oktatói és nevelői készséget. A bemutató tanításokat az azokat követő módszeres értekezleten alapos megbeszélés és megvitatás tárgyává tettük. A jelöltek a tanítási teendőiken kívül az év elejétől a végéig tevékeny részt vettek az iskola életének minden mozzanatában. A vezető tanárok a jelölteket bevezették az írásbeli gyakorlatok javításának és bírálásának módjába, megismertették velük az osztályfő nevelő és ügykezelő teendőit, a szülőkkel való érintkezés módját. Résztvettek jelöltjeink a módszeres, ellenőrző és osztályozó értekezleteken. Segédkeztek az óráközi felügyeletben, a kirándulások előkészítésében, valamint az ifjúsági körök vezetésében. Az intézet igazgatójának útmutatásai szerint áttanulmányozták a középiskolákra vonatkozó alaptörvényeket, a középiskolai Rendtartást, érettségi vizsgálati utasításokat. Általában arra törekedtünk, hogy jelöltjeink résztvegyenek az iskola minden munkájában, hogy ezzel megismerjék annak egész belső életét.

Az első módszeres értekezleten Masszi Ferenc intézeti tanár az egész tanári testület és valamennyi jelölt jelenlétében előadást tartott a munkáltató tanítás módszereiről. (Az előadást az értesítő elején közzé is tettük.)

A pécsi egyetem orvosi fakultása a tanév folyamán iskolaorvosi tanfolyamot rendezett. A kurzus hallgatói heteken keresztül heti 2 órában látogatták Róna Jenő és Natz Ferenc egészségügyi, illetve természetrajzi óráit. A résztvevő orvosok később az órákon próbatanításokat tartottak. Ezeket Weszely Ödön dr. tanárképzőintézeti elnök úr elnöklete alatt beható megbeszélések követték.

Vallás-erkölcsei és hazafias nevelés. A tanári testület az ifjúság vallás-erkölcsei életének és hazafias érzésének fejlesztésére az idén is felhasználta a tanítás és nevelés minden eszközét. A vallási kötelességek buzgó teljesítésére elsősorban példaadással neveltük növendékeinket. A róm. kath. tanulók vasár- és ünnepnapokon szentmisét és szentbeszédet hallgattak. Az év folyamán négy ízben járultak közösen a szentségekhez. Húsvét előtt lelkigyakorlatokat végeztek. Ezeket a lelkigyakorlatokon az intézet kath. világi tanárai tevékenyen is bekapcsolódtak a tanulók vallásos meggyőződésének kialakításába. Egyrészt a Kath. Akció gondolata, másrészt az a megfontolás vezette a kath. tanárokat, hogy a lelkigyakorlatok hatása ne csak a természetfeletti viszonylatában bontakozzék ki, hanem hogy lebecsássa gyökereit a tanulók mindennapi életébe is, és rendezze azt. Ezért vállalkoztak a lelkigyakorlatok kapcsán vallásos gondolatokkal átszőtt etikai célzatú és beállítású beszédek tartására. Már maga az a tény, hogy a tanárok, világi férfiak mondották az egyes beszédeket, óriási nevelő hatással volt a fiúk lelkére. Ilyen beszédek voltak: A lelkigyakorlatok célja, A tanuló és a család, A tanuló és az iskola, A tanuló és a társadalom, A tanuló önmaga. A tisztán vallásos jellegű elmélkedéseket a templomban Petrovich Ede hittanár tartotta A tanuló és Isten, majd Isten és a tanuló címmel. Pünkösd vasárnapján több tanuló felvette a bérmálás szentségét.

A református tanulók számára március 22—23-án hiterősítő csendes napok tartottak a református egyház gyülekezeti termében. Vasárnaponként ifjúsági istentiszteleteken vettek részt. Ezeket kívül mind a felső, mind az alsó osztályos tanulók hetenkint egy-egy bibliai összejövetelt is tartottak.

Az ág. hitv. evangélikus tanulók a tanév folyamán két ízben járultak testületileg Úrvacsorához: advent második vasárnapján és áldozócsüörtökön. Mindkét alkalmat megelőző napon a növendékek részére úrvacsorai előkészítő előadások és istentiszteletek tartottak. A tanulók vallás-erkölcsei életének fejlesztése és hiterősítése céljából az Ev. Középk. Diákszövetségben szépszámú hitelemző előadást tartottak. A növendékek hitoktatását és tanulmányi előmenetelét a tolnabaranya-somogyi ev. egyházmegye tanügyi esperese: Gyalog István kétyi lelkész ellenőrizte, aki május hó 3-án Takó István helyi ev. lelkész kíséretében vett részt a hittanórákon.

Az unitárius vallású tanulókat a budapesti unitárius püspöki vikárius felkérésére Rédiger Ödön gyógyszerész úr gyűjtötte össze hetenkint, s látta el őket utasításokkal.

Az izraelita növendékek vallástanárunk vezetése mellett résztvettek a péntek esti közös és szombat délutáni ifjúsági istentiszteleteken, a téli hónapokban minden szombat délután exhortációt hallgattak, s mindenkor igyekeztek megfelelni a vallásuk előírta követelményeknek.

A hazafias nevelés célját szolgálták: a Magyar Hiszekegy elmondása a tanítás előtt és után, a nemzeti zászló előtt való tisztelgés és intézeti ünnepélyeink. A tanári kar minden alkalmat megragadott, hogy rámutasson elszakított testvéreink sok-sok szenvedésére, a trianoni határok tarthatatlan voltára. Megemlékeztünk nemzetünk nagyjairól, történelmünk fontosabb eseményeiről, valamint művelődésünk haladásának nevezetesebb mozzanatairól. Így szept. hónapban Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király emlékét elevenítettük fel

születésének 400. évfordulója alkalmával. Dec. 12-én egy órán a limanovai ütközet emlékének áldoztunk. Karácsony előtt a rádió nagy jelentőségére, hatalmas kulturális fontosságára hívtuk fel tanulóink figyelmét, amikor a budapesti 120 kilowattos nagy leadót felavatták. Áprilisban Kőrösi Csoma Sándor születésének 150. évfordulóját ünnepeltük meg. Május 27-én az egész intézet résztvett a háború hősi halottainak emlékére a Széchenyi-téren a város által rendezett ünnepélyen. Június 4-én a trianoni végzetes békekötésről emlékeztünk meg. Június első hetében egy órán a könyvnappal kapcsolatban a magyar irodalom és a magyar könyv pártolására szólítottuk fel tanulóinkat. Ezenkívül felhívtuk az ifjúság figyelmét a takarékoság és a magyar ipar pártolásának országos jelentőségére. Intettük növendékeinket a madarak és fák védelmére, felvilágosítottuk őket az egészségügy és a gyermekvédelem fontosságáról, valamint az alkohol és nikotin veszedelméről.

Növendékeink nemzeti érzését kívántuk erősíteni azzal is, hogy mozgalmat indítottunk az idegen nevű tanulók között nevük megmagyarosítására. Hazánkban, sajnos, nagyon sok az idegen nevű ember, aki a külföld szemében nem tagja nemzetünk testének. Hogy tehát kifelé is tanubizonyosságot tehessünk magyar voltunkról, szükséges, hogy minél többen magyar hangzású nevet vegyenek fel. A mozgalom visszhangra talált a tanulók és szülők körében, és igen sokan beadták névmagyarosítási kérvényüket a belügyminisztériumba.

Fegyelmi és tanulmányi állapot. Az iskolai rend és fegyelem fenntartásában az idén is felhasználtuk a tanulók öntevékenységet. A növendékeknek az óráközi szünetekben az udvarra való le- és onnan visszavezetését a nagyobb tanulók végezték. Ők segítettek tanáraiknak az együttes kivonulások alkalmával is a rend fenntartásában. Az ifjúság nagy többsége jó lélekkel és készséggel vette tanáraiknak az irányítását és utasításait. Azt azonban az idén is szomorúan tapasztaltuk, hogy a szülők nagy része a megélhetés gondjaival küszködve, nem képes gyermekei lelki életével törődni. Nem tudja ellenőrizni fiainak az iskolán kívül eltöltött idejét, nem kéri számon gyermekeiktől, hogy hol és milyen társaságban töltik el délutánjaik jó részét. A tanári testület igyekszik ugyan a tanulók iskolán kívüli viselkedését is szemmel tartani, azonban erre csak korlátolt lehetőségei vannak. Azért arra kérjük az igen tisztelt szülőket és azok helyetteseit, ügyeljenek szigorúan, hogy gyermekeik esetleges délutáni elfoglaltság címén ne töltsenek sok időt távol az otthonról. A vidéki tanulók elhelyezésénél különösen figyelemmel vagyunk azokra a helyekre, ahol a felügyelet és ellenőrzés kifogástalan.

Adott esetből kifolyólag jóakarattal nyomatékosan figyelmeztetjük a vidékről bejáró tanulók szüleit, hogy gondos éberséggel ellenőrizzék gyermekeik iskolabajárását. Megtörtént ugyanis, hogy egy vidéken lakó tanuló minden reggel elindult hazulról, és délután ismét hazament. Az iskolába ellenben hosszabb ideig nem jött el. A szülő abban a biztos tudatban volt, hogy gyermeke az iskolában van. Megdöbbenve értesült végre az intézetben fia előmenetele iránt érdeklődő szülő az iskolakerülésről. Csakhogy már későn volt, mert a tanuló hosszas igazolatlan mulasztása miatt törölni kellett a növendékek létszámából.

A jelen tanév folyamán mind a nyolc osztályban a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium 1924. évi 80.000. V. sz. rendeletével kiadott és az 1926. évi 38.804. V. sz. rendeletével módosított tanterv, valamint az 1927. évi 70.640. V. sz. rendelettel kiadott utasítások szerint tanítottunk. Az olvasmányokra, könyvnélküliekre és írásbeli dolgozatokra nézve az előírt rendhez igazodtunk. A III—VIII. osztályban a francia és olasz nyelvet alternative tanulták a növendékek.

A tantervben és utasításban előírt, nemkülönben a módszeres értekezleteken megállapított anyagot minden tárgyból, minden osztályban elvégeztük. A tanári kar igyekezete arra irányult, hogy a tanulók, különösen az alsó osztályokban, már az iskolában elsajátítsák az anyagot. Az alapos és jó módszerrel végzett kitartó tanári munkának eredménye, hogy tanulóink előmenetele állandóan javul. Azonban szorgalmukkal és az általuk elért eredménnyel még mindig nem vagyunk megelégedve. Ismerjük a gátló okokat, mégis azt mondhatjuk, hogy az ifjúság többre lenne képes, mint amennyit felmutat.

A rendkívüli tárgyak tanítása. Kötelező rendkívüli tárgyak voltak: az ének az I—II. osztályban heti 1—1 órában, az egészségtan az első félévben a VIII., a második félévben a VII. osztályban heti 2—2 órában. A nem kötelezők közül a német, francia és olasz társalgást, latin nyelvet, fizikai gyakorlatot, gyorsírást és vívást tanítottuk.

Német társalgást az I—IV. osztályos tanulók tanulták. Az I. osztályosokat Pühr Ferenc dr. és Wernitz István, a II. osztályosokat Szilárd Leó dr. és Hegedűs Lajos dr., a III. osztályosokat Pühr Ferenc dr., a IV. osztályosokat Szilárd Leó dr. és Hegedűs Lajos dr. intézeti tanárok tanították csoportonként heti 2—2 órában. Az I. osztályból az első félévre 39, a másodikra 38 tanuló jelentkezett. Tananyaguk volt: Az iskolai felszerelések, az iskola élete, számolás, iskolai szólások, a testrészek, a ruházat, a család, az idő, a tanulók cselekedetei. A II. osztályból az első félévben 41, a másodikban 42 tanuló járt társalgásra. Tananyag: Az előző évi anyag ismétlése és kibővítése. A ház berendezése, a lakás, a szobák berendezése, évszakok, időjárás. A III. osztályból az első félévben 21, a másodikban 25 tanuló tanulta a társalgást. Tananyag: Az előző évi anyag kibővítése. A családi élet. Társalgási gyakorlatok könnyebb szövegek alapján. A IV. osztályból az első félévben 22, a másodikban 32 tanuló jelentkezett. Tananyag: A városi élet. Társalgási gyakorlatok könnyű elbeszélések, mesék és költemények alapján. Az eredmény általában kielégítő. Tankönyvet egyik csoport sem használt.

Francia társalgást az első félévben 17 harmadikos, 15 negyedikes és 10 ötödikes, a második félévben 15 harmadikos, 13 negyedikes és 11 ötödikes növendék tanult Szabó Aladár óraadó helyettes tanár vezetésével mellett 2 csoportban heti 2—2 órában. Tananyag: Főnév és ige-ragozás, állító, tagadó és kérdő alak, a melléknevek többszáma és nöneme, prepozíciók, rendhagyó igék. Beszédgyakorlatok az iskolai élet, az iskolai felszerelések, a napirend, az étkezés, a család, az emberi test, az idő és időjárás köréből. Az eredmény megfelelő. Tankönyvet a tanulók nem használtak.

Olasz társalgásra az első félévben 6 harmadikos és 5 negyedikes a második félévben 7 harmadikos és 4 negyedikes tanuló járt Vándor

Gyula dr. intézeti tanár vezetése mellett 1 csoportban heti 2 órában. Tananyag: Általános társalgás a mindennapos élet, az iskola, a család, a város, az utca, az utazás köréből.

Latin nyelv. A latin szakos tanárjelöltek gyakorlati képzése céljából az idén is megtartottuk a rendkívüli tárgyak között a latin nyelvet, melyet az I. évfolyamban heti 4, a II-ban heti 3 órában az intézet 19 növendéke tanult, még pedig az V. osztályból 13, a VI-ból 3, a VII-ből 2, a VIII-ből 1. A végzett anyag az I. évfolyamban: a) a Jirka Alajos Latin olvasókönyv I. és II. kötetének kijelölt olvasmányai és néhány phaedrusi mese, b) a nyelvtanból a teljes alaktan; a III. évfolyamban a) szemelvények Ovidiusból, Ciceróból, Virgilius Aeneidéből, Plinius leveleiből, b) nyelvtanból a mondattan, c) régiségtanból az államrégiségek. Az eredmény megfelelő, sőt némelyik tanuló nagyon szép eredményt ért el.

A fizikai gyakorlatokat Masszi Ferenc intézeti tanár vezette 3 csoportban heti 2—2 órában. Résztvett az első félévben 30 harmadikos és 12 hetedikes, a második félévben 34 harmadikos és 14 hetedikes tanuló. A tananyaggal párhuzamosan kitűzött feladatokat a tanulók nagyrészt azonos munkával végezték el.

Gyorsírást Varga Gábor dr. intézeti tanár vezetése mellett az első félévben 24 negyedik osztályos és 8 ötödikes, a második félévben 25 negyedik és 7 ötödikes tanuló gyakorolt. Tananyag: A IV. osztályosoknak: A mássalhangzók 1—4. csoportjának begyakorlása, torlódások, betűnagyítások, képzők és ragok rövidítése, általános gyakorlás. Az V. osztályosoknak: Hangzáson alapuló rövidítések, ragok és képzők rövidítései, kezdő- és véghangzók rövidítései, pozíciós rövidítések.

Vívás tanulásában 5 tanuló vett részt Uj Gyula testnevelési tanár vezetése mellett heti 2 órában. A tanulók kardvívást tanultak. A képességeket figyelembevéve a növendékek eléggé elsajátították a vívást. Tananyag: Egyszerű vágás, védések, kötések, pengetámadások, cselek, engedő és körvédések, elővágások. A máj. 30-án megtartott körmérkőzésen 1. Hamburg György VI. o., 2. Engelmann György VII. o., 3. Schal Norbert IV. A. o. tanuló.

Az **énekkar** ez évben is 2 csoportban heti 1—1 órában működött Szilárd Leó dr. intézeti tanár vezetésével.

A **világi énekkarnak** 101 tagja volt. Szerepelt az intézet okt. 6-i és márc. 15-i ünnepélyén, valamint a pécsi Erzsébet Tud. Egyetem szept. 24-i tanévnyitói közgyűlésén az egyetem aulájában.

A 70 tagú **egyházi énekkar** a vasár- és ünnepnapra szent misék áhítatát emelte énekével. A rendes istentiszteleteken kívül misét adott elő a kar az egyetem Veni Sancteján szept. 24-én, azonkívül a Reáliskolai Diákszövetség nov. 12-i és máj. 13-i közgyűlése előtt. Az intézet hivatalos istentiszteletein Hódossy László VII. o. t. kísérte az éneket orgonán. Hálás köszönetet mondunk ez úton is Petrovits István budai-külvárosi karnagy és Schmidt Lajos orvosnövendék uraknak, hogy művészi orgonakíséretükkel szívesen közreműködtek szt. miséink fényének emelésében.

A **fúvószenekar** folytatta az új fúvószenedék nevelését. Hangszerkészletünk az idén sem gyarapodott, azért ez évben sem állhattunk még ki a nagy nyilvánosság elé. Az iskoláztatást és betanítást az idén is Hágen János és Márton György katonai zenekari tagok, majd mikor utóbbinak súlyos betegsége miatt az intézettől meg kellett válnia,

Köhler Nándor tiszthelyettes vállalták, és odaadással, lelkes szeretettel látták el fáradságos munkájukat. Nyilvánosan csupán okt. 6-án az ifjúságnak a nemzeti zászló előtt való tisztelgő elvonulásakor és a márc. 15-i iskolai ünnepélyen szerepelt a zenekar önálló számmal.

A rendkívüli tárgyakra járó növendékek névjegyzékét a tanulók érdemjegysorozata után közöljük.

Kirándulás. Az iskolai év első hetében a földrajz tanárai a kisebb tanulókkal a földrajzi alapfogalmaknak a természetben való szemléltetése végett kirándultak a Mecsek-hegység erre alkalmas helyeire. A nagyobb tanulók a szaktanárok vezetése és irányítása mellett tanulmányozták Pécs és környékének növény- és állatvilágát, megtekintették a helybeli gyárakat s a város történelmi nevezetességű helyeit és emlékeit. Június első hetében az egész intézet osztályonként felment a Mecsek szebb helyeire, és megünnepelte a madarak és fák napját.

Iskolai ünnepélyek. Szept. 9-én volt a tanév megnyitása, osztályrendezés és a fegyelmi-szabályok magyarázata, szept. 10-én az ünnepélyes Veni Sancte. Okt. 6-án az aradi vértanúk emlékét ünnepeltük meg gyászünnepélyvel. Utána tisztelgő menetben vonult el az intézet ifjúsága a nemzeti zászló előtt. Márc. 15-én a magyar sajtószabadság emléknapján rendeztünk iskolai ünnepélyt. Jún. 24-én volt a Te Deum és a tanévzáró ünnepély.

Egészségi állapot. A tanári testület egészségi állapota a tanév folyamán kedvezőnek mondható. Hosszabb ideig senki sem volt beteg, néhány napra terjedő betegség is csak néhány esetben fordult elő.

E helyen emlékezünk meg arról a veszteségről, amely intézetünket Vende Ernő nyugalmazott régi kartársunknak november havában 72 éves korában váratlanul bekövetkezett halálával érte. Megboldogult kedves kartársunk 1931 december 1-én történt nyugdíjazásáig 25 évig tanította intézetünkben a magyar és német nyelvet és irodalmat. Melegsívű, fáradhatatlan, alapos képzettségű tanár volt ő, egyben országos nevű tudós is, akinek értékes munkái általános elismerést arattak. (Mint tanárt, tudóst és embert 1931—32. évi Értesítőnkben méltatuk behatóan.) Amikor betegsége 2 évvel ezelőtt az iskolától elszakította, nem tudott itt maradni közöttünk városunkban. Nyugalmának napjait Budapesten töltötte. És amikor október végén látogatóba lejött Pécsre, és találkoztunk vele, senki sem gondolta, hogy soha többé nem látjuk őt. Pedig úgy volt. Influenzában legyöngült szíve nem tudott megküzdeni a gyilkos betegséggel, Vende Ernő átköltözött az örök világosság honába! Tanítványainak szeretete, hála-lája kísérte őt pihenése végső helyére, mi kartársai pedig szívünkben őrizzük meg emlékét! Nyugodjék békében!

A tanuló ifjúság körében elég sok betegségi eset fordult elő. A téli hónapokban a legtöbb mulasztás meghűlésből származott. Időnkint fertőző betegségi esetek is felütöttek fejüket. Néhány vörheny- és diftéria megbetegedés mellett egy-két osztályban több tanuló fültő-nirigy-gyulladás miatt volt kénytelen az iskolától távol maradni. Az iskolaorvos mindjárt a tanév elején megvizsgálta az I. osztályos tanulókat, ősszel és tavasszal szem- és golyvavizsgálatot tartott. Október hónapban himlő elleni oltást is végzett. A testgyakorlás alól az év folyamán 27 tanuló kapott felmentést.

A szülőkkel való érintkezés. A szülőkkel való érintkezést az isko-

lai év folyamán nemcsak fenntartottuk, hanem elmélyíteni is igyekeztünk. Nagy mértékben elősegítette ezen törekvésünket az Ellenőrző könyvecskék útján való érintkezés, a fogadó órákon való személyes megbeszélés, a vidéki tanulóknak az osztályfőnökök által való meglátogatása s végül a szülői értekezletek. A kisebb tanulók szülei az idén is elég gyakran felkeresték az iskolát, de még mindig vannak nagy számmal olyanok, akiket csak a beíratáskor, vagy akkor sem lát az iskola. Arra kérjük e helyről is az igen tisztelt szülőket és szülőhelyetteseket, hogy gyermekeik érdekében minél gyakrabban keressék fel a tanárokat. Azonban sohasem az ellenőrző és osztályozó értekezletek előtti napokon nyilvánuljon meg az érdeklődés, hanem az egész év folyamán.

Fa- és madárvédelem. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium az 1952-ben kiadott 60.081. VIII. d. számú rendeletben felhívta az iskolák figyelmét a fásítás és erdősítés fontosságára. Pécs városnak azonban nincsen fásítás céljaira alkalmas területe, ezért a rendeletnek az idén sem tudtunk eleget tenni. De minthogy több tanulónk szüleinek kertes házuk vagy szőljük van, arra buzdítottuk növendékeinket, hogy odahaza ültessenek el fákat. Néhány tanulónk a természetrajz tanáraiktól kapott útbaigazítás szerint gyümölcsfákat ültettek el a szülői ház körül.

A madárvédelem szemléltetésére iskolánk fészekodukat és madár-etetőket szerzett be, melyek mintájára a tanulók a természetrajzi órákon kapott utasítások alapján maguk készítettek ilyeneket. A madárvédelem hatásosabbá tétele érdekében osztályonként kis lágák alakultak, melyeknek tagjai a madárvédelmi teendőikben kölcsönösen ellenőrizték egymást. Együtt szerezték be télire a madáreleséget, együtt helyezték ki a maguk készítése odukat és etetőket. Egyesek ornitológiai megfigyeléseket is végeztek. Ezekről a természetrajzi órákon beszámoltak. Hogy milyen komolyan vették tanulóink a kis énekesek iránt vállalt köteleységüket, arról az alábbi adatok nyújtanak képet. A két IV. osztálynak 96 tanulója közül 42 vett részt ebben a munkában. A 42 tanuló 59 etetőt és 67 odut helyezett el. Legbuzgóbban közreműködött a IV. A.-ból Gárdos János (2 etető, 4 odu), Kárpáthy Olivér (1 etető, 3 odu), Piller Károly (4 etető, 7 odu), Reuter Camilló (5 etető, 11 odu), Schal Norbert (1 etető, 6 odu), Schindler Alfréd (2 etető, 9 odu), Tóth Ferenc (2 etető, 3 odu); a IV. B.-ből Fekete István (2 etető, 2 odu), Grünhuth Dezső (2 etető, 3 odu), Kereszty Béla (2 etető, 2 odu), Madarász Jenő (1 etető, 3 odu).

A madarak és fák napját június havában osztályonkénti kirándulás keretében tartottuk meg, hangulatossá téve a napot az alkalomhoz illő előadásokkal.

Német, olasz, francia levelezés. Nyelvtanáraink a tanítás szolgálatába állították a levelezés kitűnően bevált módszerét is. Megszervezték a kapcsolatot a külföldi diáksággal. Az ország határain túl élő azonoslelkű ifjúsággal való levelezés útján növendékeinket a nyelvgyakorlásnak olyan módszeréhez juttatták, mely nemcsak lüktető elevenségével, hanem a szokatlan mód érdekességével is élvezetessé, könnyűvé és eredményessé teszi köteleességszerű munkájukat. A szépen kifejlődött diáklevelezés jelentős eredményekkel dicsekedhetik. A résztvevők mindjobban megszeretik az egyre jobban értett idegen nyelvet. A levelezés felkelti a tanulók érdeklődését a más országbeli

viszonyok iránt. Gyarapítja a levelezők ismereteit, látókörüket szélesíti, s egyben az idegen nemzetek fiaival oly baráti kapcsolatot létesít, amely az ifjú lelkek fogékonyságán, ragaszkodásán keresztül a hazának is hasznos barátokat szerez. Megállapítást nyert, hogy a levelezésben résztvevő tanulók egymásnak tett közlései belekapcsolódnak az élet minden megnyilvánulásába, túlhaladnak az iskola keretein, és mindent felölelnek, ami a fiatal, fejlődő lélek előtt szép, érdekes és hasznos lehet.

A *német* levelezés Pühr Ferenc dr. irányítása és felügyelete alatt történt. Németül a következők leveleztek: Bilits Ferenc, Bruhács Lajos, Gaál Sándor, Kessler János, Lukács József, Moritz György, Radó István, Rivészy János, Sipos Levente, Somorjay Ernő, Schindler Aurél, Vimola Mihály VIII. o., Auguszt József, Lovrics András, Varga Tibor VI. o., Blancz György, Duna István, Fürst László, Kramer Imre, Kiss Gábor, Malmos Győző, Malmos László, Nagy István, Papp György, Török László V. o., Danziger Sándor, Fuchs Károly, Karczag Ferenc, Vikár Kálmán III. A. o. tanulók.

Az *olasz* levelezést Vándor Gyula dr. tanár irányította. A levelezésben résztvevtek: Moritz György, Német Imre VIII. o., Nagy Perge Lajos, Vörös József IV. A. o., Madarász Jenő IV. B. o. tanulók.

A *francia* levelezést Török Elemér és Szabó Aladár tanárok szervezték meg. Leveleztek: Vimola Mihály VIII. o., Elek Tibor, Müller Ernő, Weisz György VII. o., Alt György, Baksa Jenő, Király István, Müller Dezső, Rácz Miklós VI. o., Blancz György, Herczeg Gyula, Kramer Imre, Nagy István, Török László V. o., Dombovári Miklós, Duschenzki László, Hamburg Tibor, Láng János, Schal Norbert, Schwarcz György, Szabó László IV A. o., Dóczi Sándor, Mermelstein György IV. B. o., Fuchs Károly, Futó László, Kapitány János III. A. o., Glöckner György III. B. o., Vértés Imre III. C. o. tanulók.

Játék és céllövészet. Játék az idei isk. évben ápr.—jún. hónapokban Uj Gyula, Simon György tanárok, valamint Novacsek Sándor főoktató vezetése mellett hetenkint két-két délutánon 3—3 csoportban folyt. Az OTT által megbízott testnevelési felügyelőség irányítása mellett a kisebbek az előkészítő-, a nagyobbak pedig a sportszerű céllövészetben az intézet udvarán nyertek kiképzést a rendelkezésre állott eszközök és módok igénybevételével. Beksics Olivér testnevelési főtanácsos három ízben, Török Géza testnevelési tanácsos az év folyamán több esetben látogatta meg iskolánk növendékeit, s a látottak felett megelégedését fejezte ki. A május 29-én megtartott céllövőverseny eredménye a következő volt: Az alsó osztályosok versenyén fekvő szabadon (távolság 25 méter) a IV. A. oszt. csapata (Baumholzer, Kárpáthy, Schal, Mader, Hirschler) győzött 110 ponttal. Az egyéni győztes Baumholzer Ferenc lett 32 egységgel. A felső osztályosok (V—VII. oszt.) versenyén fekvő szabadon (távolság 50 m.) a VII. oszt. csapata (Belvári, Kozma L., Ristl, Stéger, Weisz) győzött 190 ponttal. Egyéni győztes lett Walter Márton VI. o. t. 43 egységgel.

A **Reáliskolai Diákszövetség** csendben folytatta működését az idej tanévben is. A július 2-ra összehívott közgyűlést közbejött akadályok miatt csak november 12-én lehetett megtartani. A közgyűlésnek volt feladata, hogy betöltse az időközben megüresedett tisztségeket. Mult évi beszámolónkban megemlékeztünk arról, hogy a szövetség első elnöke, Kiss József c. középisk. igazgató, valamint elnöktársa, Bóbel

Ferenc ny. pénzügyi igazgató tisztségétől megvált. Az ősz folyamán csatlakozott hozzájuk másik alelnökünk, Taizs József könyvnyomdatulajdonos is, aki megrongált egészségére való hivatkozással a szövetség rendelkezésére bocsátotta állását. A közgyűlés az elnöki tisztség vállalására egyhangú lelkesedéssel lovag Vasváry Ferenc dr. egyetemi ny. r. tanár urat kérte fel, aki a szövetség vezetését készségesen el is fogadta. A két üres alelnöki állást Bolgár Tivadar és Greiner József dr. választmányi tagokkal töltötte be a megnyilatkozott bizalom. A Budapestre költözött Király Dezső dr. helyett Déri Gyula biztosítási vezértitkár lett a szövetség egyik titkára. A lemondott elnököket a közgyűlés a választmányba hívta meg.

Öszinte szeretet nyilatkozott meg a közgyűlésen Kiss József volt elnök iránt, akit a közgyűlés a szövetség életrehívása, megszervezése és első irányítása körül szerzett hervadhatatlan érdemeinek elismerésül a szövetség első tiszteletbeli tagjául választotta meg.

A Diákszövetség a múlt év júliusában befejezte megkezdett kegyeletes ténykedését: a központi temetőbe átszállította a budaivárosi temetőben porladó egykori reáliskolai tanárok földi maradványait. A két sír fölött, amelyek egyikében a 4 katolikus, másikában a 2 protestáns vallású tanár nyugszik, hatalmas fekete gránit-oszlop emelkedik a magasba. A követ a Péter család engedte át Szövetségünknek. Az emlék megörökíti az alatta pihenők nevét, születési és halálozási évét. Az oszlopra iskolánk volt növendéke, Déri Gyula, a következő emléksorokat készítette:

E néma kő az örökkévalósághoz szól
Hirdetve a pécsi állami reáliskola
Hat dicső emlékű tanárának
Hervadhatatlan érdemeit.

Emlékük magasztalására
Az utókor hálájának tisztelgéséül
Állította a Pécsi Reáliskolai Diákszövetség
Elmulthatatlan kegyelete.

A porladó hamvak átszállítása
a budai temetőből 1933. júliusában
történt.

A novemberi közgyűlés befejező pontja a síremlék ünnepélyes felavatása volt. A közgyűlésen megjelent szövetségi tagok, a régi reálisták, lementek a temetőbe, ahol a szövetség elnöke, lovag Vasváry Ferenc dr. a következő magasaróptú beszéddel avatta fel az emléket:

Kedves Öregdiáktársak!

Mi, a Pécsi Reáliskolai Diákszövetség kiküldöttei, eljöttünk szövetségünk új zarándokhelyéhez, ahova Alma Materünk évtizedek előtt elhúnyt hat tanárának földi maradványait, amelyek — szellemöknek az örökkévalóságba költözése óta — városunk megszűnés alatt lévő régi budai-külvárosi temetőjében porladtak, — ide, az állandónak szánt középponti temetőbe szállítottuk át. Mi, a hálás tanítványok, megállí-

tottuk a hatóság karját, amely a törvény rideg betűje alapján már-már lesújtani készült, hogy szereteteink hamvait, a temetőben nyugvó ezer és ezer embertársunk maradványaival együtt, a haló por azonos-ságának teljes eltüntetésével, közös sírba a végenyészetnek átadja. Ránk, a mai nemzedék tagjaira hárult az a kegyeleti kötelesség, hogy ettől a megsemmisüléssel csaknem azonos sorstól elhalt tanáraink hamvait megóvjuk. Ezért vitettük át a nekünk annyira drága porait, és ezért hoztunk át azt a gránitoszlopot is, amely alatt közülök eddig Péter János tanárunk aludta örök álmát, hogy immár ennek árnyékában mind a hat tanárunk örök nyugalomot találjon. Ezeknek a földi maradványoknak az emberi lehetőség határain belül a végenyészettől való megmentése megnyitja az utat arra, hogy mindaddig, amíg a Pécsi Reáliskolai Diákszövetségnek tagjai vannak, tanáraink iránti hálájukat és kegyeletüket hamvaik iránt külsőleg is kifejezésre juttassák.

Szövetségünket ugyanis ennél a lépésnél a hála és kegyelet, az erkölcsi világnak ez a két tündöklő nemes virága vezette, amelyeket az emberen kívüli élők világa nem ismer. Míg az emberrel közösen az állatok is ismerik gyermekeik irányában a szülők gondozását, aggodalmát, védelmét, önfeláldozását, addig nem található körükben a beteg, elaggott, rokkanttá vált állatoknak állattársaik részéről való támogatása. Egyedül az ember világában tűnik fel a vett jókért való hála, a szülők, elődök, jótevők, tanárok iránti szeretet. Éppen azért a Tízparancsolat, ez a több ezredéves multú erkölcsi és jogi kódex nem ismer oly rendelkezést, amellyel a szülőket gyermekeik gondozására és nevelésére köteleznék, mert erre nincs szükség, ezt a szülők természetes ösztönük alapján megteszik, de igenis megtaláljuk a IV. parancsban a tételt: „Tiszteld atyádat és anyádat“, amiből a többi tétel: „Tiszteld elődeidet, tiszteld előljáróidat, tiszteld oktatóidat, stb.“ következik. De még az ember világában is a természet szavát és az erkölcs követelményét párhuzamba vonva, az előbbi erősebbnek mutatkozik. Mikor Budapest határában, az egykori aquincumi temetőben ásatásokat rendeztek, feltűnt, hogy a gyermekek sírjaiban sokkal több és értékesebb tárgy feküdt a tetem mellett, mint a felnőttek sírjaiban. Jele annak, hogy a szülők jobban szeretik gyermekeiket, jobban fájjalják elmúlásukat, mint a gyermekek szüleiket.

Az ember szoros világára korlátozott vonás, hogy az ember szeretete embertársai iránt nem szűnik meg az emberi élet befejezésével, annak a halál nem vet véget, az a síron túl is fennmarad. Embertársunk elvesztése felett érzett fájdalmuk kegyeletté magasztosul. Halottainknak nemcsak szellemi emlékét tartjuk tiszteletben, hanem ez a tiszteletünk kiterjed hült tetemeikre, porladó hamvaikra is. Megilletődünk, ha olyan menettel találkozunk, amely egy-egy elfáradt, előttünk esetleg teljesen ismeretlen vándortársunkat végső útjára kíséri, és szentnek tartjuk azt a helyet, ahol elhunyt embertársunk földi maradványai nyugsznak. Rám mindenkorra megindító marad az a kép, amely Párizsban vésődött lelkembe, ahogy a legforgalmasabb utcák szédítő arányú forgatagának közepette, a kopersót szállító halottas kocsi elől mindenki — ember és jármű — tiszteletteljesen kitért és kalaplevétellel mondott Istenhozzádot az előtte teljesen ismeretlen halottnak.

Csoda-e, ha most, amidőn hat felejtethetlen tanárunk új pihenő-

helyén első ízben egybesereglettünk, szívünk kegyelettel és hálával csordultig megtelik?

Hat szeretett tanárunk közül három, nevezetesen Trampich Károly (1835—1866), Hagmann Lipót (1820—1873) és Földváry Ákos (1823—1883) oly felette régen költöztek az örökkévalóságba, hogy soraink között alig akad egy-egy társunk, akik tanítványaik lettek volna.

Közülök *Trampich Károly* volt Alma Materünk első halottja. Még az abszolút korszakban került hozzánk. Természet- és vegytant tanított. Alig 7 esztendőös működés után 1866 január 16-án hűnyt el.

Hagmann Lipót ugyancsak az abszolút korban lett iskolánk tanára. Az intézet fennállásának 3. évében, 1859-ben, midőn a III. osztály megnyitásával a tanszemélyzet létszámát is emelni kellett, nevezte őt ki az akkor fennállott soproni cs. kir. helytartótanácsi osztály. Nemcsak arra kapott megbízást, hogy tanszékét ellássa, hanem arra is, hogy legyen apostola a német nyelvnek és német műveltségnek. De rajta is beteljesedett az, ami Jókai Ankerschmidt lovagjával. 14 éves pécsi tartózkodásának ideje alatt a magyar föld, a magyar környezet átalakította őt. Beilleszkedett a magyar világba, megtanulta nyelvünket. Arról már nem tehetett, hogy nyelvünket ijesztő idegenszerűséggel ejtette ki. De ez nem volt a tanítás rovására, mert — mint aranyérmes akadémiai festő — a rajzot tanította.

Földváry Ákos a francia nyelv és irodalmat, valamint a történelmet adta elő. Ez utóbbinak nemcsak tanára, hanem szenvedő hőse is volt. Ugyanis vitézül résztvett az 1848—49-i szabadságharcban és a világosi fegyverletétel után negyedszázéven át volt kénytelen a számkivetés keserű kenyerét enni. A keleten eltöltött kényszerű távollét után intézetünk tanára lett, de csak kilenc évet tölthetett e pályán, mert már 1883 augusztus hó 2-án 60 éves korában elhalt.

A kedves halottaink második csoportjába tartozó *Szemák Antal dr.* (1854—1895), *Maksay Zsigmond* (1850—1896) *Péter János* (1846—1904) elhalálózása óta egy emberöltőnyi idő telt el. Velem együtt még sokan vagyunk, akik bennük tanárainkat tisztelhetjük, akik vég-tisztességükön személyesen résztvettünk, akiknek emlékezetében ké-pük még élénken él.

Mennyien áldjuk még ma is *Szemák Antal dr.* tanárunk nevét, aki kínzó betegsége dacára életcéljául kitűzte és nagy sikerrel megvalósította, hogy tanítványai lelkébe a földrajz és történelem szeretetét beoltsa. Az a baleset érte, hogy nem jelentkezett önkéntes egy évi katonai szolgálatra, ami miatt három évig kellett katonáskodnia. Úgy látszik, hogy itt szerezte azt az öldöklő betegséget, amely életének idő előtt, 1895 július hó 1-én, 42 éves korában vetett véget.

A szigorú *Maksay Zsigmond* tanárnak a mennyiségtan terén jól csengő neve volt: a magyar tudományos világnak nagy ígérete. *Maksay* tanítványának lenni, jó ajánló levél volt. Úgy halt meg, mint a hős a harc mezején. Halála előtt csak öt nappal hagyta abba a tanítást, amelyet gyakran szakítottak meg fuldoklási rohamok. Nem akarta hinni, hogy a tanárok réme, a tüdővész annyira elhatalmaskodott felette. Ekkor is csak rövid pihenésre számított, mert a hangos beszédet sehogy sem bírta. De valójában otthonában sem pihent. Íróasztala fölé görnyedve, tanítványainak írásbeli dolgozatait javította. És mikor végkép elbágyadt teste ágyba dőlt, akkor is matematikai munkát ol-

vasott. Ágya mellett fellapozva találta a könyvet, amidőn 1896 október hó 21-én a hajnali órákban hitvese hült teteméhez járult.

Ki ne emlékeznék vissza különös szeretettel *Péter János* tanárunk megértő, jóságos személyére? Mindnyájan tudtuk róla, hogy a tanításon kívüli idejét az intézeti természetrajzi tár és az akkor még meg lehetőségen elhagyott Mecsek között osztotta meg. Amit ma, amerikai példa után, az elemi iskolákban rendezett madarak és fák napján, a természet szeretete érdekében tesznek, azt Péter Jánosunk jóval korábban, saját kezdeményezéséből, tanítványaival a Mecseken bolyongva, közvetlen behatásával, nagy sikerrel végezte. Az általa végtelenül szeretett testvéröccse a mai síravatáson személyesen óhajtott résztvenni. Erre azonban — tragikus módon — már nem kerülhetett sor, mert éppen ma egy hete kísérték őt utolsó útjára.

Midőn új nyugóhelyükön szeretett tanáraink földi maradványait átadjuk az anyaföldnek, szívünk mélyéből kívánjuk, hogy legyen könnyű nekik ez a föld és leljenek abban zavartalan nyugodalmat. Joggal mondhatjuk a költővel, hogy itt

„Nyugosznak ők a hős fiak“,

hősei a magyar oktatás- és nevelésnek, hősei a magyar kultúrának!

Nekünk, volt tanítványaiknak pedig azt kívánjuk, hogyha ehhez a gránitemlékhez zarándokolunk, és az emlékezet forrásában fűrésztjük lelkünket, merítsünk innét erőt, lelkesedést, ihletet, hogy azokat a kultúrjavakat, amelyeket elköltözött tanáraink lelkéből örököltünk, bőségesen gyümölcsöztessük a saját boldogulásunkra, embertársaink javára és hazánk dicsőségére! — Úgy legyen!

A folyó ügyeket az év folyamán több ízben tartott választmányi üléseken intéztük el. Kegyelettel kell e helyütt is megemlékeznünk azokról a súlyos veszteségekről, amelyek szövetségünket az utolsó évben érték. Választmányunk két értékes tagját veszítette el Vende Ernő ny. reáliskolai tanár és Krisztián György városi műszaki főtanácsos személyében. Vende Ernő halálakor a szövetség koszorúmegváltás címén 15 pengő tandíjsegélyt adományozott Hamerli János IV. B. o. tanulónak. Krisztián György temetésén nagy számban jelentek meg a szövetségi tagok. Kívülök még Kött István ny. máv. felügyelő és Hoffmann Béla Magyar Telefon Hírmondó és Rádió R. T.-i tisztviselő dőlt ki sorainkból. Elhunyt tagtársaink emlékét kegyelettel őrizzük meg!

Az idei közgyűlést május 13-án tartottuk meg. Minthogy az első három évre terjedő megbízás letelt, új tisztikart és választmányt kellett az egyesület élére állítani. Az új tisztikar és választmány következőképen alakult meg:

Elnök: lovag *Vasváry* Ferenc dr. egyetemi ny. r. tanár. Alelnökök: *Bolgar* Tivadar ny. pénzügyi vezérigazgató és *Greiner* József dr. ügyvéd. Főtítkárok: *Elek* Pál dr. orvos. Titkárok: *Déri* Gyula biztosítási vezértitkár és *Kaufer* Imre dr. ügyvéd. Jegyzők: *Balla* Ignác dr. ügyvéd és *Bruhács* János dr. műköszőrűs. Pénztáros: *Árvay* József takarékpénztári tisztviselő. Ellenőr: *Horváth* Gyula takarékpénztári tisztviselő. Jogtanácsos *Büchler* Dávid dr. ügyvéd. A számvizsgáló bizottság tagjai (1 évre): *Eötvös* Jenő ny. takarékpénztári igazgató. *Kisasszony* Géza pénzügyi tisztviselő és *Siptár* Lajos, a Pécsi Takarékpénztár ügyvezető igazgatója.

A választmány tagjai lettek: a) A tanári testület részéről: *Horváth* Viktor dr. igazgató, *Gábor* Jenő és *Szilárd* Leó dr. intézeti tanárok. b) Vidékiek: *Dischka* Győző dr. gyárigazgató (Budapest), *Fejér* Lipót dr. egyet. tanár (Budapest), *Misángyi* Vilmos műegyetemi tanár (Budapest), *Pfeiffer* Gyula államtitkár (Budapest) és *Walek* Károly főiskolai tanár (Sopron). c) Helybeliek: *Angster* Oszkár orgonagyáros, *Biró* Jenő dr. ügyvéd, *Bokor* Lajos dr. forgalmi adóhivatali főnök, *Böbel* Ferenc ny. pénzügyintézeti igazgató, *Dizseri* Sándor ref. hitoktató, *Előd* Imre dr. postatanácsos, jánosi *Engel* Róbert dr. ügyvéd, *Fábián* Jenő postaigazgató, *Fürst* Gyula keresk. tanácsos, szállító, *Graf* Ödön ny. postaigazgató, *Hamerli* József nagykereskedő, *Hoffmann* László építészmérnök, *Kiss* József ny. c. középisk. igazgató, *Komlós* Béla mérnök, *Krassóy* Nándor ítéltáblai bíró, *Krasznay* Mihály ny. főszt. gabíró, *Mattyasowszky-Zsolnay* Zsolt gyáros, kaposmérrei *Mérey* Árpád ny. honv. huszárezredes, *Páll* Artur dr. magánzó, *Rónaky* Kálmán dr. ny. várm. árvaszéki elnök-helyettes, *Schindler* Aurél áll. ipariskolai igazgató, *Schneider* Henrik anyakönyvvezető, *Schwarz* Jenő dr. orvos, *Solymár* László ny. postahivatali igazgató, *Szigrist* Lajos ingatlanforg. ügynök, *Szilas* Rezső sörgyári igazgató, *Taizs* József könyvnyomdatulajdonos, *Vétek* János dr. keresk. és iparkamarai titkár, *Visnya* Ernő kincstári főtanácsos, a Pécsi Takarékpénztár elnök-vezérigazgatója, *Werner* István dr., a Részvény-nyomda igazgatója.

Választmányi póttagok: *Benyovszky* András, a Dunántúl R. T. főkönyvelője, *Böröcz* Jenő dr. ügyvéd, *Darvas* Zoltán dr. fogorvos, *Strenger* József dr. orvos, *Tepes* Ferenc okl. építész, *Zsabokorszky* Jenő mérnök.

Ez évben a következő tanulókat jutalmazta meg a Diákszövetség: Német Imre VIII. o., Szabó József V. o. és Ritscher György IV. B. o. tanulót 20—20 pengővel.

Érettségi találkozó. Az 1924-ben érettségizettek május 20-án, pünkösd vasárnapján jöttek össze 10 éves találkozóra. A távollevő igazgató nevében Róna Jenő tanár fogadta az egybegyűlteket, akik közül Lajos Iván dr. adott kifejezést szeretetüknek és ragaszkodásuknak volt intézetük iránt.

Adományok. Az egyetem rectora 25 pengőt adományozott az intézet énekkarának az egyetem Veni Sancteján és tanévnyitó közgyűlésén való szerepléséért. A Dunántúli Bank igazgatósága 20 pengőt juttatott hozzánk az Ifjúsági Segítőegyesület részére. János Engel József udvari tanácsos úr az egész év folyamán díjmentesen bocsátotta hetenkint 1 órában a tanulóifjúság rendelkezésére az uszodát az úszás gyakorlására. Könyvadománnyal gyarapították könyvtárainkat: a vallás-és közoktatásügyi minisztérium 36, az olasznevelésügyi miniszter 10, a pécsi Egyetemi Könyvtár 66, a Franklin Társulat 10, Budapest székesfőváros statisztikai hivatala 6, Berecz Károly (Budapest) 4, Miskolczi Vilmos dr. orvos 3, Zechmeister László dr. egyetemi tanár 2, Reuter Camillo dr. egyetemi tanár 1, Biczó Ferenc dr. leánygimn. tanár (Kaposvár) 1, Wachter Ede ny. számtanácsos 1, a Természettudományi Társulat 1, Präger Tibor III. A. o. tanuló 1 kötettel, illetve füzettel. Az egyetem bölcsészeti d. é. dékánja 50 drb. doktori disszertációt küldött intézetünknek. Fába Rezső állatpreparátor (Budapest) 1 drb. kitömött tűzok-fiókat ajándékozott természetrajzi szertárunknak.

Ösztöndíj, jutalmak, segélyezés. Az intézet kezelésében levő jutalomdíj-alapítványok az alapítványi tőke elértéktelenedése következtében átmenetileg szüneteltetnek, ennél fogva a kamatok az idén sem voltak kiadhatók.

A vallás- és közoktatásiügyi minisztérium a közszolgálati alkalmazottak gyermekei részére létesített tanulmányi ösztöndíj alapból Baksa Jenő VI. o. tanulót 200 P ösztöndíjsegélyben részesítette. Az intézethez kötött és a Pécsi Takarékpénztár kezelésében levő Jeszenszky-féle alapítvány 60 P kamatát Pete Kálmán VIII. o. tanulónak ítélte oda az alapítványt kezelő bizottság. A Reáliskolai Diákszövetség 20—20 pengővel jutalmazta meg Német Imre VIII. o., Szabó József V. o. és Ritscher György IV. B. o. tanulókat. A pécsi Takarékpénztár elnöksége az átmenetileg szüneteltetett Gründler-féle reáliskolai jutalomdíj alapítvány kamatainak pótlására 50 pengőt szavazott meg. Ebből 25—25 pengőt kapott Belvári Béla VII. o. és Vörös József IV. A. o. tanuló. A Tulipán Asztaltársaság egykori elnöke, néhai Simon Béla ny. reáliskolai tanár emlékére létesített alapítvány 40 P kamatát ez évben is azzal juttatta el az intézet igazgatóságához, hogy volt elnöke halálának évfordulóján jutalmazza meg azt a tanulót, aki a történelemben a legjobb eredményt mutatta fel. A tanári testület a jutalmat Szabó Dezső VII. o. tanulónak ítélte oda. Szántó László dr. iskolánk volt kiváló növendéke a Weisz Sándor-féle jutalomalap kamatainak kiegészítésére 20 pengőt ajánlott fel. A jutalmat Fellner József II. A. o. tanuló nyerte el. Király Dezső dr. budapesti orvos, intézetünk egykori jeles tanulója a 10 éves találkozó alkalmából 10 pengőt küldött az intézet igazgatóságának egy jóviseletű, jeles előmenetelű tanuló jutalmazására. Ezt a 10 pengőt Schnell László I. A. o. tanuló kapta meg. A Magyar Szemle Társaság kiadványainak 1—1 kötetével jutalmazta meg Gaál Sándor, Pete Kálmán VIII. o. és Elek Tibor, Szabó Dezső VII. o. tanulókat. Laufer Jenő V. o. t. a keresk. és iparkamarától 50 P segélyt kapott.

Hálás szívvel mondunk ezúton is köszönetet mindazoknak, kik nagylelkű adományaikkal lehetővé tették tanulóink jutalmazását és segélyezését, vagy az intézet irányában jóindulatukat bármily alakban is nyilvánították. Őszinte köszönetünket fejezzük ki a Dunántúl és Pécsi Napló tek. Szerkesztőségének, hogy lapjukban iskolánk közérdekű híreinek mindenkor készségesen helyet adtak.

A tanári testület működési köre.

Hatóságok.

A pécsi m. kir. középiskolai tanárképzőintézeti gróf Széchenyi István gyakorló reáliskola fenntartója a magyar állam. Iskolánk a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendelkezése alatt áll. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter: Hóman Bálint dr. Államtitkár: Szily Kálmán dr. A minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke: Vajdinger Gyula dr. min. tanácsos.

Közvetlen fölöttes hatóságunk Weszely Ödön dr. tud. egyetemi ny. rendes tanár, a pécsi m. kir. középiskolai tanárképzőintézet elnöke. Elnökhelyettes: Thienemann Tivadar dr. tud. egyetemi ny. rendes tanár, az igazgató-tanács tagja.

A tanárképzőintézet igazgató-tanácsának tagjai: Birkás Géza dr., Hodinka Antal dr., Nagy József dr., Prinz Gyula dr. tudományegyetemi ny. rendes tanárok.

Tanári testület.

a) A tanári testület nyugalmazott tagjai:

Arnhold Nándor, c. igazgató, okl. r. tanár; *Hankó Márton*, okl. r. tanár; *Kiss József*, c. igazgató, okl. r. tanár.

b) A tanári testület működő tagjai:

Folyó sz.	A tanár neve, minősége és szaktárgyai	Tantárgy, amelyet tanított	Heti órának száma	Tanári működési éveinek száma	Az intézetnél viselt egyéb tiszte
1	Horváth Viktor dr. igazgató, mennységt., term.-tan	Filozófia VIII.	2	28	
2	Almásy Károly r. tanár, latin, történelem	Latin III. évf. Rajzoló mért. II. A., II. B. Történelem III. A., III. C., VI., VIII.	19	21	III. A. o. főnöke. Módszeres érte- kezletű jegyző. A tanári könyv- tár őre.
3	Bóka István r. tanár, mennységt., ábr. mért.	Mennysis. II. A., IV., A., Ábr. mértan VI., VII. Rajzoló mért. IV. A.	18	21	IV A. o. főnöke. Ifj. segélyegylet vezetője. Ifj. könyvtár őre.
4	Czitronyi Jenő r. tanár, mennységt., ábr. mért.	Mennysis. II. B., III. C., IV. B. Ábr. mértan V., VIII. Rajzoló mértan III. C.	18	24	III. C. o. főnöke. A mért. szertár őre.

Folyó sz.	A tanár neve, minősége és szaktárgyai	Tantárgy, amelyet tanított	Heti óráinak száma	Tanári munkévi éveinek száma	Az intézetnél viselt egyéb tiszte
5	Fail Jagello c. igazgató, kinev. gyak. reálisk. tan. francia, német	Francia III. A., VI., VII., VIII.	15	33	
6	Fischer Ferenc r. tanár, mértan, rajz	Mértan III. A., III. B., IV. B. Szabadk. rajz II. A., II. B., IV. A., IV. B., VI., VIII.	18	26	Cserkész- parancsnok.
7	Gábor Jenő r. tanár, szabadkézi rajz	Mértan I. A., I. B. Szabadkézi rajz I. A., I. B., III. A., III. B., III. C., V., VII.	20	19	Szabadkézi rajz- szertár óre.
8	Hegedűs Lajos dr. óraadó helyettes tanár, magyar, német	Magyar II. B., IV. B., V. Német II. B., IV. B. Kötelező ének II. B.	20	2	II. B. o. főnöke.
9	Lajos Ferenc r. tanár, történelem, földrajz	Történelem IV. B., V. Földrajz II. A., II. B., III. A., IV. B., VIII.	16	32	IV. B. o. főnöke.
10	Masszi Ferenc kinev. gyak. reálisk. tan., menniségt., term.-tan	Menniségt. I. A., VII. Fizika III. A., III. B., III. C., VII.	20	10	VII. o. főnöke. A természettani szertár óre.
11	Márton Imre óraadó helyettes tanár, magyar, tört.	Magyar III. B., III. C., VI. Történelem III. B., VII. Földrajz III B., III. C.	19	4	III. B. o. főnöke.
12	vitész Mészáros Ede dr. egyetemi magántanár, kinev. gyak. reálisk. tan., latin, német, görög	Német III. B. Latin I. évf.	7	15	
13	Natz Ferenc r. tanár, term.-rajz, vegytan	Vegytan IV. A., IV. B., V., VI. Term.-rajz VI. Kötelező ének I. A., I. B., II. A. Egészségtan VIII. o., II. félévben VII. o.	16 2	22	VI. o. főnöke. A vegytani szer- tár óre.
14	Peternolli Ernesto dr. olaszországi középisk. tanár, óraadó	Olasz VIII.	3	3	
15	Petrovich Ede óraadó helyettes tanár, r. k. hittan	Hit- és erkölcsstan I—VIII. Exhortáció	20 2	3	Hitszónok. Mária-kongregá- ció prézese.
16	Puhr Ferenc dr. r. tanár, latin, német	Magyar III. A. Német I. A., III. A., V., VI., VIII.	19	7	V. o. főnöke. Tanárértekezleti jegyző.
17	Róna Jenő r. tanár, term.-rajz, vegytan	Term.-rajz I. A., I. B., II. A., II. B., V., VII. Földrajz I. A., I. B.	19	32	Természetrajzi szertár óre.

Folyó sz.	A tanár neve, minősége és szaktárgyai	Tantárgy, amelyet tanított	Heti óráinak száma	Tanári működési éveinek száma	Az intézetnél viselt egyéb tiszte
18	Simon György óraadó tanár, testnevelés	Testnevelés I. A., I. B., VIII. Harmadik testnev. óra I—VIII.	19	2	
19	Szabó Aladár óraadó helyettes tanár, magyar, francia	Magyar I. A., VIII. Francia III. B., III. C., IV. A., IV. B., V.	21	2	I. A. o. főnöke. Az Önképzőkör vezetője.
20	Szilárd Leó dr. r. tanár, magyar, német	Magyar II. A., IV. A. Német II. A., IV. A.	16	21	II. A. o. főnöke. Tandíjkezelő. Énekkar és zene- kar vezetője.
21	harasztosi Török Elemér r. tanár, mennységt., term.-tan	Mennyis. I. B., III. A., III. B., VI., VIII. Fizika VIII.	21	9	VIII. o. főnöke.
22	Uj Gyula r. tanár, testnevelés	Testnevelés II. A., II. B., III. A., III. B., III. C., IV. A., IV. B., V., VI., VII.	20	28	Tornaszertár öre. A Sport Club vezetője.
23	Varga Gábor dr. r. tanár, tört., földr., gyorsírás	Földrajz IV. A., VII. Történelem IV. A. Gyorsírás IV. A., IV. B., V.	10	15	Ig.-helyettes. Tört.—földrajz- szertár öre.
24	Vándor Gyula dr. r. tanár, német,olasz	Olasz III. A., III. B., III. C., IV. A., IV. B., V., VI., VII.	20	6	Tanárértekez- leti jegyző.
25	Wernitz István óraadó helyettes tanár, magyar, német	Magyar I. B., VII. Német I. B., III. C., VII.,	18	3	I. B. o. főnöke.

c) *Hitoktatók:*

Dizseri Sándor, ref. hitoktató-lelkész a ref. tanulók.

Geyer Zoltán, ág. h. ev. hitoktató-lelkész az ág. ev. tanulók.

Schwartz Samu, képesített izr. rabbi és vallástanár, az izr. tanulók hitoktatója.

d) *Iskolaorvos:*

Schwartz Vilmos dr., tb. városi főorvos.

e) *Nem kötelező rendkívüli tárgyak tanárai.*

Almásy Károly, intézeti tanár, tanította a latin nyelvet a III. év-folyamban heti 3 órában.

Hegedűs Lajos dr., intézeti tanár, vezette a német társalgási gyakorlatokat két csoportban heti 2—2 órában.

Masszi Ferenc, intézeti tanár, vezette a fizikai gyakorlatokat három csoportban heti 2—2 órában.

vitéz Mészáros Ede dr., intézeti tanár, tanította a latin nyelvet az I. évfolyamban heti 4 órában.

Puhr Ferenc dr., intézeti tanár, vezette a német társalgási gyakorlatokat 2 csoportban heti 2—2 órában.

Szabó Aladár, intézeti tanár, vezette a francia társalgási gyakorlatokat két csoportban heti 2—2 órában.

Szilárd Leó dr., intézeti tanár, vezette a német társalgási gyakorlatokat két csoportban heti 2—2, tanította az egyházi és világi éneket heti 1—1, vezette a zenekart heti 2 órában.

Uj Gyula, intézeti tanár, tanította a vívást heti 2 órában.

Varga Gábor dr., intézeti tanár, tanította a gyorsírást két csoportban heti 2—2 órában.

Vándor Gyula dr., intézeti tanár, vezette az olasz társalgási gyakorlatokat egy csoportban heti 2 órában.

Wernitz István, intézeti tanár, vezette a német társalgási gyakorlatokat egy csoportban heti 2 órában.

Segédszemélyzet.

Szuhodovszky András II. o. altiszt, *Fodor János* kisegítő szolga, *Szabó János* állandó napszámos.

Gyakorló tanárjelöltek.

Folyósz.	A tanárjelölt neve és szaktárgyai	Vezető tanár	Látogatott, illetve tanított	
			osztályban	tárgyak
1	Goitein György magyar-német	Szilárd Leó dr. Puhr Ferenc dr.	IV. A. V.	magyar német
2	Haraszti Imre magyar-latin	Szilárd Leó dr. v. Mészáros Ede dr.	II. A. I. évf.	magyar latin
3	Hesz Kálmán magyar-francia	Szilárd Leó dr. Fail Jagello	II. A. VI.	magyar francia
4	Juhász József latin-történelem	v. Mészáros Ede dr. Almásy Károly	I. évf. III. A.	latin történelem
5	Kardos Lajos magyar-latin	Szilárd Leó dr. v. Mészáros Ede dr.	II. A. I. évf.	magyar latin
6	Kern István dr. történelem-földrajz	Lajos Ferenc	V. II. B.	történelem földrajz
7	Kovács László német-francia	Puhr Ferenc dr. Fail Jagello	VI. III. A.	német francia
8	Lovassy Andor magyar-francia	Szilárd Leó dr. Fail Jagello	II. A. III. A.	magyar francia
9	Mayer Péter latin-német	v. Mészáros Ede dr. Puhr Ferenc dr.	I. évf. III. A.	latin német
10	Petrassevich Béla történelem-földrajz	Lajos Ferenc	V. II. A.	történelem földrajz
11	Schröder Jenő magyar-francia	Szilárd Leó dr. Fail Jagello	IV. A. VI.	magyar francia
12	Stettner László történelem-földrajz	Lajos Ferenc	V. II. A.	történelem földrajz
13	Szakál Sándor történelem-földrajz	Almásy Károly Lajos Ferenc	III. A. II. B.	történelem földrajz
14	Szemere Gyula magyar-német	Szilárd Leó dr. v. Mészáros Ede dr.	IV. A. III. B.	magyar német
15	Szőts Ferenc latin-német	v. Mészáros Ede dr.	I. évf. III. B.	latin német
16	Takáts Gyula dr. történelem-földrajz	Lajos Ferenc	V. II. A.	történelem földrajz
17	Tóth László latin-olasz	v. Mészáros Ede dr. Vándor Gyula dr.	I. évf. IV.	latin olasz

A

tanári testület irodalmi és társadalmi munkássága.

Almásy Károly, a felsőbaranyai ref. egyházmegye pécsi polgári leányiskolája és leánynevelő intézete igazgatótanácsának tagja, ugyanez intézetben szakfelügyelő. A pécsi ref. egyháztanács tagja. A Magyar Nemzeti Szövetség pécsi körének háznagya, az Orsz. Frontharcos Szövetség pécsi csoportja intézőbizottságának, a Balatonmáriai Fürdőegylet választmányának tagja.

Bóka István, a Középkisvárosi Mathematikai és Fizikai Lapok munkatársa.

Czitronyi Jenő, a Baranyavármegyei Méhészegyesület ügyvezető alelnöke, a pécsi ref. egyháztanács tagja, a Magyar Nemzeti Szövetség pécsi köre és az Orsz. Méhészszövetség választmányának, az Orsz. Frontharcos Szövetség pécsi fiókjá, a VI—VII. cserkészkerület intézőbizottságának tagja, a ref. cserkészcsapat parancsnoka. Méhészeti előadásokat tartott. Szerkeszti a B. Méhészegyesület évkönyvét.

Fischer Ferenc, az intézet 10. P. Á. R. cserkészcsapatának parancsnoka. Festményeivel résztvett a Pécsi Képzőművészek téli és tavaszi tárlatán.

Gábor Jenő, festőművész, az Új Művészek Egyesületének tagja, résztvett az egyesület pécsi és pesti kiállításain. A pécsi Reáliskolai Diákszövetség választmányának tagja.

Hegedűs Lajos dr., az Internationale Gesellschaft für Experimentelle Phonetik választmányi tagja és Magyarországon reprezentánsa. A 10. P. Á. R. cserkészcsapat tisztje. A tanév folyamán a következő nyelvészeti és fonetikai tanulmányai jelentek meg: A hangszalagok szerepe a hangadásban (Term. Tud. Közl. 1933.); Mozgófényképfelvételek az ajkáról artikuláció közben (Nyelvtud. Közl. 1935.); Az orrhangú félmagánhangzók nasalizáló hatása a magyarban (Nyelvtud. Közl. 1933.); A nemzeti versritmus kérdése (Pécs, 1934.); A szájuég saját hangjainak meghatározása különböző magánhangzó állásoknál (Magyar Nyelv, 1934., 3—4. sz.).

Horváth Viktor dr., a Szent Szilveszter Rend lovagja. Pécs szab. kir. város törvényhatósági bizottságának és kisgyűlésének tagja, a nemzeti egység pártja budai-városi kerületének elnöke, a Magyar Revíziós Liga pécsi osztálya intézőbizottságának tagja. A Magyar Cserkészszövetség VI—VII. kerületének védnöke, a fiatalkorúak pécsi felügyelőhatóságának tanácselnöke, a Magyar Országos Torna Szövetség délnyugati kerületének társelnöke, a Nemzeti Szabadtanítás pécsi Egyesületének igazgatósági, a volt pécsi és pozsonyi jogászok szövetségének választmányi, a Pécs-Belv. róm. kath. egyházközség képviselőtestületének, az elemi iskolai gondnokság, a városi óvodák fel-

ügyelő bizottságának, az iskolán kívüli népművelési bizottság, a községi iskolaszék, a városi fiú- és női felsőkereskedelmi iskolai igazgató-bizottság, a Pécs városi testnevelési tanács tagja.

Masszi Ferenc, a Phisikai és Kémiai Didaktikai Lapok munkatársa. A munkáltató tanítás módszeréről c. értekezését Értesítőnk elején közöljük. Kisebb ismertetésekén kívül megjelent a folyó tanévben „A körmozgás középiskolai tárgyalása” című cikke. A modern gyakorlati pedagógia tanulmányozása céljából meglátogatta a budapesti Új Iskolát (New School) és Családi Iskolát.

vitéz Mészáros Ede dr., egyetemi magántanár, tanárképzőintézeti megbízott tanár (előadta a görög-latin nyelvet és irodalmat), a pécsi Orsz. Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja a classica-philológiából, a Budapesti Philologiai Társaság választmányi tagja, a pécsi szigeti-külvárosi róm. kath. egyházközség világi képviselőtestületének tanácstagja és ellenőre, a Kath. Kör választmányi tagja. „Juvenalis III. szatírája; korrajz a római császárság idejéből” című munkája sajtó alatt.

Petrovich Ede, az Egyetemi Mária Kongregáció prézese, az intézeti cserkészcsapat parancsnok-helyettese, próba-idős cserkésztsiszt, a pécsi püspöki Emericanum nevelőintézet prefektusa, a Hittanárok és Hitoktatók Egyesületének választmányi tagja. Didaktikai tanulmányokat írt a Katholikus Nevelés c. folyóiratba. Beszédet mondott a pécsi Frontharcosok Egyesületének karácsonyi ünnepén.

Puhr Ferenc dr., a pécsi Erzsébet Tud. Egyetem Bölcsészet-, Nyelv- és Történelemtudományi karán német lektor, a Tanárképzőintézetben a latin nyelv előadója, az Akademie der Wissenschaften in Wien, Bayrisch-Österreichische Wörterbuch-Kommission munkatársa, a Nemzeti Szabadtanítás pécsi Egyesületének igazgatója, a Pécs-székesegyházi róm. kath. egyházközség képviselőtestületének és tanácsának tagja, a Pécs-Belv. Kath. Kör igazgató-helyettese, az Emericanus Barania Corporatiojának dominusa. Német Nyelvtan Szemléltető Táblázatokban c. könyvét a vallás- és közoktatásügyi minisztérium segéd-tankönyvvül engedélyezte.

Simon György, egyetemi testnevelési előadó, a PEAC művezetője, a MASz délnyugati kerületének szakfelügyelője, a MÖSz délnyugati kerületének alelnöke, a MBSz délnyugati kerületének felügyelő bizottsági és a MOTESz délnyugati kerületének bizottsági tagja.

Szabó Aladár, a pécsi Erzsébet Tud. Egyetem Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi karán finn lektor. Weöres Gyula dr. helsinki egyetemi lektorral közösen szerkeszti a magyar-finn szótárt. Ebben az L—Sz-ig terjedő részt dolgozta fel.

Szilárd Leó dr., a Pécsi Dalárda karnagyi-, az Országos Magyar Dalos Szövetség VII. kerülete művészi bizottságának, a pécsi Reáliskolai Diákszövetség választmányának tagja. Előadást tartott a mohácsi Szabad Liceumban Európa nemzeti himnuszairól, a pécsi Helyőrségi Altiszti Kaszinóban a magyar dalról és a pécsi Belvárosi Kath. Körben régi nagybőjti énekeinkről.

Török Elemér, a Magyar Cserkészszövetség VII. kerülete intéző-bizottságának tagja. Cikket írt az osztrák kath. cserkészek „Lagerfeuer” c. folyóiratába, valamint Eljárás a logaritmikus kiszámítására címen a Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapokba.

Uj Gyula, a szigeti külvárosi levante-egyesület választmányi tagja.

a MASZ délnyugati kerületének beválasztott KISOK képviselője, a MOTESz ügyvezető igazgatója.

Varga Gábor dr., a pécsi Erzsébet Tud. Egyetemen a gyorsírás lektora, a Magyar Vörös Kereszt Egylet megbízottja, a pécsi fiók titkára, az Ifjúsági Vörös Kereszt baranyavármegyei kerületének elnökhelyettese, a Pécsi Gyorsírók Egyesületének főtítkára, a Népfőiskolai tanfolyam vezetője.

Vándor Gyula dr., az Erzsébet Tud. Egyetem tanárképző intézetében mint megbízott előadó az olasz nyelv tanításának módszerét és az olasz mondattant adta elő. A Corvin Mátyás Egyesület pécsi alosztályának pénztárosa. A Verlag der Spezial-Weltbücher (New-York-Berlin) nemzetközi zeneműpályázatán a zongoraművek csoportjában IV. díjat, dalpályázatán pedig oklevelet nyert. Előadásokat tartott a fasizmusról különböző bajtársi egyesületekben.

Wernitz István, a pécsi Erzsébet Tud. Egyetem Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi karán német lektor. Előadást tartott a pécsi Szabad Liceumban Legújabb íróink és a mai magyar társadalom címmel.

Az 1933—34. iskolai évben használt tankönyvek jegyzéke.

I. osztály.

Voinovich-Galamb, Magyar olvasókönyv I. Nagy J. Béla, Magyar nyelvtan I. Lux-Theisz, Német nyelviskola I. Kalmár-Varga, Földrajz I. Szilády Z., Kis természetrajz I. Mérey Gyula, Számtan I. Mérey Gyula, Geometria I.

II. osztály.

Voinovich-Galamb, Magyar olvasókönyv II. Nagy J. Béla: Magyar nyelvtan II. Lux-Theisz, Német nyelviskola I. Kalmár-Varga, Földrajz II. Szilády Z., Kis természetrajz II. Mérey Gyula, Számtan és az algebra elemei. Mérey Gyula, Rajzoló mértan II.

III. osztály.

Voinovich-Galamb, Magyar olvasókönyv III. Nagy J. Béla, Rendszeres magyar nyelvtan, Lux-Theisz, Német nyelviskola II. Kardeván K., A német nyelv kis tükre, Fest Aladár, Olasz nyelvtan I. Birkás G., Francia nyelvkönyv I. Balogh Albin, Magyarország története. Kalmár-Varga, Földrajz III. Mikola Sándor Fizika. Mérey Gyula, Számtan és az algebra elemei, Mérey Gyula, Rajzoló mértan III.

IV. osztály.

Zlinszky-Pintér, Stilisztika. Arany-Lehr, Toldi. Lux-Theisz, Német nyelviskola II. Kardeván K., A német nyelv kis tükre. Fest Aladár, Olasz nyelvtan II. Birkás G., Francia nyelvkönyv I. Mika-Marczinkó, Világtörténelem I. Kalmár-Varga, Földrajz IV. Loczka Lajos, Kémia. Borosay-Mattyasovszky, Algebra I. Mérey Gyula, Rajzoló Mértan III. Radnai Béla, Az egységes magyar gyorsírás tankönyve. I. r.

V. osztály.

Alszeghy-Sík, Retorika. Lux-Theisz, Német nyelviskola III. Kardeván K., A német nyelv kis tükre. Birkás G., Francia nyelvkönyv II. Bachó L., Olasz nyelvtan és olvasókönyv II. Mika-Marczinkó, Világtörténet II. Horusitzky-Koch, Ásványtan és földtan. Loczka Lajos, Kémia II. Borosay-Mattyasovszky, Algebra I. Borosay-Mattyasovszky, Geometria I. Girsik Géza, Ábrázoló geometria. Radnai Béla, Az egységes magyar gyorsírás tankönyve II. r.

VI. osztály.

Alszeghy-Sík, Poetika. Lux-Theisz, Német nyelviskola IV. Kardeván K., A német nyelv kis tükre. Birkás G., Francia nyelvkönyv II. Bachó L., Olasz nyelvtan és olvasókönyv II. Mika-Marczinkó, Világtörténet III. Szilády Z., Növénytan, Loczka L., Orgánikus kémia, Borosay-Mattyasovszky, Algebra II. Borosay-Mattyasovszky, Geometria I. Girsik G., Ábrázoló geometria.

VII. osztály.

Prónai-Alszeghy-Sík, A magyar irodalom története és olvasókönyv I. Szinyeyi J. A magyar nyelv, Lux-Theisz, Német nyelviskola V. Kardeván K., A német nyelv kis tükre. Birkás G., Francia irod. olvasókönyv. Fest Aladár, Az olasz irodalom

kincsei. Mika-Marczinkó, Világtörténet IV. Kalmár-Varga, Földrajz. Mattyasovszky-Bodócs, Fizika I. Szilády Z., Állattan. Borosay-Mattyasovszky, Algebra II. Borosay-Mattyasovszky, Geometria II. Girsik G., Ábrázoló geometria. Melly-Párdány, Egészségtan.

VIII. osztály.

Prónay-Alszeghy-Sik, A magyar irodalom története és olvasókönyv II. Lux-Theisz, Német nyelviskola VI. Kardeván K., A német nyelv kis tükre, Birkás G., Francia irod. olvasókönyv. Fest, Az olasz irodalom kincsei, Marczinkó-Pálfi, Magyarország története. Kalmár-Varga, Földrajz. Mattyasovszky-Bodócs, Fizika II. Borosay-Mattyasovszky, Algebra II. Borosay-Mattyasovszky, Geometria II. Girsik, Ábrázoló geometria. Kornis, A pszichológia és logika elemei.

Segédkönyvek.

A magyar helyesírás szabályai, akadémiai kiadás I—VIII. osztály.
Kogutovicz K., Földrajzi atlasz, I—IV., VII. osztály.
Barthos—Kurucz, Történelmi atlasz III., VIII. osztály.
Barthos—Kurucz, Világtörténelmi atlasz IV—VII., osztály.
vitéz Mészáros Ede dr.—Häckel Ernő dr.: Német társalgási gyakorlatok, I köt.
Kelemen B., Magyar-német és német-magyar zsebszótár III—VIII. osztály.
Ujvári B., Magyar-francia és francia-magyar zsebszótár V—VIII. osztály.
Horváth—Simon, Négyjegyű logaritmus-tábla.
Schiller: Wilhelm Tell. VIII. osztály.
Németh-Solymos, Daloskönyv I—II. osztály

Hittankönyvek.

Római katolikusok számára: Sik-Schütz: Imakönyv I—VIII. o. Nagyobb katekizmus I—IV. o. Pokorny E., Ó-szövetségi bibliai történet II. o. Pokorny E., Új-szövetségi bibliai történet III. o. Pokorny E., Kath. szertartástan IV. o. Matuszka M., Hittan V. o. Schütz, Erkölcsan VI. o. Schütz, Egyháztörténelem VII. o. Uhlyarik-Madarász, Apologetika VIII. o.

Reformátusok számára: Farkas K., Ó-szövetségi kijelentés története I. o. Farkas K., Az Új-szövetségi kijelentés története II. o. Révész I. dr., A keresztyénség története élet- és jellemrajzokban III. o. Lic. Rác K., Hit- és erkölcsan IV. o. Lic. Rác K., Vallástörténet V. o. Révész I. dr., A ker. egyház története I—II. r. VI—VII. o. Szele M., Apologetika VIII. o.

Ág. h. ev. számára: Új-testamentum. Keresztyén énekeskönyv I—VIII. o. Majba, Luther kis kátéja I—V. o. Bereczky, Ó-szövetségi élet- és jellemképek és tanítások I—II. o. Bereczky, A keresztyén egyház rövid története III—IV. o. Batizfalvy-Bereczky, Bibliai ismertetés V—VI. o. Zsilinszky-Bereczky, Keresztyén hit- és erkölcsan VII—VIII.

Unitáriusok számára: Újszövetség. Ferencz J., Kis káté, Péterfy, Erkölcsan.

Izraeliták számára: Imakönyv dr. Pollák Miksától I—VIII. o. Dr. Dékány G., A Tóra öt könyve I. r. I. o., II. r. II. o. Dr. Weisz M., A szentírás történeti könyvei III. o. Schön D., A zsidók története IV. o. Dr. Neumann E., A zsidók története I. r. V. o. Dr. Bernstein B., A zsidók története VI. o. Dr. Bernstein B., Vallás- és erkölcsan és Haftóra VII., VIII. o.

Az ifjúsági egyesületek működése.

Az Ifjúsági Segítő Egyesület ez évben is folytatta áldásos tevékenységét, a tanulóknak tankönyvekkel való segélyezését. A csekély lehetőséghez mértén enyhíteni igyekezett a nehéz gondokkal küzdő szülők terhein. Kielégíthette majdnem valamennyi jelentkező és segélyezésre szoruló tanuló szükségleteit. Kívánatos volna, hogy az egyesület a könyvtárának további fejlesztése mellett egyéb követelményeknek is meg tudjon felelni. Ezért e helyen is felhívom a tehetősebb szülők figyelmét, hogy az egyesület céljaira nemcsak pénz-, hanem tankönyv-adományokat is szívesen és köszönettel fogadunk. Ez évben az egyesület 220 szegénysorsú tanulót látott el összesen 931 darab tankönyvvel. Vagyona 21.110 K. n. é. hadikölcsön, koronajáradék és egyéb értékpapirból, 392 P 35 f készpénzből és a kiselejtezés által ért veszteség leszámításával 985 darab tankönyvből áll. A tagok száma 256. Idei tankönyvvétel 158 darab volt 527 P értékben.

Az egyesület 1933/34. tanévi számadása.

Bevételek:

Mult évi készpénzmaradvány	—	—	—	617 P 13 f.
Intézeti hozzájárulás	—	—	—	100 P — f.
Tagsági díjakból	—	—	—	384 P — f.
Adomány és egyéb bevételek	—	—	—	204 P 20 f.
				Összesen: 1305 P 33 f.

Kiadások:

Tankönyv beszerzés	—	—	—	527 P 07 f.
Tankönyv kötés	—	—	—	382 P 91 f.
Egyéb kiadások	—	—	—	3 P — f.
				Összesen 912 P 98 f.

A Dunántúli Bank r. t. 20 P adományt juttatott az egyesület céljaira, amiért e helyen fogadja hálás köszönetünket.

Bóka István,
az Ifj. Segítő Egyesület vezető tanára.

Mária Kongregáció. Két csoportban (V—VIII. és III—IV. osztály) összesen 69 taggal fejtette ki ezévi működését az Erősség Tornyáról nevezett ifjúsági kongregáció. Munkásságát elsősorban a heti össze-

jöveteleken fejtette ki, melyeken egyes tanulók, régebbi tagok, sőt tanár tartottak előadásokat a tanulókat érintő erkölcsi és világnézeti kérdésekről. Az előadásokat rendszerint vita, majd a prézes alkalmi beszéde és ima követte. Összesen 24 rendes (12—12), 1 alakuló, 4 együttes és 2 ünnepi gyűlést tartottunk: karácsonykor és az év végén. A karácsonyt, ha zárt keretben is, mégis meghitt, együttes környezetben ünnepeltük meg s tombolán kisorsolt kedves ajándékkal tettük emlékezetessé. Az önnevelést a havi szentségekhez járulás és lelkiolvasmány szolgálta. Október havában testületileg jelentünk meg az egyes plébánia-templomokban tartott litániákon; májusban pedig a kongregáció tartotta a litániákat a Havi-hegyi templomban.

A folyóiratok közül előfizettünk az Életre, Mária-Kongregációra, Magyar Kultúrára, Zászlónkra. A Katholikus Szemlét Török Elemér tanár úrtól ajándékba kaptuk.

De a kongregáció kiterjesztette tevékenységét az intézet összes katolikus tanulóira is. Kezelte a kath. diákok ú. n. egyházközségi önkéntes adóját, irányította a karitatív szolgáltatásokat, szervezte a katolikus szellemű színi- és filmelőadásokon való részvételt. Tandíj-, könyv-segély címén 176.50 P-t osztottunk ki a tanulók között; 90 P-t a missiók, 24 P-t könyvtárunk gyarapítására fordítottunk.

Karitatív cél vezette a Kongregáció vezetőségét, mikor az elmúlt szünetidőben olyan fiúk számára, kik sem nyaralni, sem táborba menni nem tudtak, megszervezte az első kongregációs táborozást. Az Orfű melletti Vízfőnél egy hetet töltöttünk; a teljes pihenés és napfény, valamint a környék természeti szépségeinek felkeresése tette emlékezetessé az ott töltött napokat. Az ezévi szünetidőben a Zengő körüli szép vidékre tervezzük a kongregáció hasonló célzatú kb. két hetes táborozását.

Meleg hálával kell ezúttal megemlékeznünk kongregációnk jótévőiről. Schindler Aurél, pécsi m. kir. állami fémipariskolai igazgató úr a nyári táborozásnál; Masszi Ferenc tanár úr többszöri előadásával, Török Elemér tanár úr a Katholikus Szemle ajándékozásával, Siptár László, Schmidt Lajos, Maisl József egykori kongreganisták szabad-előadásaiakkal tettek nagy szolgálatot körünknek. Fáradtságuk jutalma a jó Isten áldása és a kongreganisták őszinte szeretete.

A prefektusi tisztet ifj. Schindler Aurél VIII. o. t. viselte kiváló és önzetlen odaadással.

Petrovich Ede,
prézes.

Az ifjúsági Eötvös-Önképzőkör az elmúlt tanévben működésének 53. évét töltötte be. A vezető tanári tisztet Szabó Aladár intézeti tanár látta el. Az ifjúsági tisztikar a következőkből állott: elnök: Pete Kálmán VIII., titkár: Tolnai Lajos VIII., főjegyző: Lukács József VIII., pénztáros: Német Imre VIII., háznagy: Gaál Sándor VIII., könyvtárosok: Kessler János és Moritz György VIII., aljegyzők: Szabó Dezső és Nagy Sándor VII., alkönyvtárosok: Weisz György és Hunyadi Gyula VII. o. tan.

A Kör az alakuló- és zárógyűlésen kívül 9 rendes gyűlést tartott. Az intézettel együtt megünnepelte okt. 6-át és márc. 15-ét.

A tagok a rendes gyűléseken 5, a pályatételekre 16, összesen 19 munkát nyújtottak be.

A pályaműveket benyújtó tanulók közül jutalmat nyert Gaál Sándor és Lukács József VIII. o. t. német nyelvi, Weisz György és Elek Tibor VII. o. t. francia nyelvi, Német Imre és Moritz György VIII. o. t. olasz nyelvi fordításáért, Tolnai Lajos VIII. o. t. rajzpályázatáért, Pete Kálmán VIII. o. t. a mennyiségtani tétel kidolgozásáért.

Jutalomban részesült a Kör legtöbbet szereplő tagja: Weigl László és Tolnai Lajos VIII. o. t.

Szabó Aladár,
vezető tanár.

Cserkészzet. Iskolánk csapata a „10. P. Á. R. (pécsi áll. reáliskolai) cserkészcsapat” nevet viseli. Hozzátartozik még az apródok két törzse és az öregcserkészek raja.

Az elmúlt gödöllői Világjamboreen a 10. P. Á. R. cserkészcsapat mint a VI. altáborparancsnokság törzscsapata Bruhács János dr. parancsnokhelyettes vezetésével nyert beosztást. A VI. altábor parancsnoka, dr. Temessy Győző, a törzscsapatot már jóval előbb rendelte fel Gödöllőre, hogy a szükséges előmunkálatokat és előkészületeket megtehessek az érkező csapatok fogadására és elhelyezésére. Nagy felkészültségre volt tehát szükségünk, hogy a Jamboreen sikeresen megállhassuk helyünket.

Ezért az egész év alatt lázas munka jellemezte a heti összejeveteleket, amelyeken elméleti és gyakorlati kiképzésben részesültek a cserkészfiúk.

Több kirándulás és a Remete-réten tartott kétnapos próbatáborozás után 1933 júl. 23-án 53-as létszámmal indult a csapat Gödöllőre. A pécsi állomáson a szülők és a tanári kar jelenlétében Horváth Viktor dr. reálisk. igazgató, mint a szervező testület elnöke, indította útjára a 10-es törzscsapatot.

Augusztus 4-én szerepelt először a törzscsapat a nyilvánosság előtt, amikor a szilágyi lakodalmas menetet, hű népviselettel, néptáncokkal, felköszöntőkkel és énekekkel mutatták be cserkészeink. Ezt a számot többször meg kellett ismételnük más-más alkalommal.

Augusztus 9-én a lord Baden Powell főcserkész tiszteletére rendezett ünnepségen bumeránghajításban szerepelt nagy sikerrel csapatunk. Mind a szilágyi lakodalmas népszokások bemutatása, mind más táborúzi számaink mindig nagy tetszést arattak. A betanítások főérdeme Schmidt Lajos segéd tiszté.

A pécsi csapatokat, s így a törzscsapatot is sokan látogatták meg: vezető emberek, tanárok, szülők és tanulók. Többek között Nendtvich Andor dr., Pécs város polgármestere, Igaz Béla dr. prel. kanonok, főrendiházi tag, a pécsi cserkészkerület elnöke, Vértesi Frigyes dr. theologiai tanár cs. kerületi társelnök. Megkeresték még a törzscsapatot Szilárd Leó dr., majd Petrovich Ede és Masszi Ferenc gyak. reáliskolai tanárok, kik iskolánk felránduló tanulóit vezették a Jamboreera.

Sok felejthetetlen élménnyel meggazdagodva, sok külföldi cserkészbarátot szerezve, kikkel az érintkezést levélben még ma is megtartottuk, tértünk haza augusztus 17-én.

A Jamboree után még hamarosan két napos táborozásra Szilágy községbe rándultunk ki, hogy a falu népének is bemutassuk a tőlük tanult táncokat és énekeket, s hogy visszaadhassuk a kölcsönkapott

ruhákat. Mondanunk sem kell, hogy örökre felejthetetlen emlék marad a szilágyiak részére is a leányruhába bujtatott cserkészfiú, mint koszorúslány és menyasszony.

Az 1933/34. iskolai év cserkészmunkáját már a Jamboreen nyert hatások és tapasztalatok felhasználásával vezettük le.

A munkamegosztás elve alapján a szervező testület az apródok vezetésére Hegedűs Lajos dr. intézeti tanárt és parancsnok-helyettesül Petrovich Ede hittanárt kérte fel. Az öregrajt Bruhács János dr. vezeti.

A tanév folyamán több kirándulást, hadijátékot, akadályversenyt, portyázást bonyolítottunk le a Mecseken és a környéken. Így az országos portyázáson hat őrsrel vettük ki részünket. Húsvétkor a hárshegyi (központi) őrsvezetői táborban 14 fiú képviselte a csapatot.

Május 6-án jelen voltunk a többi pécsi cserkészcsapattal együtt a Székesegyház előtti téren nagy pompával lefolytatott s minden évben szokásos fogadalom megújító ünnepélyen, amelyen Major Dezső orsz. cserkész ügyvezető elnök a központ képviselőjében mondott ünnepi beszédet.

Július első felében a nagytábort a Balaton zalai oldalán: Balatongyörökön fogjuk megrendezni.

Fischer Ferenc,
parancsnok.

Ifjúsági sportkör. A pécsi középiskolai tanárképzőintézeti gr. Széchenyi István gyakorló reáliskola sportköre már 1919-ben a székesfehérvári tank. főigazgatóság által jóváhagyott alapszabályok szerint működött; később, 1924-ben a Kisok által 157. szám alatt igazoltatott. A sportkör tiszteletbeli elnöke Horváth Viktor dr., az intézet igazgatója. A kör vezetőtanára Uj Gyula, testnevelési tanár.

Az intézet beírt rendes tanulóinak száma: 485, a felvett magántanulóké: 15, a testgyakorlás alól felmentetteké: 27.

A sportköri tagok sportáganként való foglalkoztatása heti 7 órában történik és pedig: ősszel és tavasszal játék, ill. atletika heti 4, a téli hónapokban torna 2 (az atletika helyett télisportok); úszás egész éven át heti 1 órában. A sportköri tagok száma: 159.

Az intézetnek csak 116 m² nagyságú boltíves tornaterme van, melynek harántgerenda magassága 4 méter. Az intézetnek udvara 1070 m². Külön játszótere az intézetnek nincs. Téli uszodája sem az intézetnek, sem a városnak nincsen. Az idén is, mint a múlt évben, az Engel-féle gőzfürdő nagy medencéjét kaptuk meg tréning céljaira heti egy órában. A fürdő ezidei ismételt átengedéseért ezúton mondunk köszönetet jánosi Engel József úr ömértóságának. — A köri tagok közül 137 tud úszni.

Atlétáink az idén tavasszal pálya nélkül maradtak. Az eddig használt Pac—Peac pályát ezután csak pályabér fejében hajlandó a vezetőség a középiskolai tanulóifjúságnak átengedni. De melyik középiskolának van erre pénze? Nem elzárni, de kitárni kellene a pályák kapuit, s minden lehetőit elkövetni, hogy az ifjúság tömegesen oda szokjék, ahol díjtalanul erősödhetik, nevelődhetik. Úgyis a középiskolásokból toborzódik az a gárda, amelyre szükségük lehet a felnőtt-egyesületeknek, és minden körülmények között szüksége van és lesz mint edzett polgárokra kis országunknak.

Sportkörünk ez évi működését az alábbiakban vázolom:

Úszóink 1933 okt. 8-án Budapesten a Szt. Margit-szigeti nemzeti sportuszodában a Kisok által rendezett orsz. középiskolai úszóversenyen indultak, ahol 19:18 arányban győztek is. Itthon pedig megnyerték a középiskolai vándorserleget.

Budapesti eredmények: 200 m. mellúszásban Lengvári György VIII. o. t. országos középiskolai bajnok lett. Ideje: 3 p. 04.2 mp.; 100 m. hátúszásban Kovács György tavalyi bajnok második lett. Ideje: 1 p. 19.8 mp. $66\frac{2}{3}$ m. gyorsúszásban Papp György V. o. t. harmadik; ugyan-ezen a távon hátúszásban második lett. A 5×100 m. vegyes-stafétában (Lengvári, Bilits, Kovács) csapatunk második lett: 4 p. 6 mp.-es idővel.

Tennisz-szakosztályunk szept. 27—28—29-én rendezte meg versenyét a Pac pályán. A pálya díjtalan átengedéseért Dulánszky Jenő mérnök úrnak ezúton mondunk köszönetet.

Részletes eredmények: intézeti bajnok Weisz VII. o. t. lett. Felső osztályosok egyes versenyén 1. Weisz VII. o., 2. Schwartz VII. o., 3. Gaál és Tolnai VIII. o. t. Páros 1. Gaál—Weisz. 2. Radó—Schwartz. Alsó oszt.: 1. Mermelstein IV. B., 2. Kereszty IV. B., 3. Somogyi II. A. Páros: 1. Kereszty—Grünberger, 2. Schwartz—Hamburg.

Futballcsapatunk okt. 6-án a kereskedelmi, okt. 11-én a fa- és fémipari iskolával, okt. 25-én a zirci reálgimnáziummal, nov. 8-án a tanítóképzővel, nov. 22-én ugyancsak a tanítóképzőintézettel játszott. Szajkó Rezső VIII. o. t. csapatkapitány az egész éven át lelkesen foglalkoztatta az együttest. A csapat minden tagja a mérkőzéseken mutatta meg összetanultságát. Egyetlen mérkőzését sem vesztette el.

Atlétáink november 5-én a kegyeleti stafétában indultak, ahol 3. helyezést értek el. (Lovrics, Walter, Német, Kessler, Farkas, Weigl, Hajdinák, Varga, Molnár, Schindler.) November 23-án megtartott versenyünket az eső mosta el, így csak az alábbi számokat tudtuk lebonyolítani: 60 m. futás: 1. Engel 9.7 mp., 2. Kismányoky, 3. Bözsöny. 100 m. futás: 1. Schindler 13 mp., 2. Molnár, 3. Hunyadi. 80 m. futás: 1. Pilgermayer 12.3 mp. 200 m.: 1. Schindler 27.2, 2. Hunyadi, 3. Varga. 400 m.: 1. Somorjay 63 mp., 2. Tolnai, 3. Oszetszky.

Tornászaink a december 5-én megtartott Motesz kerületi ifjúsági versenyen mutatták meg tudásukat. Belvári Béla IV. o. t. az összetett versenyben a délnyugati kerület ifjúsági bajnoka lett, 2. Rusz Imre. Kerületi ifjúsági bajnok korláton: Rusz Imre VII. o. t. Ker. ifjúsági bajnok nyújtón: Rusz Imre VII. o. t., 3. Vimola VIII. o. t., Belvári. Ker. ifjúsági bajnok lovon: Tarnik Károly VII. o. t., 2. Risztl, 3. Belvári VII. o. t. Gyűrűn: Rusz 2. helyezést ért el. Az éremszerző versenyben mind a 44 induló megütötte a mértéket.

Sportkörünk tagjai nemcsak aktív sportolásukkal, hanem sportvonatkozású felolvasásaikkal is tevékenykedtek. Sportkönyvtárunk részére minél több munkát igyekeztünk beszerezni, s azok olvasására fel is hívtuk tagjainkat. Havonkénti gyűléseinken a következő tanulók tartottak felolvasásokat: Lengvári VIII. o. t. ifj. elnök: „A verseny-sport az akarat nevelése szolgálatában“, Kovács VIII. o. t., az úszószakosztály kapitánya: „Az úszás mint nemzeti sport“, Schindler VIII. o. t., az atletikai szakosztály kapitánya: „A sprintfutás“, Rusz VII. o. t., a tornaszakosztály kapitánya: „A tornáról általában“, Hajós VIII. o. t.: „A diákok sportja“, Lovrics VI. o. t.: „A futballról általában“ címen. Mindegyik tanuló igen szépen foglalta össze mindazt, amit választott témájáról mondani akart.

Január 29-én tartottuk síversenyeinket. Az alsó osztályosok közül: 1. Piller, 2. Kereszty, 3. Schindler IV. oszt. tanulók. A felső osztályosok közül: 1. Kovács, 2. Kessler, 3. Schindler VIII. oszt. tanulók. A Peac ifjúsági staféta versenyén két csapatot indítottuk. „A” csapatunk első, „B” csapatunk második helyezést ért el.

Évzáró tornaünnepélyünket a Pac rendezésében lefolyó dísztorna keretében jún. 6-án a Tüzér-utcai sportpályán szándékoztunk megtartani, azonban a közbejött esőzés miatt ünnepélyünk számait, valamint a résztvevő helybeli egyesületek és ezen ünnepélyre leutazott magyar és külföldi tornászok gyakorlatait a színházban mutattuk be a nézőteret zsúfolásig megtöltő közönségnek. Gyerekeink a szokatlan világítás és környezet ellenére is fényesen megállták helyüket. Hogy a betanult tömeggyakorlatok bemutatása se maradjon el, ünnepélyünket teljes egészében jún. 20-án mutattuk be a szülőknek és érdeklődőknek.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium 456.96 P-t utalt ki testnevelési járulék címén sportkörünknek. Pénztári maradvány a múlt évről: —.— P. A jelen tanévben befolyt összes bevétel: 536.46 P. A sportkör jelen tanévi összes kiadása: 496.47 P. Maradvány: 39.99 P.

Uj Gyula,
a Sportkör vezetője.

A tanulók érdemsorozata.

A számok jelentése: a) *előmenetelben*: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen; b) *magaviseletben*: 1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kevésbé szabályszerű.

Rövidítések magyarázata: ism. = ismétlő; r. k. = római katolikus, g. kath. = görög katolikus, g. kel. = görög keleti, ref. = református, ág. h. ev. = ágostai hitv. evangélikus, unit. = unitárius, izr. = izraelita; fm. = felmentve; m. = tandíjmentes, 5. f. = évi 20 P., 4. f. = évi 40 P., 3. f. = évi 60 P., 2. f. = évi 80 P. tandíjfizetés.

A Középiskolai Rendtartás értelmében magaviseletből példás (1) érdemjegyet csak az a tanuló kaphat, aki szorgalomban és viseletben egyaránt kifogástalan.

I. A) osztály.

Osztályfőnök: Szabó Aladár.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölestan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Rajz	Testgyakorlás	Tandíj- kedvezmény fokozata az	
											I.	II.
											félévben	
Acsádi Dénes, r. k.	2	1	2	2	2	2	2	1	2	1	2. f.	3. f.
Bartha Zoltán, ref.	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	—	2. f.
Bobánovics Győző, r. k.	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2	—	3. f.
Börzöli Jenő, ref.	2	2	3	4	3	3	4	4	3	3	—	—
5 Budán Ferenc, r. k.	2	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2. f.	4. f.
Czéh Vilmos, r. k.	1	1	2	3	2	2	3	3	2	2	3. f.	2. f.
Dénes Pál, ág. h. ev.	2	3	4	4	4	3	4	4	3	1	—	—
Edenhoffer Tibor, r. k.	2	2	4	3	3	3	3	2	1	—	—	—
Engel Béla, ág. h. ev.	2	1	2	1	1	1	2	3	2	2	2. f.	2. f.
10 Esztergár Lajos, r. k.	1	1	2	1	2	2	2	2	3	1	3. f.	4. f.
Fejes István, ág. h. ev.	2	2	3	3	2	2	3	3	2	2	—	2. f.
Fleischer József, izr.	2	3	3	1	3	3	2	3	2	2	—	—
Flerkő Károly, r. k.	1	2	3	1	3	3	2	3	3	1	—	—
Fónod Zoltán, ref.	2	1	3	3	3	3	2	3	1	2	2. f.	—
15 Gábor Aurél, r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2. f.	m.
Gáll Tibor, ref.	2	1	3	2	2	2	3	2	3	fm.	—	2. f.
Hasznos Tivadar, r. k.	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	3. f.	4. f.
Hoffmann László, r. k.	2	1	3	4	3	2	3	3	3	3	—	—
Hovány László, r. k.	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	2. f.	3. f.
20 Lácay Elemér, ref.	2	2	3	4	3	2	3	3	3	3	—	—
Molnár Iván, r. k.	2	1	2	3	2	2	2	2	2	3	—	—
Palásthy István, r. k.	1	1	2	2	2	2	2	3	1	1	3. f.	4. f.
Peterka Géza, r. k.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	3. f.	5. f.
Ritscher László, izr.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2. f.	5. f.
25 Rónai Tibor, r. k.	2	2	3	4	2	2	3	3	2	3	—	2. f.
Schnell László, r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3. f.	5. f.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit- és erkölces tan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiség tan	Rajzoló mértan	Rajz	Testgyakorlás	Tandij- kedvezmény fokozata az	
											I.	II.
											évlévben	
Schwarz György, izr.	2	1	1	1	2	2	1	2	2	2	—	m.
Schwarz Miklós, izr.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—
Sebők Kálmán, ág. h. ev.	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	3. f.	4. f.
50 Stern József, izr.	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2	—	2. f.
Szabó Gyula, ref.	2	1	3	4	3	3	3	3	3	3	—	—
Szikszay Pál, ref.	2	1	3	4	3	3	2	3	3	3	—	—
Szólósy Gyula, ref.	2	1	3	4	3	3	3	3	2	2	—	—
Takács Zoltán, r. k.	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2. f.	2. f.
55 Vogl László, r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3. f.	5. f.
Magántanulók:												
Jambrich Ferenc, r. k.	—	1	2	1	1	1	2	2	2	—	—	—
Kovácsy József, ref.	—	1	2	1	1	1	2	2	1	—	—	—

Kimaradtak: Fejér Kázmér, izr., Flack Ferenc, izr., Horváth Jenő, r. k., Klesch Rezső, r. k., László Károly, izr., Rozgonyi Miklós, r. k., Welsch Tibor, r. k.

I. B) osztály.

Osztályfőnök: Wernitz István.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölcsstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Rajz	Testgyakorlás	Tandíj- kedvezmény lokozata az	
											I.	II.
											félévben	
Bartos Endre, izr.	2	3	2	2	3	2	3	3	3	2	—	2. f.
Bertók József, r. k.	1	1	2	2	3	2	2	3	2	1	—	2. f.
Derner Dezső, r. k.	3	1	2	2	2	2	2	3	2	2	—	2. f.
Fiedler Aladár, r. k.	2	1	2	2	2	2	3	2	2	1	—	2. f.
5 Gaál Géza, r. k.	2	3	2	3	3	3	3	3	2	3	2. f.	—
Gallovich József, r. k.	1	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3. f.	—
Gottlieb István, izr.	1	3	2	1	2	2	3	3	3	fm.	3. f.	—
Grünhut Alfréd, izr.	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3. f.	3. f.
Györkő László, r. k.	1	1	3	2	2	2	2	3	3	3	3. f.	2. f.
10 Hernádi Ferenc, r. k.	1	2	2	3	2	3	3	3	3	1	—	—
Hufnágel Béla, ág. h. ev.	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	—	—
Katicics István, r. k.	3	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2. f.	—
Kis Lantos Ferenc, r. k.	2	1	2	2	3	2	3	4	3	2	3. f.	2. f.
Krámer Elemér, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3. f.	3. f.
15 Krausz Miklós, izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—
Krausz Ottó, izr.	2	2	1	1	1	1	2	1	2	2	2. f.	4. f.
Kreutzer Jenő, r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	3. f.
Krische József, r. k.	2	2	2	2	3	3	3	3	2	1	—	—
Lazáry Jenő, ág. h. ev.	1	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2. f.	—
20 Lówy István, izr.	1	1	1	1	2	2	3	2	2	1	2. f.	3. f.
Makay Rezső, r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2. f.	4. f.
Mihics Tibor, r. k.	1	1	1	1	2	2	3	3	2	fm.	3. f.	4. f.
Nagy Jenő, ref.	2	2	3	2	3	3	4	3	2	fm.	—	—
Nádas György, r. k.	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	—	2. f.
25 Pintér Nándor, ref.	2	3	3	3	3	3	4	3	3	1	2. f.	—
Radnai László, r. k.	1	1	2	2	2	2	2	3	2	1	2. f.	2. f.
Schwarz Tibor, izr.	1	3	3	3	3	3	4	3	3	3	—	—
Schwimmer György, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	3. f.	5. f.
Steiner Oszkár, izr.	2	3	1	2	3	3	3	2	3	2	2. f.	2. f.
50 Szabó Gyula, ref.	1	1	2	3	3	3	3	2	3	2	—	—
Szabó István, r. k.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3. f.	3. f.
Szirtes György, r. k.	2	2	3	3	3	3	3	4	3	1	2. f.	2. f.
Tóth János, ref.	1	1	1	2	3	2	2	3	2	2	2. f.	2. f.
Tóth Károly, r. k.	2	3	2	3	3	3	4	3	3	1	—	—
35 Valter László, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3. f.	4. f.
Verner László, r. k.	2	2	3	3	2	2	3	3	2	1	2. f.	2. f.
Zorn Ervin, r. k.	1	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2. f.	—

Kimaradtak: Biliczky Tibor, r. k., Fogarassy Tibor, ref.

II. A) osztály.

Osztályfőnök: Szilárd Leó dr.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölestan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetr.rajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Rajz	Testgyakorlás	Tandij- kedvezmény fokozata az	
											I.	II.
											lélelvben	
Abonyi László, izr.	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	4. f.	4. f.
Baranyák József, r. k.	2	1	3	4	3	3	4	4	3	2	—	—
Csura Miklós, r. k.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—
Czirják Endre, r. k.	1	3	3	3	2	2	3	3	2	1	—	—
5 Engel Tibor, izr.	2	2	3	3	2	2	3	2	3	2	—	2. f.
Erdősi Aladár, r. k.	2	1	1	1	3	2	3	3	3	1	4. f.	4. f.
Fekete Sándor, ref.	1	1	2	2	1	1	2	2	2	1	3. f.	3. f.
Fellner József, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3. f.	3. f.
Fürst Péter, izr.	1	1	2	2	1	2	2	2	3	3	2. f.	3. f.
10 Hegedűs Imre, izr.	2	1	1	2	1	2	1	2	1	2	4. f.	4 f.
Hein Jenő, r. k.	2	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2. f.	2. f.
Hell György, r. k.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	5. f.	5 f.
Hódosi György, r. k.	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	—	—
Hölbling János, r. k.	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	4. f.	4. f.
15 Keszthelyi Jenő, r. k.	1	2	2	3	2	2	2	1	2	2	2. f.	2. f.
Kis Vörös Jenő, r. k.	2	2	2	2	2	2	3	2	1	2	4. f.	4. f.
Kozma Dezső, r. k.	1	1	1	2	2	1	2	2	1	2	4. f.	4. f.
Krausz Tibor, izr.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	3. f.
Latinsics Aladár, r. k.	2	2	3	3	2	3	4	3	2	2	—	—
20 Mészáros Károly, r. k.	2	1	2	2	1	2	3	2	1	1	4. f.	4 f.
Molnár Sándor, ref.	1	1	2	2	2	2	3	2	1	1	4. f.	4. f.
Nagy Lajos, r. k.	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	4. f.	4. f.
Németh György, r. k.	2	1	3	3	2	2	3	3	1	fm.	—	—
Novacek József, r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5. f.	5. f.
25 Oppe Emil, r. k.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2. f.	3. f.
Pillich András, r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	2. f.	2 f.
Rác István, r. k.	1	1	2	2	1	1	3	2	1	1	4. f.	4. f.
Rosenfeld Miklós, izr.	1	2	2	2	2	1	3	2	2	2	2. f.	2. f.
Rózsa György, izr.	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	3. f.	3. f.
50 Schmelcz Jenő, r. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	—	—
Schöffér Jenő, r. k.	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2	3. f.	3. f.
Schweitzer Béla, r. k.	3	1	3	2	2	2	3	3	1	1	2. f.	2. f.
Somogyi Miksa, izr.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	4. f.	5. f.
Sugár Gusztáv, r. k.	2	1	2	2	1	1	2	1	3	fm.	4. f.	4. f.
35 Szabó Dezső, r. k.	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	4. f.	4. f.
Szodoray László, ref.	2	1	3	3	2	3	4	3	3	3	—	—
Török Géza, r. k.	2	1	3	3	2	2	3	3	3	2	—	—
Wagner Jenő, r. k.	2	2	2	3	2	3	3	2	3	2	2. f.	2. f.

Kimaradtak: Ilka Antal, ref., Kiss János, ref.

II. B) osztály.

Osztályfőnök: Hegedűs Lajos dr.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit- és erkölcsstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettudomány	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Rajz	Testgyakorlás	Tandij- kedvezmény fokozata az		
											I.	II.	
											félévben		
Balázs Ferenc, r. k.	1	1	1	1	3	2	3	2	2	2	1	3. f.	3. f.
Békési János, ref.	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1	4. f.	4. f.
Bonnet József, r. k.	2	2	2	3	2	2	3	2	2	3	1	2. f.	2. f.
Csapó László, ref.	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	4. f.	4. f.
5 Császár Vilmos, r. k.	2	1	2	2	3	3	3	3	3	2	2	—	—
Deutsch Tibor, izr.	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	3	2. f.	2. f.
Dóczi Antal, izr.	1	2	2	2	2	2	3	1	3	3	2	—	—
Duka Iván, r. k.	2	1	2	3	2	2	2	2	3	1	1	—	3. f.
Farkas István, r. k.	1	1	3	3	3	2	3	2	3	2	2	—	—
10 Fingernagel Zsigmond, r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	5. f.	5. f.
Gasz János, r. k.	1	1	2	2	2	2	3	3	2	1	1	2. f.	2. f.
Glavák István, r. k.	2	1	2	2	2	1	2	3	3	2	2	2. f.	2. f.
Holma József, r. k.	1	2	3	2	3	3	2	3	3	3	3	—	—
Jakabfi József, r. k.	2	2	2	2	3	2	3	3	2	2	2	—	2. f.
15 Jászkuti Sándor r. k.	1	2	2	2	2	2	3	1	2	2	2	2. f.	3. f.
Keszler Andor, izr.	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1	—	2. f.
Keszthelyi Tibor, r. k.	2	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2. f.	2. f.
Koncsecskó László, r. k.	1	1	1	2	2	2	3	2	2	2	2	4. f.	4. f.
Kovács Ottó, r. k.	1	2	2	2	3	3	3	2	2	1	1	—	2. f.
20 Lénárt Ernő, ref.	2	1	2	2	3	3	3	3	2	3	3	—	—
Lovrics János, r. k.	1	1	2	3	3	3	3	3	1	2	2	—	—
Mente János	2	1	3	2	3	3	3	3	2	2	2	—	—
Merkler György, izr.	1	2	2	2	3	2	1	2	3	3	3	2. f.	2. f.
Mikesi Rezső, r. k.	1	1	2	1	1	1	2	1	2	2	2	4. f.	4. f.
25 Pollák Ferenc, izr.	2	3	3	3	3	3	2	3	2	1	1	—	—
Rabb István, r. k.	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—
Radó József, izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—
Schippert Ferenc, r. k.	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	1	3. f.	3. f.
Schlésinger Simon, izr.	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	4. f.	4. f.
50 Spitz György, izr.	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	4. f.	4. f.
Sternberg József, izr.	2	1	1	1	2	1	3	3	3	2	2	—	—
Szabó Árpád, ref.	1	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	—	—
Szabó László, r. k.	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2. f.	2. f.
Szalay András, r. k.	2	1	2	2	1	2	3	2	3	2	2	3. f.	3. f.
35 Weiser Miklós, izr.	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	3. f.	3. f.
Zsák Lajos, r. k.	2	2	2	3	3	3	3	2	2	1	1	—	—
Zsák Nándor, r. k.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	4. f.	4. f.

Kimaradt: Kis Mátyás Ferenc, ref.

III. A) osztály.

Osztályfőnök: Almásy Károly.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölcstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Rajz	Testgyakorlás	Tandij- kedvezmény fokozata az	
														I.	II.
														félévben	
Blaskovich Valter, r. k.	2	2	4	3	3	-	2	3	3	2	2	2	2	-	-
Boros Vladimir, r. k.	2	2	4	4	1	3	3	3	3	4	3	3	2	-	-
Danziger Sándor, izr.	1	1	2	1	1	-	1	1	1	2	1	2	1	5. f.	4. f.
Elek György, izr.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	1	3. f.	3. f.
5 Erdősi László, r. k.	2	2	3	4	3	-	2	3	3	4	3	3	2	-	-
Faragó József, ref.	2	2	3	2	2	-	2	3	2	2	2	2	1	-	-
Fuchs Károly, izr.	2	1	1	1	1	-	1	2	2	2	2	3	1	-	-
Futó László, r. k.	1	1	2	2	1	-	1	2	2	2	1	1	1	2. f.	2. f.
Grommer János, r. k.	2	1	2	3	-	3	3	2	3	3	3	3	3	-	-
10 Guth Mihály, r. k.	2	2	3	3	3	-	3	2	3	3	3	3	2	3. f.	-
Hebenstreit Andor, r. k.	2	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2. f.	-
Kapitány János, r. k.	2	1	3	2	3	-	3	3	3	2	3	2	2	-	-
Karczag Ferenc, izr.	2	2	1	3	3	-	2	2	2	1	3	2	2	3. f.	3. f.
Lőrincz János, r. k.	1	2	3	3	-	2	3	2	3	3	3	3	3	2. f.	-
15 Majorlaki József, r. k.	1	1	3	3	2	-	2	2	1	1	2	3	3	2. f.	-
Melczer János, r. k.	2	1	3	3	3	-	2	2	3	3	3	3	2	-	-
Oszetzky Károly, r. k.	1	1	2	3	2	-	2	2	1	1	2	2	1	-	-
Pál János, izr.	1	1	1	1	1	-	2	2	2	2	1	2	1	-	-
Pordány László, r. k.	1	1	2	3	-	2	2	2	2	2	3	2	2	-	2. f.
20 Präger Tibor, izr.	2	3	2	3	1	-	1	2	3	3	2	3	1	2. f.	2. f.
Preiner Ernő, r. k.	2	2	3	3	3	-	2	2	4	3	3	3	3	2. f.	2. f.
Schwarz Ferenc, izr.	2	2	3	3	3	-	2	2	2	3	2	3	2	2. f.	2. f.
Schwarz György, izr.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	2	3. f.	3. f.
Schwarz János, izr.	2	2	2	2	2	-	1	1	2	3	2	3	3	3. f.	2. f.
25 Sümeghy Mihály, r. k.	1	1	2	2	-	1	1	2	2	3	2	2	2	4. f.	4. f.
Szalay Lőránd, r. k.	2	2	3	3	3	-	2	3	3	3	3	3	2	-	-
Székely Gábor, r. k.	2	1	4	3	3	-	2	2	2	2	2	3	2	2. f.	-
Szücs László, r. k.	2	2	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	2	-	-
Tóth József, r. k.	2	2	4	4	3	-	3	3	3	4	4	3	2	3. f.	-
50 Vikár Kálmán, ref.	2	2	3	3	2	-	2	2	3	3	2	3	1	2. f.	2. f.
Will Antal, ref.	1	1	1	1	1	-	1	2	2	3	2	2	1	m.	m.

Kimaradt: Horváth Géza, r. k.

III. B) osztály.

Osztályfőnök: Márton Imre.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölestan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló mértán	Rajz	Testgyakorlás	Tandj- kedvezmény fokozata az	
														I.	II.
														félévben	
Baksa Gyula, r. k.	1	1	2	3	3	-	2	1	2	1	2	2	1	m.	m.
Balázs György, ref.	2	2	3	3	3	-	2	3	3	3	4	3	1	-	-
Bali László, r. k.	2	1	3	3	-	2	3	3	3	3	3	2	1	4. f.	4. f.
Bayer Antal, ref.	2	1	1	2	1	-	2	1	2	2	1	3	2	4. f.	4. f.
5 Bese Ferenc, r. k.	1	1	2	2	2	-	2	2	2	2	2	1	2	4. f.	4. f.
Bíró József, r. k.	1	1	1	1	-	1	2	1	2	2	2	1	2	4. f.	4. f.
Blum Tibor, izr.	2	2	2	3	1	-	2	3	2	2	2	3	2	2. f.	2. f.
Bogdánovics Lázár, g. kel.	2	2	2	3	3	-	2	3	2	3	3	3	3	-	-
Bözsöny Dénes, r. k.	1	1	3	3	3	-	2	2	2	3	2	1	1	3. f.	2. f.
10 Dede Sándor, ref.	1	3	3	3	-	4	3	3	4	3	3	3	2	-	-
Engel Dezső, ág. h. ev.	1	1	3	3	3	-	3	2	3	3	3	3	2	2. f.	-
Faust Béla, r. k.	2	1	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	2	-	-
Frankfurter László, izr.	1	2	3	3	2	-	2	2	3	3	2	3	3	3. f.	2. f.
Gál József, ref.	2	1	2	2	2	-	2	2	2	3	1	1	3	4. f.	4. f.
15 Glöckner György, izr.	1	2	2	3	3	-	2	2	2	2	2	3	3	-	2. f.
Gulyás Tibor, r. k.	2	2	3	3	-	3	3	3	3	3	3	2	2	-	-
Hampó Zoltán, ref.	1	1	2	2	-	1	1	1	1	2	1	2	2	3. f.	3. f.
Keller Károly, r. k.	1	2	3	3	-	3	3	3	3	3	3	1	1	-	-
Király Lajos, izr.	1	2	1	3	2	-	2	2	1	2	2	1	1	4. f.	4. f.
20 Kiss Ernő, ref.	1	2	3	3	-	2	3	3	3	3	3	2	3	2. f.	-
Kozma István, ref.	1	2	2	3	-	2	2	2	3	3	2	2	2	2. f.	2. f.
Krausz István, izr.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	2	5. f.	5. f.
Lóvi György, izr.	1	1	2	2	1	-	1	1	2	2	2	2	2	3. f.	3. f.
Mandl Ferenc, izr.	2	1	1	2	1	-	1	1	1	2	2	2	2	3. f.	3. f.
25 Mautner Miklós, izr.	1	1	1	2	1	-	1	1	2	2	2	2	2	-	3. f.
Módos Ferenc, r. k.	1	1	2	2	2	-	2	1	2	2	2	2	2	4. f.	4. f.
Münster Ottó, izr.	2	2	3	3	4	-	3	2	3	2	3	3	1	2. f.	-
Pilgermayer Károly, r. k.	1	1	3	3	-	3	2	2	2	2	2	2	1	m.	m.
Pintér Lajos, r. k.	1	1	3	3	3	-	2	2	2	2	2	3	1	-	-
30 Pölczlbauer János, r. k.	1	2	3	2	-	2	2	2	2	2	2	2	1	2. f.	2. f.
Prekop László, r. k.	1	1	3	3	-	2	2	2	3	3	2	1	1	-	2. f.
Radó István, izr.	1	2	2	3	3	-	2	2	3	3	2	3	2	4. f.	-
Schaub József, ág. h. ev.	1	1	1	2	1	-	2	1	2	2	2	2	2	4. f.	4. f.
Schnell István, r. k.	1	2	2	1	2	-	2	1	2	3	2	2	3	2. f.	4. f.
35 Sebők László, ág. h. ev.	1	1	2	2	1	-	1	2	2	3	2	3	2	2. f.	2. f.
Sós Sándor, ref.	2	1	1	2	2	-	2	1	2	2	2	2	2	3. f.	3. f.
Sovány Ferenc, r. k.	1	1	2	2	-	2	2	1	3	2	2	2	2	4. f.	4. f.
Stern Imre, izr.	1	1	1	2	2	-	2	1	2	3	2	2	2	3. f.	4. f.
Szólósy Károly, ref.	2	1	2	3	3	-	2	2	2	2	1	1	1	4. f.	4. f.
40 Weisz Andor, izr.	2	2	2	2	2	-	2	1	2	3	2	3	1	-	3. f.

Kimaradtak: Király József, r. k., Kühlgsuz Vilmos, ág. h. ev., Neumann István, izr., Tóth József, r. k.

III. C) osztály.

Osztályfőnök: Czitronyi Jenő.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölcsstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségstan	Rajzoló mértan	Rajz	Testgyakorlás	Tandij- kedvezmény fokozata az	
														I.	II.
														félévben	
Báder Tibor, izr.	2	3	4	4	-	3	3	3	4	4	3	3	2	—	—
Bencze János, r. k.	1	1	3	3	3	-	2	2	2	3	3	3	im.	2. f.	—
Benkovics Károly, r. k.	2	2	3	3	3	-	2	3	3	2	3	3	3	4. f.	2. f.
Bodó Ernő, ref.	1	1	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	—	—
5 Frankfurter Ferenc, izr.	2	2	2	3	2	-	3	3	3	3	2	3	2	2. f.	2. f.
Gallovich István, r. k.	2	1	3	3	-	2	2	2	3	3	3	3	2	2. f.	—
Greilich József, r. k.	1	2	2	2	-	2	2	2	2	3	2	2	2	4. f.	—
Guth Árpád, r. k.	1	1	2	2	2	-	1	1	3	3	3	2	2	3. f.	2. f.
Gyurits Sándor, ism., r. k.	1	1	3	3	-	1	3	2	2	2	2	2	2	—	2. f.
10 Harka János, r. k.	1	1	2	1	2	-	1	2	2	2	2	1	1	5. f.	4. f.
Heim Pál, izr.	1	2	3	3	3	-	1	2	2	3	1	2	2	3. f.	2. f.
Herbert János, r. k.	2	1	3	3	3	-	1	2	2	3	2	3	3	—	—
Horváth István, r. k.	1	1	1	2	2	-	1	1	1	2	1	2	2	4. f.	4. f.
Jauch Károly, r. k.	1	1	3	3	3	-	2	3	3	3	2	3	3	—	—
15 Kirsching István, r. k.	2	1	3	3	-	3	3	3	3	3	4	3	3	—	—
Kiss József, ism., r. k.	2	1	3	2	3	-	3	3	3	3	3	3	2	—	—
Kohn Sándor, izr.	1	2	3	2	3	-	2	1	2	2	2	3	1	—	—
Kohn Vilmos, izr.	1	2	3	3	3	-	2	2	2	3	3	3	3	4. f.	2. f.
Krausz Ferenc, izr.	2	3	3	3	3	-	3	2	3	3	3	3	3	—	—
20 Kreutzer Sándor, r. k.	1	2	3	2	3	-	3	2	3	3	3	2	2	—	—
Kruck Aladár, r. k.	2	3	4	2	2	-	3	3	3	3	3	2	1	—	—
Kuba Antal, r. k.	2	2	3	3	-	3	3	3	3	3	4	3	3	—	—
Lanczner Ferenc, r. k.	1	2	3	2	-	2	3	2	2	3	2	1	2	3. f.	3. f.
Leitner Gyula, ism., r. k.	2	2	4	2	3	-	3	3	3	3	3	1	1	—	—
25 Mihálovits Gábor, ism. r. k.	2	3	3	3	-	3	3	3	3	3	2	2	1	—	—
Pap Gyula, r. k.	1	1	3	2	-	2	2	1	2	2	1	2	2	3. f.	3. f.
Papp Mihály, ref.	1	3	4	3	-	3	3	3	3	3	2	2	2	—	—
Petschnig Frigyes, ism. r. k.	2	1	3	2	-	1	3	3	3	3	3	3	3	—	—
Péterfy László, ism., ref.	2	1	3	3	-	3	2	2	3	2	2	3	im.	—	—
30 Posgay Mihály, r. k.	1	2	2	2	3	-	3	3	3	3	3	2	3	—	—
Rónai Lukács, r. k.	1	1	3	3	3	-	3	3	3	2	2	2	2	2. f.	—
Rusz Tibor, ism., r. k.	2	2	3	3	-	3	2	3	2	3	1	2	1	—	2. f.
Schneider József, r. k.	1	2	4	3	-	3	3	3	3	3	3	3	1	—	—
Schusztér Ádám, r. k.	1	1	2	1	-	1	3	1	2	2	2	2	2	—	—
35 Schwartz Endre, izr.	2	3	4	3	3	-	3	3	4	3	3	3	2	—	—
Simon Ernő, ref.	2	2	3	3	3	-	3	3	2	3	3	3	3	—	—
Singer István, izr.	2	3	3	3	4	-	3	3	3	3	3	3	1	—	—
Szabó Endre, r. k.	2	1	4	3	-	3	3	3	2	3	2	2	2	—	—
Tóka Ernő, r. k.	1	1	1	2	-	2	1	2	2	1	2	3	2	4. f.	2. f.
40 Vértes Imre, r. k.	2	3	3	3	3	-	3	3	3	4	3	3	3	im.	—
Witzl János, ism., r. k.	2	3	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	—	—
Zárai György, r. k.	2	2	3	3	3	-	2	2	3	3	3	3	3	—	—

Kimaradt: Bauer Sándor, izr.

IV. A) osztály.

Osztályfőnök: Bóka István.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölcsstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Történelem	Földrajz	Kémia	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás	Tandij- kedvezmény fokozata az	
															I.	II.
															lél évben	
Baumholzer Ferenc, r. k.	1	1	2	2	2	-	1	2	2	2	2	2	2	2	4. f.	4. f.
Dobokai Márton, r. k.	2	1	2	2	2	-	2	2	2	2	2	2	2	1	4. f.	4. f.
Dombovári Miklós, izr.	2	3	3	3	3	-	3	2	3	3	3	3	2	3	-	-
Duschenzki László, izr.	1	2	2	2	2	-	2	1	3	3	3	2	2	2	3. f.	3. f.
5 Fekete Zoltán, ref.	2	2	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	1	-	-
Gárdos János, r. k.	2	2	2	2	3	-	3	3	3	3	3	3	3	2	-	-
Hamburg Tibor, izr.	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	1	2	-	-
Hebenstreit Jenő, r. k.	2	1	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	3	-	-
Hirschler Pál, izr.	2	1	2	2	3	-	2	2	2	2	2	2	1	2	2. f.	2. f.
10 Jakobovics Ernő, izr.	1	2	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	4	3	-	-
Kajdy Endre, ism., r. k.	2	2	3	3	3	-	3	2	3	3	3	2	2	2	-	2. f.
Kárpáthy Olivér, r. k.	1	2	2	2	3	-	3	3	2	2	2	2	2	2	2. f.	2. f.
Kászdorf József, r. k.	1	1	2	1	2	-	1	1	2	2	2	1	1	2	4. f.	4. f.
Komlós János, izr.	2	1	2	2	2	-	1	1	1	2	2	3	1	2	-	3. f.
15 Kövesdi Géza, r. k.	2	1	3	3	-	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2. f.	2. f.
Láng János, izr.	2	3	2	2	2	-	3	2	3	3	3	3	2	2	-	-
Lengyel János, r. k.	1	1	3	3	-	3	2	2	3	3	3	3	3	2	2. f.	-
Mader Ferenc, r. k.	2	1	2	2	2	-	3	3	2	3	2	2	2	1	4. f.	4. f.
Mondschein Gyula, r. k.	1	1	2	2	2	-	1	2	1	2	2	2	2	1	4. f.	4. f.
20 Nagy Perge Lajos, ref.	1	1	2	2	-	1	2	2	3	2	2	2	2	3	3. f.	3. f.
Papp Béla, ref.	2	1	3	3	-	2	3	3	3	3	2	3	3	2	-	2. f.
Péczy Miklós, r. k.	1	1	2	2	2	-	3	2	2	2	2	3	1	3	3. f.	3. f.
Piller Károly, r. k.	2	3	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	2	-	-
Polgár István, r. k.	3	2	3	3	3	-	2	1	4	3	3	3	3	2	2. f.	-
25 Rápoch Tibor, ism., izr.	3	3	3	3	3	-	2	2	2	3	3	3	2	2	-	-
Reuter Camilló, r. k.	1	1	2	2	3	-	2	2	1	2	2	1	2	2	2. f.	2. f.
Resenberg István, izr.	1	2	3	3	3	-	2	2	3	3	3	3	2	3	-	-
Schal Norbert, r. k.	1	3	2	2	3	-	3	2	3	2	2	3	2	1	2. f.	2. f.
Schindler Alfréd, r. k.	1	1	2	3	3	-	3	3	1	2	2	2	1	2	2. f.	2. f.
30 Schwarcz György, izr.	1	2	2	2	1	-	3	2	3	3	3	3	1	2	-	-
Sugár Ernő, izr.	2	3	3	3	3	-	3	3	2	3	3	3	3	2	2. f.	-
Szabó László, izr.	2	2	2	1	1	-	1	2	1	2	2	2	1	3	-	3. f.
Szénási Ferenc, ism., r. k.	2	2	3	3	4	-	3	3	3	3	3	3	3	2	-	-
Sziebert Elek, r. k.	2	2	3	2	-	3	3	2	2	3	3	3	3	2	-	-
35 Teppert Béla, r. k.	3	3	3	3	4	-	3	3	4	4	4	3	3	2	-	-
Timár Imre, ág. h. ev.	1	1	2	3	-	2	1	2	3	3	3	3	3	2	2. f.	2. f.
Tóth Ferenc, r. k.	1	1	2	3	-	2	2	3	3	3	2	3	3	3	2. f.	-
Tóth Lajos, ref.	2	1	3	2	2	-	1	1	1	2	2	3	2	3	-	-
Vörös József, r. k.	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	m.	m.
40 Woleszky Tibor, r. k.	2	2	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	4	2	-	-
Zachár Zoltán, r. k.	1	2	3	3	3	-	3	2	3	3	3	3	2	2	-	-
Magántanuló:																
Meicher István, r. k.	-	2	3	3	-	3	4	3	4	4	3	1	4	-	-	-

Kimaradtak: Fáy Imre, r. k., Fejér Tamás, izr., Szalai István, r. k.

IV. B) osztály.

Osztályfőnök: Lajos Ferenc.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölcsstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Történelem	Földrajz	Kémia	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás	Tandij- kedvezmény fokozata az	
															I.	II.
															félévben	
Bayer György, r. k.	1	2	3	3	4	-	3	2	3	3	3	3	3	3	-	-
Bayer János, r. k.	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	2	1	1	4. f.	4. f.
Berényi Lajos, r. k.	1	2	3	3	-	2	2	3	3	3	2	3	3	2	2. f.	2. f.
Bosnyákovics Károly, r. k.	2	2	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	3	3	-	-
5 Demhardt Miklós, r. k.	1	2	2	2	1	-	2	2	2	1	3	2	2	2	-	-
Dénes László, ág. h. ev.	2	3	3	3	3	-	3	3	4	3	3	3	4	4	-	-
Dóczy Sándor, izr.	1	2	3	3	3	-	3	3	3	2	2	3	3	3	-	-
Fekete István, r. k.	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	4. f.	4. f.
Fellner Lajos, ism., r. k.	3	2	3	3	3	-	3	3	3	4	3	3	3	4	-	-
10 Földényi József, r. k.	2	1	2	3	-	3	3	3	3	3	3	2	4	4	-	-
Frankl István, izr.	2	3	3	4	-	3	3	3	4	4	4	3	4	3	-	-
Garadnai Béla, r. k.	1	1	2	2	2	-	1	1	2	3	1	1	1	2	4. f.	4. f.
Gób Antal, r. k.	2	2	3	3	3	-	2	2	2	2	2	2	3	2	2. f.	2. f.
Grünberger Gyula, izr.	1	1	2	2	2	-	2	2	2	2	2	2	1	1	4. f.	2. f.
15 Grünhuth Dezső, izr.	1	1	2	3	3	-	2	2	3	3	3	2	3	3	-	-
Hafner János, r. k.	1	1	1	1	1	-	2	2	2	3	2	2	2	3	4. f.	4. f.
Hamerli János, r. k.	1	1	3	4	-	3	3	3	3	3	3	4	2	2	-	-
Hopp Ferenc, r. k.	2	3	3	4	-	3	3	3	4	3	3	3	3	3	-	-
Horváth Gyula, r. k.	2	3	3	3	3	-	3	2	4	3	3	3	3	3	-	-
20 Kalán László, ref.	1	1	3	3	-	3	3	2	3	3	2	2	3	2	-	-
Kasza Sándor, r. k.	2	2	3	3	-	3	3	3	3	3	2	1	2	2	-	-
Kereszty Béla r. k.	1	1	2	3	-	3	3	2	3	3	3	2	3	1	-	-
Kis Bocz Mihály, r. k.	2	3	3	3	3	-	3	3	3	4	3	3	4	3	-	-
Kollin Frigyes, izr.	1	2	1	2	1	-	1	1	2	1	2	3	1	1	-	-
25 Koncez Béla, r. k.	2	3	3	4	-	3	3	3	4	3	4	3	3	2	-	-
Kovács Ferenc, r. k.	2	2	3	3	-	3	3	2	3	2	2	3	4	3	-	-
Lőrincz József, r. k.	2	2	2	2	-	2	2	2	3	3	2	2	1	3	3. f.	2. f.
Lówy István, izr.	2	3	3	3	3	-	2	2	3	3	3	3	3	3	-	-
Madarász Jenő, r. k.	2	2	2	3	3	-	3	3	3	3	3	2	4	1	-	-
30 Mermelstein György, izr.	2	2	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	4	2	-	-
Münszter Károly, r. k.	2	1	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	4	2	-	-
Nagy János, r. k.	2	2	3	3	-	3	2	3	3	3	3	2	4	2	-	-
Negele István, r. k.	2	2	2	3	-	2	2	3	4	4	3	3	4	2	-	-
Neumayer Ernő, r. k.	2	1	2	2	2	-	1	1	2	3	2	2	1	1	4. f.	4. f.
55 Papp Ottó, r. k.	2	1	3	3	3	-	2	1	3	3	3	3	3	2	-	-
Páczay László, ág. h. ev.	1	1	3	3	-	2	2	2	3	3	2	1	1	1	2. f.	2. f.
Pásztor László, g. kat.	3	1	3	3	3	-	3	2	3	3	3	3	4	2	-	-
Porpáczy Zoltán, r. k.	2	2	3	3	-	3	2	2	3	3	3	3	4	2	-	-
Prekop Imre, r. k.	2	3	3	3	-	3	2	2	4	3	2	1	2	1	2. f.	2. f.
40 Rajczy Sándor, r. k.	2	1	3	3	-	2	2	2	3	3	3	2	1	2	-	-
Reder József, r. k.	2	2	3	2	3	-	2	2	3	2	2	2	3	2	2. f.	2. f.
Reszer Pál, r. k.	2	1	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	3	2	-	-
Ritscher György, izr.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	1	1	5. f.	5. f.
Ritscher Tivadar, izr.	2	3	3	3	3	-	1	1	2	2	1	3	3	3	2. f.	2. f.
45 Stern Tibor, izr.	2	3	3	3	3	-	2	3	3	2	3	3	3	1	-	-
Stocker János, r. k.	1	1	3	3	-	3	2	2	3	3	2	3	3	3	-	-
Szabó István, izr.	1	1	2	2	1	-	2	1	2	1	2	2	1	2	5. f.	4. f.
Szabó Kálmán, ref.	1	3	3	3	-	2	2	3	3	3	3	3	4	3	-	-
Szieberth Imre, r. k.	2	1	3	3	-	2	3	3	3	3	3	3	4	2	-	-
50 Szupper Ferenc, r. k.	1	2	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	2	2	-	-
Takács Kázmér, izr.	2	3	3	3	3	-	2	3	3	4	3	3	4	3	-	-
Tislear Géza, ref.	1	1	2	3	2	-	2	2	3	3	2	2	3	2	2. f.	2. f.

V. osztály.

Osztályfőnök: Puhér Ferenc dr.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölcsstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Történelem	Természettudomány	Kémia	Mennyiségtan	Ábrázoló mértan	Rajz	Gyorsírás	Testgyakorlás	Tandíj- kedvezmény fokozata az	
															I.	II.
															félévben	
Banya Imre, r. k.	2	1	3	3	-	2	2	3	2	3	3	2	4	1	-	-
Blancz György, izr.	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	2	1	-	-
Csapó Mihály, r. k.	2	1	2	3	-	1	1	2	2	3	3	1	3	2	1	-
Czirják László, r. k.	1	2	2	2	2	-	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3. f.
5 Duna István, r. k.	2	2	2	2	-	2	2	2	2	2	2	3	3	4	2	2. f.
Engelmann József, izr.	2	2	3	3	-	3	2	3	2	3	3	3	3	4	2	-
Farkas József, ref.	1	1	1	3	2	-	1	2	2	2	3	3	3	1	fm.	5. f.
Fürst László, izr.	3	3	3	4	3	-	3	3	3	3	3	3	3	4	2	-
Gärtner Frigyes, r. k.	1	1	2	2	3	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3. f.
10 Gyapay Tamás, r. k.	2	1	2	2	2	-	1	1	2	3	1	2	3	1	2	3. f.
Gyenes Tamás, izr.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	2	1	2	1	fm.	-
Gyurkovics Jenő, r. k.	2	1	1	2	-	1	1	2	2	3	2	2	1	2	2	3. f.
Herczeg Gyula, r. k.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	1	2	1	3. f.
Jász Rezső, r. k.	3	3	3	3	3	-	2	3	2	2	2	1	3	2	2	5. f.
15 Jusztusz György, izr.	1	2	2	1	1	-	2	2	2	2	2	1	2	1	2	-
Kalauz Sándor, r. k.	1	1	3	2	-	1	1	2	3	3	3	3	3	1	2	4. f.
Katona László, ref.	2	2	3	3	4	-	2	3	3	3	3	2	2	3	2	-
Keresztes Kálmán, ref.	2	2	3	3	-	2	2	3	3	3	3	2	4	3	3	-
Kismányoky K., ág. h. ev.	2	2	3	3	3	-	2	3	3	3	3	3	3	2	2	-
20 Kiss Gábor, ág. h. ev.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	m.
Kovács István, ref.	1	1	2	3	-	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2	m.
Kramer Imre, izr.	2	1	2	1	1	-	2	2	2	2	1	3	2	2	2	4. f.
Laufer Jenő, izr.	2	3	2	2	2	-	2	2	3	3	1	3	3	fm.	4. f.	
Malmos Győző, ref.	3	1	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	4	3	fm.	-
25 Malmos László, ref.	2	2	3	3	3	-	3	3	3	3	2	2	4	3	3	-
Medovarszky László, ág. ev.	1	1	2	2	-	1	2	1	1	2	1	2	1	2	2	4. f.
Nagy István, izr.	1	2	2	3	2	-	2	3	2	3	2	2	2	2	2	4. f.
Oszetzky György, r. k.	1	2	2	3	3	-	2	3	3	3	2	2	3	2	2	-
Pap György, ág. h. ev.	1	1	1	2	1	-	1	2	3	3	2	2	4	1	1	-
30 Schmidt Imre, r. k.	1	2	2	3	-	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	-
Schönauer László, izr.	2	3	2	3	2	-	2	2	2	2	2	2	3	2	3	-
Sobol Gyula, r. k.	1	2	3	3	3	-	2	3	3	3	3	2	3	3	2	-
Szabó József, r. k.	2	1	2	2	-	2	1	1	1	2	2	3	3	2	2	4. f.
Török László, izr.	3	2	2	1	2	-	1	2	2	2	2	3	1	3	3	-
35 Ungár Tibor, izr.	1	2	2	3	-	1	1	2	3	3	3	3	3	2	2	-
Vörös Tivadar, r. k.	3	3	3	4	3	-	2	3	3	3	2	3	4	3	3	-
Weiser László, izr.	1	2	2	3	2	-	2	2	2	3	2	3	2	2	2	-
Magántanulók:																
Jakubovics Ottó, r. k.	-	1	2	4	3	-	3	3	3	3	3	1	-	-	-	-
Keszthelyi Lajos, r. k.	-	1	2	2	2	-	2	2	3	3	1	2	-	-	-	-
Kovács József, r. k.	-	3	3	3	3	-	2	3	3	2	2	-	-	-	-	-
Székelyhidny József, r. k.	-	1	2	3	3	-	2	2	3	2	3	2	-	-	-	-
Tóth Ernő, r. k.	-	3	4	4	4	-	4	3	4	4	4	2	-	-	-	-

Kimaradt: Steiner Miklós, izr.

VI. osztály.

Osztályfőnök: Natz Ferenc.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölcsstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Történelem	Természettudomány	Kémia	Mennyiségtan	Ábrázoló mértan	Rajz	Testgyakorlás	Tandij- kedvezmény fokozata az	
														I.	II.
														félévben	
Alt György, izr.	1	1	1	1	1	-	3	1	1	2	3	1	3	—	—
Auguszt József, r. k.	1	2	3	2	-	2	3	2	2	3	2	1	1	3. f.	—
Baksa Jenő, r. k.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	2	1	1	m.	m.
Crettier László, r. k.	2	2	4	3	3	-	3	2	3	3	2	2	3	—	—
5 Hamburg György, izr.	2	2	3	2	3	-	3	2	3	4	3	2	2	—	—
Király István, ref.	1	1	2	2	1	-	2	2	2	2	2	2	2	—	—
Lajos Bertalan, ref.	1	1	3	3	-	2	3	2	3	2	2	2	2	—	—
Lovrics András, r. k.	1	1	3	2	-	2	2	2	2	2	2	1	1	—	—
Müller Dezső, izr.	2	2	2	1	1	-	2	2	3	3	3	2	3	2. f.	—
10 Rác Miklós, r. k.	2	2	3	3	3	-	2	2	3	4	3	2	2	—	—
Rózsa István, izr.	1	1	3	2	1	-	2	1	1	3	3	2	3	—	—
Schneider Lajos, r. k.	1	2	2	2	3	-	1	1	2	3	3	2	2	2. f.	—
Siptár Ernő, r. k.	2	1	2	1	1	-	2	1	1	2	2	2	1	—	—
Szekeres Gyula, r. k.	1	2	4	3	-	1	2	2	2	3	3	2	2	—	—
15 Takács Albert, ref.	1	1	1	3	3	-	2	2	3	4	2	2	2	2. f.	2. f.
Ujhelyi Mihály, r. k.	2	3	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	2	—	—
Varga Tibor, r. k.	2	2	4	3	-	2	3	2	3	4	3	3	2	—	—
Vörös Géza, r. k.	2	2	3	3	-	2	3	3	3	4	3	2	3	—	—
Walter Márton, r. k.	2	1	2	1	-	1	2	1	1	1	2	1	1	4. f.	4. f.
Magántanulók:															
Kovács József, r. k.	-	1	3	3	3	-	2	2	3	2	3	3	-	—	—
Stefán Ferenc, r. k.	-	3	3	3	3	-	3	1	2	3	2	2	-	—	—

VII. osztály.

Osztályfőnök: Masszi Ferenc.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit-és erkölcsstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Történelem	Földrajz	Természettudomány	Természettan	Mennyiségtan	Ábrázoló mértan	Rajz	Testgyakorlás	Tandj- kedvezmény fokozata az		
															I.	II.	
															lévelben		
Bakos Albert, r. k.	1	3	3	3	3	-	2	3	2	3	3	3	3	2	1	-	-
Bakó Gábor, ref.	1	1	3	4	4	-	3	3	3	3	3	4	4	3	3	-	-
Belvári Béla, r. k.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	1	1	1	3. f.	3. f.
Czike Jenő, ism., ref.	2	2	3	3	3	-	3	2	3	2	2	3	3	3	3	-	-
5 Drágffy István, r. k.	1	3	2	3	2	-	3	2	2	2	1	2	2	2	1	-	-
Elek Tibor, izr.	2	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	4. f.	4. f.
Engelmann György, izr.	1	2	3	3	-	2	1	2	2	2	2	2	2	3	3	2. f.	-
Fürth Pál, izr.	1	2	2	3	-	2	1	2	2	2	2	2	2	3	3	-	-
Hódossy László, r. k.	2	3	2	3	3	-	3	3	2	3	3	2	2	2	2	-	-
10 Huber Bálint, r. k.	1	1	2	2	-	2	2	2	1	2	3	2	2	2	1	2. f.	2. f.
Hunyadi Gyula, ref.	2	1	3	3	3	-	3	3	2	3	2	2	2	3	1	-	-
Kozma Endre, ref.	2	1	3	3	-	3	4	2	2	1	3	2	2	1	1	-	-
Kozma László, ref.	1	2	4	3	-	3	2	3	2	3	2	2	2	2	1	-	-
Marton Pál, ism. izr.	1	2	2	3	-	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	-	-
15 Miklós Róbert, r. k.	1	1	1	2	3	-	1	3	2	2	3	3	3	2	2	2. f.	-
Molnár József, r. k.	1	1	2	3	-	2	3	2	2	2	2	2	2	3	1	4. f.	4. f.
Müller Ernő, izr.	1	2	2	3	3	-	2	2	2	3	3	3	3	3	fm.	-	-
Nagy Sándor, ref.	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	4. f.	4. f.
Paulovits Károly, r. k.	1	1	1	1	-	1	3	2	1	2	2	2	2	1	1	2. f.	3. f.
20 Radó István, izr.	3	2	2	3	2	-	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2. f.	-
Ristl György, r. k.	2	2	3	3	-	2	3	3	2	2	3	2	2	1	1	4. f.	4. f.
Rusz Imre, ism., r. k.	2	2	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	2	1	-	-
Schwarz Károly, izr.	2	1	2	1	2	-	2	2	1	2	2	2	3	2	1	3. f.	4. f.
Stéger Wolfgang, r. k.	2	3	4	3	-	3	3	2	3	3	4	3	2	2	2	-	-
25 Szabó Dezső, r. k.	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	m.	m.
Tarnik Károly, r. k.	1	1	2	2	-	1	2	1	2	2	2	2	1	1	1	4. f.	4. f.
Tilesch Tibor, r. k.	2	2	3	3	3	-	3	3	3	3	4	3	2	1	1	-	-
Weisz György, izr.	2	1	1	1	1	-	1	2	1	1	2	1	1	1	1	4. f.	4. f.
Magántanulók:																	
Csermák Alajos, r. k.	-	2	3	3	3	-	2	3	3	3	3	3	3	3	-	-	-
Czopf Ferenc, r. k.	-	2	3	3	3	-	2	2	2	3	3	2	1	3	-	-	-
Varga Zoltán, r. k.	-	2	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	3	-	-	-	-

VIII. osztály.

Osztályfőnök: Török Elemér.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Hit- és erkölcstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Ábrázoló mértan	Filozófia	Rajz	Testgyakorlás	Tandij- kedvezmény fokozata az		
															I.	II.	
															léelvben		
Bene Jenő, ref.	2	2	3	4	-	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	-	-
Bilits Ferenc, r. k.	1	1	2	2	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	-	2. f.
Bruchács Lajos, ág. h. ev.	1	1	1	2	2	-	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2. f.	2. f.
Farkas Oszkár, izr.	2	1	3	4	3	-	3	2	3	3	3	3	3	3	3	-	-
5 Gaál Sándor, unit.	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3. f.	3. f.
Hajdinák József, r. k.	1	2	3	3	-	3	2	2	3	3	3	3	3	2	2	-	-
Hajós Géza, r. k.	1	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	-	-
Kessler János, r. k.	1	1	2	2	-	2	1	1	3	3	2	2	2	1	1	-	-
Kovács György, izr.	2	2	2	3	-	3	2	2	2	3	2	3	2	1	1	-	-
10 Lengvári György, r. k.	1	1	1	1	2	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	m.	m.
Lukács József, r. k.	1	1	2	1	-	1	2	2	2	3	3	3	2	1	2. f.	2. f.	
Meszess Vince, r. k.	1	1	2	3	2	-	2	2	2	3	1	3	2	2	m.	-	
Molnár József, r. k.	1	2	2	3	-	3	2	2	1	2	2	2	2	2	2	-	-
Moritz György, r. k.	1	1	1	1	-	1	2	2	2	1	2	2	1	2	1	4. f.	4. f.
15 Német Imre, r. k.	1	1	3	3	-	1	2	2	2	3	2	3	2	2	2	-	-
Pete Kálmán, ref.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	3. f.	3. f.
Radó István, r. k.	2	2	2	2	-	3	3	3	2	3	3	3	2	1	2	-	-
Rivészy János, r. k.	1	2	3	3	3	-	3	2	3	3	3	3	2	1	1	-	-
Schindler Aurél, r. k.	1	1	2	3	3	-	2	1	2	2	1	3	2	1	2. f.	-	-
20 Sipos Levente, r. k.	1	2	3	2	3	-	3	2	3	3	3	3	2	1	1	-	-
Somorjay Ernő, r. k.	2	2	3	3	3	-	3	2	3	3	3	3	2	2	2	-	-
Szabó Jenő, ref.	1	1	2	3	-	3	2	1	2	3	2	3	3	2	2	-	-
Szajkó Rezső, ref.	1	2	2	3	2	-	2	2	3	3	3	3	3	2	2	-	-
Tolnai Lajos, r. k.	1	2	2	3	-	3	2	2	3	3	3	3	1	1	1	-	-
25 Vimola Mihály, r. k.	1	1	2	2	2	-	2	2	2	3	2	2	2	1	1	-	-
Weigl László, ism., r. k.	2	2	2	4	3	-	3	3	3	3	2	3	1	1	1	-	-
Magántanuló:																	
Ballay György, r. k.	-	1	3	3	-	3	2	2	3	2	3	3	3	-	-	-	-

Vizsgálatlan magántanuló: Martinás József, r. k.

A felvételi díj és a járulékok fizetése alól felmentett tanulók.

Hadiárvaság jogán: Lengvári György VIII. o., Meszess Vince VIII. o. tanulók.

HadiGYámolttság jogán: Will Antal, III. A. o., Baksa Gyula III. B. o., Pilgermayer Károly III. B. o., Kiss Gábor V. o., Baksa Jenő VI. o. tanulók.

Érettségi vizsgálatok.

Az 1933—34. iskolai évben szeptember, december és június hónapokban tartottunk érettségi vizsgálatokat.

Szeptember hónapban teljes érettségire 4, javítóvizsgálatra 1, latin kiegészítő érettségire 1 tanuló jelentkezett. Az írásbeli vizsgálat szeptember 4—6-án, a szóbeli pedig Birkás Géza dr., Erzsébet tud. egyetemi tanár elnöklete alatt szept. 9-én folyt le. A teljes érettségi vizsgálatot tett 4 tanuló közül 3 egyszerűen érettt, 1 javító vizsgálatra utasított. A javítóvizsgálatot tett tanuló érettnak nyilvánított. A latin kiegészítő érettségire jelentkezett tanuló vizsgálatát sikeresen tette le.

A decemberi érettségi vizsgálatra 1 teljes érettségit tevő magántanuló és 1 javítóvizsgálatra utasított tanuló jelentkezett. A vizsgálat írásbeli része dec. 11—13-án, a szóbeli vizsgálat Weszely Ödön dr., Erzsébet tud. egyetemi tanár, a tanárképzőintézet elnökének elnöklete alatt dec. 14-én volt. Mindkét tanuló egyszerűen érettt.

A júniusi vizsgálatra 23 rendes, 1 magántanuló, 1 ismétlő érettségi vizsgálatra utasított tanuló, latin kiegészítő érettségire 1 rendes és 1 magántanuló jelentkezett. A vizsgálatok írásbeli része május 16—19-én, a szóbeli vizsgálat Weszely Ödön dr., Erzsébet tud. egyetemi tanár, a tanárképzőintézet elnökének elnöklete alatt június 7—9-én folyt le.

Írásbeli tételek a következők voltak: 1. A magyar irodalomból: Modern líránk kialakulása; a vegytanból: Táplálkozás és az ennél végbemenő vegyi folyamatok. 2. A német nyelvből: A vadászlegények és a medve (fordítás németre). 3. a) A francia nyelvből: A roncevauxi csata (fordítás franciára), b) olasz nyelvből: Az olasz és a magyar szabadságharc (fordítás olaszra). 4. A latin nyelvből: Caesar: De bello Gallico, Lib. I. c. 42 (fordítás magyarra).

Az írásbeliek alapján mind a 25 tanuló szóbeli vizsgálatra bocsátott. Közülük kitüntetéssel 1, jelesen 2, jól 7, egyszerűen 12 érettt. Javítóvizsgálatra utasított 3 tanuló.

Kitüntetéssel érettt: Pete Kálmán.

Jelesen érettt: Bruhács Lajos, Lengvári György.

Jól érettt: Bilits Ferenc, Gaál Sándor, Lukács József, Meszess Vince, Moritz György, Német Imre, Vimola Mihály.

Érettt: Ballay György, Hajdinák József, Hajós Géza, Kessler János, Kovács György, Molnár József, Radó István, Rivészy János, Schindler Aurél, Sipos Levente, Szabó Jenő, Varga László.

A latin kiegészítő vizsgálat eredménye: 1 jó és 1 elégséges.

A sikerrel érettségizett tanulók közül 3 jogi, 1 orvosi, 2 tanári, 1 tornatanári, 1 papi, 2 mérnöki, 1 közgazdasági, 3 katonai, 1 hivatalnok, 1 jegyzői, 3 vasúti, 3 ipari pályára lép.

Rendkívüli tantárgyak.

Német társalgás.

I. A. osztály: Acsádi Dénes, Bartha Zoltán, Bobánovics Győző, Czéh Vilmos, Edenhoffer Tibor, Esztergár Lajos, Fejes István, Fleischer József, Flerkó Károly, Fónod Zoltán, Gáll Tibor, Hoffmann László, Hovány László, Palásthy István, Ritscher László, Rónai Tibor, Schnell László, Schwarcz Miklós, Szabó Gyula, Takács Zoltán, Vogl László.

I. B. osztály: Derner Dezső, Fiedler Aladár, Katics István, Kis Lantos Ferenc, Krámer Elemér, Krausz Miklós, Krausz Ottó, Lazáry Jenő, Lőwy István, Makay Rezső, Nagy Jenő, Nádas György, Schwarcz Tibor, Schwimmer György, Steiner Oszkár, Szabó Gyula, Tóth Károly.

II. A. osztály: Abonyi László, Baranyák József, Csura Miklós, Czirják Endre, Engel Tibor, Fekete Sándor, Fellner József, Hegedűs Imre, Hölbling János, Keszthelyi Jenő, Kis Vörös Jenő, Latincsics Aladár, Nagy Lajos, Németh György, Novacsek József, Pillich András, Rosenfeld Miklós, Rózsa György, Schöffler Jenő, Schweitzer Béla, Somogyi Miksa, Szabó Dezső, Török Géza, Wagner Jenő.

II. B. osztály: Balázs Ferenc, Békési (Bék) János, Bonnet József, Csapó László, Császár Vilmos, Deutsch Tibor, Duka Iván, Farkas István, Glavák István, Jakabfi József, Jászkuti (Jancsek) Sándor, Keszler Andor, Keszthelyi (Kranz) Tibor, Lénárt Ernő, Szalay András, Weiser Miklós, Zsák Lajos, Zsák Nándor.

III. A. osztály: Blaskovich Walter, Boros Vladimir, Danziger Sándor, Elek György, Erdősi László, Faragó József, Grommer János, Guth Mihály, Hebenstreit Andor, Kapitány János, Majorlaki József, Melczer János, Oszetzky Károly, Pál János, Pordány László, Preiner Ernő, Schwartz György, Schwarz Ferenc, Schwarz János, Sümeghy Mihály, Szalay Lóránd, Székely Gábor, Szűcs László, Vikár Kálmán, Will Antal.

IV. A. osztály: Duschenzki László, Fáy Imre, Fekete Zoltán, Hamburg Tibor, Hirschler Pál, Jakobovics Ernő, Kövesdi Géza, Láng János, Lengyel János, Mader Ferenc, Polgár István, Schwartz György, Sugár Ernő, Sziebert Elek, Timár Imre, Tóth Lajos, Zachár Zoltán.

IV. B. osztály: Demhardt Miklós, Feld József, Grünberger Gyula, Grünhut Dezső, Kalán László, Lőwy István, Madarász Jenő, Nagy János, Negele István, Porpáczy Zoltán, Rajczi Sándor, Ritscher György, Stern Tibor, Szieberth Imre, Takács Kázmér.

Francia társalgás.

III. B. osztály: Blum Tibor, Bogdánovics Lázár, Bözsöny Dénes, Engel Dezső, Glöckner György, Krausz István, Lówy György, Schnell István, Sebők László, Soós Sándor.

III. C. osztály: Bodó Ernő, Heim Pál, Kohn Sándor, Schwartz Endre, Simon Ernő.

IV. A. osztály: Duschenzki László, Hirschler Pál, Láng János, Reuter Camilló, Tóth Lajos, Zachár Zoltán.

IV. B. osztály: Demhardt Miklós, Gób Antal, Lówy István, Madarász Jenő, Mermelstein György, Papp Ottó, Ritscher György.

V. osztály: Blancz György, Czirják László, Gyapay Tamás, Jusztusz György, Kismányoky (Wallandt) Kornél, Malmos Győző, Malmos László, Oszetzky Tibor, Török László, Vörös Tivadar, Weiser László.

Olasz társalgás.

III. A. osztály: Lőrincz János, Sümeghy Mihály, Szűcs László.

III. B. osztály: Keller Károly, Kiss Ernő, Tóth József.

III. C. osztály: Kruck Aladár.

IV. A. osztály: Fekete Zoltán, Sziebert Elek, Timár Imre.

IV. B. osztály: Rajezi Sándor.

Latin nyelv.

V. osztály: Blancz György, Csapó Mihály, Duna István, Gärtner Frigyes, Gyurkovics Jenő, Herczeg Gyula, Jász Rezső, Kiss Gábor, Kovács István, Papp György, Schmidt Imre, Szabó József, Ungár Tibor.

VI. osztály: Király István, Müller Dezső, Siptár Ernő.

VII. osztály: Nagy Sándor, Szabó Dezső.

VIII. osztály: Pete Kálmán.

Fizikai gyakorlatok.

III. A. osztály: Boros Vladimír, Danziger Sándor, Elek György, Erdősi László, Fuchs Károly, Futó László, Guth Mihály, Kapitány János, Pál János, Oszetzky Károly, Schwarcz György, Schwarz Ferenc, Schwarz János, Sümeghy Mihály, Szalay Lóránd, Székely Gábor, Szűcs László, Will Antal.

III. B. osztály: Bayer Antal, Bese Ferenc, Bözsöny Dénes, Glöckner György, Lówy György, Schaub József, Szőlősy Károly, Tóth József, Weisz Andor.

III. C. osztály: Greilich József, Harka János, Heim Pál, Horváth István, Krausz Ferenc, Simon Ernő, Tóka Ernő.

VII. osztály: Bakos Albert, Drágffy István, Elek Tibor, Kozma Endre, Kozma László, Marton Pál, Miklós Róbert, Müller Ernő, Paulovits Károly, Radó István, Ristl György, Stéger Wolfgang, Tarnik Károly, Weisz György.

Gyorsírás.

IV. A. osztály: Baumholzer Ferenc, Dombovári Miklós, Duschenzki László, Hirschler Pál, Hamburg Tibor, Kászdorf József, Komlós János,

